

NYKYAJAN HARHAT

| JOUKO NIEMINEN | JUHANI AITOMAA |
| OLAVI PELTOLA | CETA LEHTNIEMI | PER-OLOF MALK |
EVANKELIUMIN OPINTOYHDISTYS

TÄSSÄ NUMEROSSA

Ajankohtainen teologia

Pääkirjoitukset... 1

Voimakkaimmat harhaopit Suomessa ... 4
Jouko Nieminen

Karismaattinen liike, parantajat
ja mesmerismi ... 21
Juhani Aitomaa

Ajatuksia muuttuneesta kristillisyydestä
ja sielunhoidosta ... 45
Ceta Lehtniemi

Onko kaataminen eräs lopun ajan
ihme ja merkki vai harhaa? ... 55
Olavi Peltola

Kuka vastaa opetuksen
teologiasta seurakunnissa? ... 72
Per-Olof Malk

Tähän numeroon ovat toimituksen lisäksi kirjoittaneet

Juhani Aitomaa, rak.mest., Kristityn foorumin ylläpitäjä
ja tunnettu kirjoittaja

Ceta Lehtniemi, HLL

Jouko Nieminen, DI, toimitusjohtaja

Olavi Peltola, opetusneuvos ja rovasti, tunnettu julistaja,
kirjoittaja ja sielunhoitaja

KIRKKOHERRAT TARVITSEVAT KIIREESTI TUKEA HARHAOPPIEN TUNNISTAMISEEN

Monia niistä, joita nykyisin viedään hengellisesti harhaan, eivät tiedä juuri mitään siitä, kuinka paljon Raamattu varoittaa kristittyjä seuraamasta eksytyksiä ja harhaopeja. Eräs innostavaan hengelliseen liikkeeseen osallistunut henkilö kertoi myöhemmin itsestään ja kaltaisistaan:

”Useimmat meistä emme tienneet niistä konkreettisista varoituksista, joiden mukaan valheellisesti puhuvia profeettoja todella voi toimia nykyajankin kristittyjen keskuudessa ja että he todella onnistuvat pettämään meitä kristittyjä tekemällä ylikuonnollisia tunnusmerkkejä ja ihmeitä niin, että vakuutuimme siitä, että heidän opetuksensa oli Jumalan heille antamaa. Sen jälkeenhän emme muuta enää halunneet kuunnella ja kaikki muu oli hyökkäystä Jumalaa ja opettajaamme vastaan.”

Kertomus täsmää Jeesuksen sanoihin: ”Sillä vääriä messiaita ja vääriä profeettoja ilmaantuu, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että he johtavat, jos mahdollista, valitutkin harhaan.” (Matt. 24:24)

Vaikka kuuluisimme niihin, jotka ovat selvillä Raamatun vakavista varoituksista, jotka koskevat eksytyksiä ja eksyttäjiä, hämmennymme, kun profeettoja ja opettajia ilmaantuu läheltämmekin, ystäväpiiristämme, tuttaviemme ja opettajiemme joukosta, pappien ja muiden julistajien joukosta.

Mutta uskovatkin luopuvat tässä eksytysten ajassa. Seuraaviin apostoli Paavalin sanoihin on suhtauduttava suurella vakavuudella: ”Pyhä Henki sanoo selvästi, että viimeisinä aikoina jotkut luopuvat uskosta ja alkavat seurata eksyttäviä henkiä ja pahojen henkien opetuksia.” (1. Tim. 4:1)

Nämä harhaopeja levittävät ovat siis Jeesuksen kannalta katsoen luopuneet uskosta. Paavali kirjoittaa heistä toisaalla: ”Semmoiset ovat vääriä apostoleja, petollisia työntekijöitä, he vain tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi. Eikä ihme, tekeytyyhän itse Saatanakin valon enkeliksi. Ei siis ole

mitenkään merkillistä, että hänen palvelijansa esiintyvät Jumalan asian palvelijoina.” (2. Kor. 1:13-15)

Pimeyden ruhtinas tulee esille hyvän ja elävän Jumalan sanan opettajana ja varustettuna kyvyillä, jotka lumoavat katsojat. Hänen palvelijansa esiintyvät opettajina, jotka puhuvat Kristuksesta. Jotkut jopa sanovat itse olevansa Kristus. He tuovat kuuliijoille evankeliumin, joka ei kuitenkaan ole se, jota Jeesus lähetti julistamaan. He sanovat jakavansa kuuliijoilleen Pyhän Hengen, joka kuitenkin on toinen Henki kuin minkä Jeesus lupasi Isän nimessä lähettää. Ja he johdattavat kuulijansa toisen Kristuksen luo, ja se on eksytyksen varsinainen tavoite. Sillä Jumalan Pojan ulkopuolella ei ole pelastusta, vaikka häntä kutsuttaisiin millä nimellä tahansa. ”Ei ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman.” (Apt. 4:12)

Kun Jumala sanansa ja Henkensä kautta vapauttaa jonkun väärien opettajien luomasta uskonkaltaisesta tilasta, *he huomaavat usein ensimmäiseksi, että he ovat uskoneet kaiken sen, mistä Raamattu varoittaa kristittyjä.* He vain eivät olleet sitä huomanneet harhaopettajan luomassa ilmapiiirissä ja näkyvien ihmeellisten todisteiden lumouksessa.

Kaikkea tästä vahingosta, mitä seurakunnissa tapahtuu, ei voi panna seurakuntien paimenten vastuulle, sillä voimat, jotka ovat keskelläämme, lamauttavat ja vähentävät valppautta. Lisäksi monella sanajulistajalla on niin kiire, etteivät he koe ehtivänsä ottaa asioista selvää eivätkä he siksi voi opettaa ajassa leviävistä vaaroistakaan. Jotkut paimenet menevät vain virran mukana ja sallivat sellaista, mitä suositellaan ja mistä kuulijat pitävät.

Mutta siitä huolimatta paimenet, etenkin kirkkoherrat, on asetettu seurakuntiin nimenomaan siksi, että he valvoisivat omaa opetustaan ja toimisivat seurakuntalaisten johdattajina, paimenina, tällaisina aikoina. Kirkkoherrojen lukuisten tehtävien joukossa päätehtävä on kantaa vastuu ”sananjulistuksen oikeasta hoitamisesta” (Kirkkojärjestyksen 6 luku 34 §).

Miksi ns. hengelliset siunaukset ovat nyt tärkeempiä kuin henkien erotaminen? Miksi parantumisen lupaaminen sairaille on tärkeämpää kuin syntisairaiden johtaminen Kristuksen armoistuihin eteen? Miksi on niin harvoja, jotka varoittavat erilaisten harhaoppivirtausten aiheuttamasta tuhosta seurakuntalaisten hengellisessä elämässä? Miksi uusi tieto, jonka Jumalan sanotaan nyt antavan, syrjäyttää Raamatun sanan? Miksi harhaopettajien käytössä oleva voima syrjäyttää Pyhän hengen seurakunnissa? Miksi kristittyjä opetetaan vain ylistämään ja saamaan siunauksia eikä puhuta edessä olevista kärsimyksistä? Miksi yhä useampi opetus koskee asioita, jotka liittyvät ihmisen aikaan ennen kuolemaa eikä aikaan, jolloin ihminen seisoo tuomarinsa edessä?

Per-Olof Malk

VIERAS USKONTO

SEURAKUNNISSA

Aikamme on sekava. Vanhoja rajoja ylitetään talouden, yhteiskunnan, politiikan, moraalien ja uskonnon alueilla. Seurakunnissa hyväksytään ilmiöitä ja käytäntöjä, joilla ei ole mitään tekemistä kristinuskon kanssa. Viimeaikaisessa julkisessa keskustelussa jopa maallisen sektorin asiantuntijapuoli on kyseenalaistanut sen, mitä uskonnollisella kentällä tapahtuu. Järjen äänen kritiikki ja Raamatun sanaan perustuvat varoitukset eivät kuitenkaan näytä vaikuttavan toivotulla tavalla. Seurakunnat on vallannut vieras uskonto.

Uusi uskonnollisuus ilmenee mitä moninaisimpina voimavaikutuksina. Puhutaan ”ihmeistä ja merkeistä”. Uususkonto antaa kannattajalleen jostain sellaista, jonka hän voi aistinvaraisesti kokea. Mutta se, mitä sanotaan ”Jumalan läsnäoloksi”, ei vastaa tapaa, jolla Raamatussa Jumala ilmoittaa olevansa omiensa luona. Kristinuskon Jumala on läsnä sanassaan, salattuna ja itsensä aina päinvastaisuuteen kätkevinä.

Apostoli Paavali varoittaa meitä: ”Sinun on tiedettävä, että viimeisinä päivinä koittavat vaikeat ajat... He rakastavat enemmän nautintoja kuin Jumalaa, he ovat ulkonaisesti hurskaita mutta kieltävät uskon voiman. Karta sellaisia!” (2. Tim. 3:1, 4-5)

Tekstijakso voi varoittaa meitä monenlaisista asioista. Tarkastelen tässä tekstin yhtä mahdollista tulkintaa. Paavalin käyttämässä nautintojen rakastamista koskevassa ilmaisussa nautintoa merkitsevä sana voi nimittäin viitata kaikkeen, mikä miellyttää aisteja. Tältä kannalta mieleen tulee väistämättä kysymyksiä: Eivätkö ”ihmeet ja merkit” kosketa juuri ihmisen aisteja? Eivätkö uususkonnollisiin menoihin seurakunnissa osalliset kerro kokeneensa jotain, mikä miellyttää aisteja?

Viimeisten päivien ihmiset ovat hurskaita. Heille ei siis välttämättä tuota ongelmia täyttää ulkonaisesti lain vaatimuksia. Heidän elämänvaeluksensa saattaa olla moitteetonta. Mutta Paavali jatkaa: he kieltävät uskon voiman. Viimeisten päivien ihmisille ei siis riitä se, että ihminen on uskon kautta vanhurskautettu. Viimeisten päivien ihmiset edellyttävät ihmiseltä jotain uskon *lisäksi*.

Jeesus tuli maailmaan syntisten ihmisten tähden. Hän antoi riittävän ja täydellisen uhrin kaikkien edestä. Kääntykäämme Jeesuksen puoleen ja uskokaamme hänen kauttaan saaneemme syntimme anteeksi.

Markus Malk

VOIMAKKAIMMAT HARHAOPIT SUOMESSA

Jouko Nieminen

Tässä artikkelissa tarkastellaan Suomessa vallitsevia harhaoppeja.

Pyrin tässä esityksessä arvioimaan Suomen kristillisissä piireissä tänään esiintyviä ajankohtaisia harhaoppeja. En arvioi moraalisia tai eettisiä kannanottoja enkä erilaisia kristillisten tahojen painoituksia ”kehällisistä” asioista. Keskityn asioihin, mitkä liittyvät suoraan evankeliumin ytimeen keskellä ns. ”elävää kristillisyyttä”.

Tällaisten hengelliseen pukuun puettujen harhaoppien petollisuus ei perustu siihen, että ne vastustaisivat evankeliumia sinänsä. Sen sijaan ne tuovat sen rinnalle suuren määrän mielenkiintoisia ja houkuttelevia asioita, mitkä sivuuttavat tai ohittavat Kristuksen ristin evankeliumin. Aikamme harhaopit maalaavat ristin evankeliumin ja Jumalan armon tilalle toisenlaisia, ”hengellisemmän tuntuista” evankeliumeja. Niissä keskitytään uskovan ihmisen omaan jumalallistumisen mahdollisuuteen uudessa Pyhän Hengen ajassa. Ihmisen syntyisyys ja armon tarve ovat enää vain haaleaa rekvisiittaa tässä suuressa lopunajan (?) näytelmässä.

Vanhat harhaopit esiintyvät taas kerran uusissa vaatteissa. Enää niitä ei käsitellä opillisessa kontekstissa, vaan ne saavat suosionsa käyttöarvonsa mukaan. Monissa liikkeissä katsotaan kaikenlaisten oppien vain kahlitsevan Pyhän Hengen vapaata työtä ja estävän nopeita muutoksia, joita seurakunta tarvitsee lopun ajassa. Sen tähden juuri mitään kiinteää opillista perustusta uusmuotoisilla liikkeillä ja irrallisilla ryhmillä ei enää ole.

Pohjaa tilanteelle on luonut äärikarismaattisten liikkeiden uusiksi apostoleiksi itsensä nimittäneiden ”profeettojen” toiminta. Heidän opetukseltaan on voinut kuitenkin muodostaa teologisen pohjan eräänlaiselle lopun ajan (kirjoittamattomalle) opille. Näiden liikkeiden suosio selviää esim. katsomalla internetistä hakusanaa ”New Apostolic Movement” tai ”New Apostolic Reformation (NAR)”.

Näiden karismaattisten oppien pääsisältö on kiteytetysti seuraava:

- Lopun ajassa Jumala nostaa esiin uuden ennalleen asetetun eli restauroidun hengellisen armeijan. (Restauroatio-oppi, perustuen Apt. 3:21). Uusi armeija koostuu ”uudesta ihmislaajasta”, joka saavuttaa näkyvän puhtauden uuden hengellisen voitelun kautta. Armeijaa johtavat täysin valtuuksin erikoisen supervoitelun saaneet uudet apostolit, joille on annettu jumalallisia valtuuksia ja kykyjä. (Manifest Sons of God -oppi, perustuen Room. 8:19 ym.)
- Tälle uudeksi syntyneelle ihmislaajalle annetaan maailman heruus. Jumala varustaa voitelun saaneet seurakunnat ja uskovat sellaisella voimalla, että ne saavat myös poliittisen ja taloudellisen vallan maailmassa (Dominion Theory).
- Näin Jumalan varsinainen kuningaskunta syntyy maan päälle ihmisen hengellisen jalostumisen kautta jo nyt – eikä vasta joskus Jeesuksen palatessa (Kingdom Now -oppi).
- Tämä valtakunta syntyy suurien lopunajan herätysten seurauksena. Herätys syntyy lähinnä superapostolien tekemien vakuuttavien ihmeiden avulla. Tällainen globaali herätys on edellytys Jeesuksen paluulle puhdistetun ja uudistetun seurakunnan keskelle. Ylkä tulee ottamaan itselleen morsiamen vasta, kun seurakunta on tehnyt itsensä täydelliseksi. (Latter Rain -oppi, perustuen 5. Moos.11:14 ym.)
- Lopun ajan voittava seurakunta kokee uuden Hengen vuodatuksen, mikä onkin jo menossa (Joel 2).

Tällaiset opit ovat ilmestyneet myös suomalaisten kristittyjen ajatusmaailmaan vähitellen ja varsin salakavalasti. Niitä ei suinkaan oteta vastaa joko/ tai mentaliteetilla. Yleensä ei ole edes yritetty ymmärtää, mitä ne todellisuudessa merkitsevät. Siitä huolimatta ne ovat yleistyneet ja alkaneet vaikuttaa yhä voimakkaammin yli seurakuntarajojen kaikkialla Suomen kristikunnassa. Kristus-keskeisen kirkkaan evankeliumin opetuksen puute on irrottanut yhä useammat kristityt Raamatun sanasta ja jättänyt heidän simpänsä tyhjiksi. Näin on tullut tilaa uusille opeille, joihin on kiinteästi liitetty odotus ihmeiden kokemisesta, parantumisten korostus sekä uuden, innostavan toiminnan mukaansa tempaava mahdollisuus. Siksi ne lumovat tenhollaan aikamme uskovia, jotka eivät ole päässeet juurtumaan Kristukseen ja raittiin evankeliumin varjelemaan voimaan.

Seurakuntien ja herätysliikkeiden jäsenet kulkeutuvat tänään myös yhä enemmän pieniin hengellisiin kotiseurakunta -tyyppisiin yhteisöihin, joissa on omat teologiset painotuksensa ja opetuksensa. Nämä kotiseurakunnat muodostavat verkostoja, joiden takaa kuitenkin lopulta löytyy samoja ääri-

karismaattisia ”apostoleja ja profeettoja”.

Seuraavassa käyn läpi erilaisia harhaoppeja. Tässä yhteydessä tarkoitan harhaopeilla sellaisia näkemyksiä, käytäntöjä ja korostuksia, mitkä liittyvät kristinuskon hengellisen puolen uustulkintaan ja joita tapaa tänään kaikkialla Suomessa. Ikävää on huomata, että ne ovat myös voimakkaasti lisääntymässä.

Väärä opetus Pyhästä Hengestä

Pyhä Henki on Jumalan kolmas persoona. Hän on uskon alkaja ja täyttäjä. Ilman Pyhää Henkeä ei synny pelastavaa uskoa. Hänen tehtävänsä on kirkastaa Kristusta ja sen kautta vahvistaa uskoamme. Pyhä Henki on nimensä mukaan pyhä. Siksi ei todellakaan ole samantekevää mitä Hänestä opetetaan.

Ensimmäinen havainto on, että tämän ajan epäraittiissa opetuksessa Pyhä Henki on irrotettu Raamatun sanasta. Jeesus sanoo Joh. 16:14-15:

Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkien totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa. Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

Tämä Raamatun kohta kertoo meille kaksi kertaa, että Pyhällä Hengellä ei ole omaa sanomaa. Hän ei ole sooloilija, eikä puhu omiaan, vaan on sitoutunut ”Jeesuksen omaan”, siis evankeliumiin, kirkastaen *sen kautta* Kristusta. Ei itseään eikä omia tekojaan. Kokonaisia liikkeitä johdetaan tänään kuitenkin johtajien omien mieltymysten ja sellaisten ”sisäisten ilmoitusten” varassa, jotka ovat Raamatun evankeliumille täysin tuntemattomia.

Toinen väärin ymmärretty raamatunpaikka on Joh. 3:8:

Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt.

Tämä Jeesuksen sana käsittelee täysin selkeästi uudestisyntymisen mysteerii. Eikä suinkaan sitä, että Pyhä Henki tekisi mielivaltaisesti, mitä itse tahoo.

Väärässä opetuksessa Pyhän Hengen tehtävä tässä ajassa nähdään ennen muuta pneumaattisten armolahjojen jakajana. Jopa hengellisesti raittiina itseään pitävä *Hengen uudistus kirkossamme ry* (HUK) on viime aikoina esittänyt selkeän kannanoton, jossa armolahjat olisi nostettava uskon keskiöön. Täytyykin ihmetellä, kuinka tämän sekavan hengellisen ajan keskeillä – missä juuri kenenkään kritisoimatta tapahtuu mitä järjettöimpiä manifestatioita ja jatkuvaa väärää kevytmielistä profetointia – olisi vielä korostettava armolahjojen merkitystä. Ihmiset ja seurakunnat ovat jo muutenkin täysin sekaisin ja eksyksissä. Toivottavampaa olisikin, että HUK ottaisi ensin selkeän kannanoton vaikka NAR:in esittämän karismaattisuuden totuusarvoon ennen kuin alkaa levittää armolahjoja ja Pyhän Hengen kokemuksellisuutta ihmisille, joilla ei vielä (tai enää) ole juuri mitään ymmärrystä siitä, mitä oikea evankeliumi on.

Monissa tämän ajan hengellisissä piireissä käsitetään Pyhän Hengen olevan *Jumalan toimiva voima*. (Kuten Jehovan todistajien opissa.) Pyhän Hengen läsnäolo todetaan koettavana ja havaittavana voimavaikutuksena tai energiakenttänä. Tyypillisiä toteamuksia ovat kertomukset jostain kokouksesta: ”Oli siellä valtava Pyhä Henki, sai kokea Hengen voimaa.” Tätä energiaa/voimaa voidaan ottaa vastaan, siirtää toisille ja sitä voidaan lisätä pyytämällä tai käskemällä: lisää, lisää! (Omasta kokemuksestanikin voin todistaa, että se toimii!)

Karismaattisissa kokouksissa jopa tuntikausia kestävä ylistäminen on yleinen tie Pyhän Hengen läsnäoloon pääsemiseen. Sanotaan, että ”ylistys avaa taivaan”. Raamatun mukaan kuitenkin Kristuksen veri on jo avannut taivaan, eikä sitä mikään muu voi enää avata. Todellisuudessa voidaan, jos vain halutaan, stimuloida omaa tunnetasoa ja vapautua sielullisesti herkeempään tilaan. Tällöin ollaan valmiit ottamaan vastaan mitä tahansa, mikä vahvistaa oman sielullisen kokemisen janoa. Suuressa joukossa kriittisyys myös tunnetusti katoaa tunteiden vapautuessa. Räikeimmissä yhteyksissä selitetään suoraan, että ylistyksen avulla voidaan jopa ”ottaa käyttöön Pyhä Henki”.

Jumalan sanasta irtaantuminen vaikuttaa myös sen, että kirjoitettu Jumalan Sana (*Logos*), on yhä enemmän korvautunut ihmisen kokemalla ”sisäisellä sanalla” (*rhema*). Pyhän Hengen puhe ”suoraan” ihmisen omalle sydämelle katsotaan *tosiuskevan tuntomerkeksi*. Tällaista oppia ei Raamatussa ole. Päinvastoin Jeesus sanoo Joh. 6:63:

Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. **Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä.**

Pyhä Henki ilmestyy aina Jeesuksen sanoissa, evankeliumissa. Evankeliumi ei ole ihmisen sydämessä vaan Golgatan ristissä ja sen lähde ja voima on täysin oman elämämme ulkopuolella.

Pyhä Henki ei ole virtaavaa energiaa, eikä Häntä voida mitata millään ihmisen mittareilla. Tunnetilojen intensiteetti ei indikoi mitenkään Pyhän Hengen toiminnan määrää. Tällainen energia esitetään Raamatussa aivan toisessa yhteydessä. Siitä enemmän seuraavassa.

Väärä opetus Jumalan voimasta ja ihmeteoista

Raamatun mukaan Jumalan voima on evankeliumi (Room.1:16). Evankeliumi on ilosanoma siitä, että Jumala on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen ristillä ja hyväksyy meidät lapsikseen Jeesuksen tähden. Evankeliumi on voima, joka saa meidät uskomaan syntimme anteeksi ja antaa meille pelastavan uskon. Tämä on varsinainen Jumalan ihmeteko, joka lisäisi toistuu joka päivä!

Jumalan voima ei ole mikään epämääräinen ilmassa leijuva henkivoima, joka voidaan ottaa käyttöön ylistämällä tai vapauttaa toimimaan jonkin ihmiselle uskotun metodin kautta. Apostolien tekojen 8. luvussa kerrotaan Simon-nimisestä noidasta. Hän innostui nähdessään voiman vaikuttavan apostolien käsien kautta ja pyysi: *”Antakaa minullekin se valta (exousia), että kenen päälle minä käteni panen, se saa Pyhän Hengen.”* (8:19) Simon halusi tällaisen voiman itselleen. Hän oli *kiinnostunut siitä, mitä tapahtuu*. Ei siitä, *kuka tai mikä toimii*. Simon halusi tehdä näkyviä ihmeitä ja tunnustekoja mutta ei seurata Jeesusta eikä kuunnella Pyhän Hengen opetusta. Usko oli hänelle vain tie ihmeisiin, yliluonnollisesti vaikuttavaan salaperäiseen voimaan. Mutta mistä se tulee – se ei näytä ihmisiä kiinnostavan. Sama Simonin sokeus on tänäänkin valtaamassa suurta osaa kristikunnasta!

Uushengellisessä uskossa **Jumalan voima on kokonaan irrotettu Jeesuksen rististä**. Esimerkin otan Palatsiseurakunnan johtajan Markku Ylipään kommentista (IL 16.8.2003): ”Jeesus on Herra, ja vain *hänen voimansa* parantaa.” Miksi Ylipää sanoo, että vain Jeesuksen *voima* parantaa? Miksi hän ei sano, että vain *Jeesus* parantaa? Eihän ole Jeesusta ilman Hänen voimaansa. Tässä näkyy selvästi jo Simonilla ollut ajatus, että Jeesusta itseään ei tarvita. Riittää, että **Hän vapauttaa voimansa** ihmisen käyttöön! Juuri tätä, pelkkää voimavaikutusta nykyäänkin faktisesti tarkoitetaan, kun puhutaan ”Jumalan parantavasta voimasta”.

Jeesuksen sanojen mukaan viimeisinä aikoina ”väärä kristuksia ja väärä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin”. (Matt. 24:24) Väärät profeetat saavat valtaa tunnustekojen ja suurien ihmeiden todistusvoiman avulla. Mistä tämä voima on peräisin? Sitä kannattaisi vakavasti miettiä.

Yksi tähän liittyvä raamatunpaikka on 2. Tess. 2:11-12:

Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen, että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole usko-
neet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen.

Väkevä eksytys (*energeian planes*) on sanonta, joka vastaa hämmästyttävän selkeästi juuri tätä ajassamme ilmenevän eksytyksen luonnetta. Vastoin raamatunkäännöksen tekstiä sana *energeian* ei ole tässä adjektiivi, vaan substantiivi, joka merkitsee energiaa, nykyisin myös sähköä. **Jumala lähettää siis energiaa sisältävän, ”sähköisen” eksytyksen.** Kuvaannollisessa mielessä odottava ilmapiiri, ”sähköinen tunnelma” on tuttua. Tämä odottava, sähköinen, miltei käsin kosketeltava ilmapiiri on tunnusmerkki karismaattisissa ihmeisiin ja parantamisiin keskittyvässä toiminnassa. Myös tietynlainen ilmassa aistittava väreily liittyy samaan asiaan.

Jo filosofi Aristoteles (350 eKr.) selvitti aikanaan sanojen *energeia* ja *dynamis* välistä eroa määritellen ne lähinnä toistensa vastakohdiksi. *Energeia*-sana tulee prepositiosta *en* (inessiivi) + *ergeia* (*ergon* = teko) merkiten siis ”teossa” tai ”toiminnassa”. Jumalan voimasta puhuttaessa Raamattu käyttää yleensä toista sanaa *dynamis*. Ymmärrettäväksi näiden termien välinen ero tulee ajateltaessa vastaavia fysikaalisia termejä, jossa *energeia* merkitsee liike-energiaa, *dynamis* taas potentiaalienergiaa. (The Greek New Testament Dictionary määrittelee sanan *energeia* sisällöksi *yliluonnollisesti toimiva voima tai aktiiviteetti*.)

Jumala on Kaikkivaltias. Hänellä on kaikki voima ja kaikki on Hänelle mahdollista. Mutta Hän on myös salattu Jumala. Hän ei sano kaikkea eikä tee kaikkea. Hän ei jaa voimaansa (*dynamis*) ihmisille, vaan toimii itse silloin kun tahtoo. Tämä Jumalan voima, *dynamis*, on Raamatussa evankeliumi ja sana rististä. Raamatun mukaan se ilmestyy kuitenkin ihmisen heikkoudessa, siellä missä tämä sana rististä on saanut särkeä ihmisen oman voiman. **Lopun aikana Jumala lähettää siis ylliluonnollisesti toimivaa eksyttävää voimaa jännittävässä sähköisessä ilmapiirissä harhauttamaan ne, jotka eivät ole tahtoneet pysyä totuudessa eli Jumalan sanassa,** (Joh. 17:17). Tämä energia todella toimii ja siksi se lumoo eksyttäen uskomaan, että se on Jumalasta. (Siihen aikaan, kun itse vielä

”paransin” sairaita laskien käteni heidän päälleen, tämä sähkövirta oli aina täysin tunnettavissa. Jotakin virtasi, ja molemmat sen hyvin tunsivat).

Rationaalinen, turhautunut länsimainen kristitty rakastaa nähdä ja kokea ihmisiä. Aikamme hengellisissä piireissä ne ovat useimmiten parantumisia erilaisista sairauksista. Myös paljon rahaa liikkuu suurkokousten manipuloivassa ilmapiirissä. Äskettäin kerrottiin Pirkko Jalovaaran keräävän kokouksissaan 1,2 miljoonaa euroa vuodessa. Jalovaara puolustautui sillä, että hän ei pyydä ihmisiltä kolehtirahaa. Mutta hän tietää hyvin, että sairaat ihmiset osaavat pyytämättäkin antaa rahaa siinä toivossa, että Jumala näkee. Asia on heille monin eri tavoin viestitetty. Jumalan voiman etsintä ja ihmetekojen odotus ovat uusimuotoisissa karismaattisissa yhteisöissä syrjäyttäneet Kristuksen etsimisen tarpeen. Parantumisen etsintä on miltei täysin syrjäyttänyt lain ja evankeliumin saarnan.

Bill Johnson on arvostettu kristillinen opettaja, joka on voimakas auktoriteetti New Wine Finland -liikkeessä, Healing Rooms Finland ry:ssä sekä Kotiryhmäverkosto ry:ssä, jotka ovat nopeasti leviämässä kaikkialle Suomeen. Nämä liikkeet ovat avoimia ilman jäsenyyksivaatimuksia ja niissä liikkuu seurakuntaväkeä yli seurakuntarajojen.

Bill Johnson on opettanut TV 7:ssä vuodesta 2010 alkaen. TV 7 -lehti kertoi syksyllä 2010 hänen sanomansa sisällöstä näin:

”Bill Johnsonin intohimo on nähdä Jumalan valtakunnan esiin murtautuminen maan päällä. Se mikä on mahdollista taivaassa, sen pitäisi olla mahdollista myös maan päällä. Kutsu *ihmeiden täyttämään elämään* on tarkoitettu kaikille kristityille. Jumalan tahto on, että kaikki ihmiset parantuisivat. Mistä tiedämme sen? Siitä, ettei taivaassakaan ole sairautta. Mutta Jumala tarvitsee parantamiseen ihmisiä. *Uudistunut mieli kykenee vapauttamaan taivaan todellisuutta maan päälle* (!) Konferenssissa Johnson opetti käytännönläheisesti, kuinka uskova voi oppia elämään *ihmeiden täyttämää elämää*. Markuksen evankeliumi kertoo suuresta ruokkimisihmeestä, joka tapahtui opetuslasten kautta, kun Jeesus oli ensin **vapauttanut voiman toimimaan** heidän kauttaan sanomalla: ”Antakaa te heille syötävää.” Mielen uudistuminen on parannuksen tekoa synneistä, mikä käytännössä tarkoittaa oman ajattelutavan muuttamista... Meidän on käännettävä pois synnistä, jotta näemme paremmin Jumalan hallintavallan. Mielen uudistuminen on sitä, että näkee asiat Jumalan näkökulmasta. Mielesi on uudistunut, kun huomaat, että mahdoton onkin mahdollista. Jos kaikki, jotka uskovat ihmeisiin, tekisivät ihmeitä, niin kaikki uskoisivat - ihmeisiin!”

Jo tästä lainauksesta ilmenee erittäin selkeästi yhteneviä piirteitä New Age -ajattelutapaan. Bill Johnsonin mukaan synnistä vapautuminen tarkoittaa kääntymistä epäuskosta ja epäusko puolestaan on epäuskoa ihmei-

siin. **Ristiinnaulitulle Jeesukselle ei tässä opetuksessa ole minkäänlaista sijaa.** Tällaiset opetukset virtaavat kuitenkin nykyään kristittyjen olohuoneisiin TV 7 kautta. Monet jäävät niitä kuuntelemaan, koska tämä on ainoa kristillistä ohjelmaa tarjoava kanava ja muualta tulee vain ”tämän maailman” asioita.

Monesti vedotaan Matt. 16:15-18 sanoihin:

Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä, nostavat käsin käärmeitä ... he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi.

Apostoleille annettiin tehtäväksi opettaa ja julistaa evankeliumia, ei suinkaan tehdä ihmeitä. Kaikki kristityt on kutsuttu evankeliumin julistamiseen, ei suinkaan ihmeiden tekemiseen. Olennaista on, että ihmeet ovat seurausta evankeliumin julistamisesta, eikä päinvastoin. Nykyään annetaan kuitenkin tarkoituksellisesti ymmärtää, että ihmeiden esiintyminen todistaa kulloinkin esitetyn ”evankeliumin” totuudeksi, ja niiden tekijät uusiksi apostoleiksi. Matt. 24:24 Jeesus kuitenkin varoittaa juuri niistä, jotka tekevät suuria ihmeitä ja tunnustekoja. Ihmeet eivät ole merkki Kristuksen läsnäolosta. Niitä voi tapahtua mutta ne eivät ole uskon kohde saatikka päämäärä. Jeesus sanoo Joh. 20:25: ”Autuaita ovat ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe.” Ja Hepr. 11:2 sanoo: ”Uskoon perustuu se todistus, jonka Jumala on isistä antanut”.

Jeesus antaa meille yksinkertaiset sanat, joiden varassa joko kestäimme loppuun asti, tai tuhoudumme. Puhuessaan tulevista tapahtumista Jeesus sanoo Luuk. 22-23:

”Tulee aika, jolloin te halajaisitte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, mutta ette saa nähdä. Ja teille sanotaan: 'Katso, tuolla hän on!' 'Katso, täällä!' Älkää menkö sinne älkääkä juosko perässä.”

Matteuksen luvussa 24 puhuessaan samoista tulevista ajoista, Jeesus sanoo: ”Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut.” (25) Nämä sanat kaikessa yksinkertaisuudessaan varjelevat meidät. ”Älkää menkö, älkää juosko perässä.” Meidän on pysyttävä Jeesuksen sanassa ja uskottava se, mitä Hän on meille edeltä sanonut. Juuri siinä on varjelus. Ellemme halua tätä Jeesuksen sanaa ottaa todesta, olemme suuressa vaarassa joutua kaltevalle pinnalle ja alkaa luisua johonkin, josta ei lopulta ole paluuta.

Väärä opetus voitelusta

Karismaattisissa piireissä puhutaan jatkuvasti ns. ”voitelun” saaneista Jumalan ihmisistä. Sillä tarkoitetaan uskovia, jotka ovat saaneet Pyhältä Hengeltä erikoisen siunauksen, valtuutuksen ja auktoriteetin. Vanhan liiton aikana papit, kuninkaat ja profeetat voideltiin virkoihinsa. Tämä esikuva on otettu käyttöön viimeisten vuosikymmenien aikana karismaattisissa piireissä. On luotu uusi apostolien ja profeettojen muodostama hengellinen eliittiluokka, jossa ”suuret Jumalan miehet” toteuttavat alussa mainitsemiani lopun ajan oppeja. Voitelu on eräänlaisen voiman tai energian siirtoa, mitä voi jakaa toisille. Sen varsinainen merkki on yliluonnolisten ihmeiden toteutuminen ja/tai profeetallisesta voimasta osalliseksi pääseminen. Voiman alkuperästä ei olla kiinnostuneita, koska **toimivan voiman tai profetian uskotaan ilman muuta lähtevän Pyhästä Hengestä**. Näitä voideltuja matkustetaan sitten kuulemaan Suomesta asti meren taakse ja ehkä saamaan heiltä samaa voitelua. Tämä voitelu on juuri sen energian siirtoa, mitä edellä esitin. Se on myös sitovaa osallisuutta antikristilliseen henkeen.

Uudessa testamentissa puhutaan voitelusta (kreik. krismah) ja Kristuksesta (kristos, merkitsee voideltua). Voitelusta tässä mielessä puhutaan kuitenkin ainoastaan 1. Joh. 2:18-27:ssa:

Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika. Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät olleet yhtä meidän kanssamme; sillä jos he olisivat olleet yhtä meidän kanssamme, niin he olisivat meidän kanssamme pysyneet; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole yhtä meidän kanssamme. Teillä on voitelu Pyhältä, ja kaikilla teillä on tieto.... Minkä te olette alusta asti kuulleet, se pysyköön teissä. Jos teissä pysyy se, minkä olette alusta asti kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja Isässä. Ja tämä on se lupaus, minkä hän on meille luvannut: iankaikkinen elämä. Tämän minä olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät. Mutta te – teissä pysyy se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykää hänessä.”

Tässä kohdassa kerrotaan selvästi, että viimeisenä aikana ilmaantuu monia

antikristuksen hengessä vaeltavia uskovia (kr. antikristos, suom. *valevoideltu*). Johannes sanoo, että he ovat lähteneet seurakunnan keskeltä, mutta he eivät koskaan ole olleet yhtä meidän kanssamme, muuten he eivät olisi lähteneet silloin, kun eksytykset tulivat. Mitä tämä tarkoittaa? Mielestäni sitä, että jo alusta asti Jumala on nähnyt, että Jeesus ja ristin evankeliumi yksin ei ole kaikille koskaan riittänyt.

Johannes opettaa myös meille lohduttavasti, että juuri me tavalliset pienet ja heikot kristityt olemme saaneet Jeesukselta voitelun. Se ei merkitse voitelua ihmetekoihin eikä kuuluisuuteen, rikkauteen tai menestykseen. Se merkitsee Pyhän Hengen läsnäoloa, puolustusta, opetusta ja varjelua. Me emme tarvitse *omaa voitelua*, sillä *Kristuksen voitelu* opettaa meitä. Tässä meillä on pysyvä aarre.

Kristus on Vanhan testamentin täyttymys. Hän on Kuningas, ylimmäinen pappi ja ainoa Profeetta. Kaikki voitelu on Hänessä ja Hänen kauttaan Pyhässä Hengessä, joka asuu sydämissämme sen uskon kautta, jonka Hän meissä vaikuttaa. Kaikki muu voitelu on silkkaa antikristillisen hengen tuomaa eksytystä.

Väärä opetus tulesta

Karismaattinen toiminta on synnyttänyt myös erikoisen käsityksen tulesta. Se liittyy läheisesti voimaan ja voiteluun. Tulikin käsitetään eräänlaisena Pyhästä Hengestä lähtevänä energiana, joka sytyttää rohkeuden ja innon evankeliumin viemiseen. Käytännössä evankeliumi, mitä viedään, on juuri tämän tulen edelleen jakamista ja sytyttämistä! Tärkeää on näyttää, kuinka ”Hengessä palavia” me olemme Jumalan asialle. Hiljainen kristillisyytsuomitaan usein kokonaan perkeleestä olevaksi. Kokouksissa huudetaan rukouksen tapaan: ”Tulta, tulta! Fire, fire! Kasta meidät tulikasteella! Anna Pyhän Hengen tulta, täytä meidät tulella!” Tällainen opetus on edesvas-
tuutonta ja vailla minkäänlaisia raamatullisia perusteita. Se pohjautuu täysin pinnalliseen, virheelliseen ja vaaralliseen raamatuntulkintaan.

Bill Johnsonin inspiroimiin liikkeisiin ja karismaattisiin yhteisöihin on otettu käytäntöön ns. ”tulitunneli”. Toronton nauruherätyksestä tuttu ”apostoli” Marc Dupont on sanonut, että tämän tulitunnelin muodostamisen jälkeen seurakunta ei enää koskaan ole samanlainen kuin ennen. Tulitunneli tehdään siten, että ihmiset muodostavat lattialle kujan ja laittavat ”siunaavat kätensä” niiden päälle, jotka kulkevat tunnelin läpi. Toiset romahtavat tunnelissa lattialle jääden siihen kirkumaan ja sätkimään, toiset saavat hysteerisiä naurukohtauksia. Kaiken tällaisen katsotaan olevan

merkki siitä, että he ovat saaneet Pyhän Hengen ”tulikasteen”. He ovat nyt ”Hengessä palavia”. Myös Markku Koivisto oli aikanaan innoissaan järjestämässä asiaa John Arnottin ja Dupontin kanssa.

Kun Raamatussa puhutaan tulesta, se liittyy kuitenkin yleensä aina kuvauksiin Jumalan vihasta, tuomioista ja helvetistä. Väärä oppi perustuu muutamaa todella irtolaiseen raamatunpaikkaan. Matt. 3:11 Johannes sanoo:

Minä kastan teidät vedellä parannukseen, mutta se, joka minun jäljessäni tulee on minua väkevämpi, jonka kenkiäkään minä en ole kelvollinen kantamaan; hän **kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.**

Tätä toivotaan ja odotetaan, ja pidetään henkikasteen lisäksi vielä varsinaisena superkasteena! Kannattaisi kuitenkin maltaa lukea edes seuraava jae:

Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisut aittaan, mutta **ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulella.**

Puimatanner merkitsee lopun ajassa tapahtuvaa seulontaa missä jyvät ja akanat erotetaan toisistaan. Tällöin akanat poltetaan tulella. Se ei ole mikään Pyhän Hengen tuli, vaan Jumalan pyhän vihan tuli! Meidän ei todellakaan tule pyytää Jumalalta tulta, vaan armoa. Kristuksen veri ja armon evankeliumi on ainoa suojamme *tulta vastaan*.

Toinen kohta minkä vääristely johtaa irtaantumiseen Jumalan sanan terveestä ymmärtämisestä, on Luuk. 12:49:

Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle, ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt.

Tästä on ajateltu, että totta kai tuli on Jeesuksen tahtomana positiivinen asia. Mutta vain kaksi jaetta myöhemmin Jeesus jatkaa:

Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa. Ei, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta. Sillä tästedes riitautuu viisi samassa talossa keskenään, kolme joutuu riitaan kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan, isä poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tytärtänsä vastaan ja tytär äitiänsä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiansa vastaan.

Ymmärrämmehän, ettei Jeesuksen tahto ole sekään, että ihmiset riitaantuvat keskenään. Jeesus toivoo kuitenkin Jumalan valtakunnan nopeaa tuleamista, mutta sitä ennen koko kristikunta jakaantuu väistämättä kahteen ryhmään, ”nisuihin” ja ”ruumeniin”. Nisut kootaan taivaan aittoihin mutta ruumenet poltetaan Jumalan vihan tulesa. Siltä me pienet, tavalliset ja vajavaiset ihmiset voimme varjeltua vain Jeesuksen veren varassa Hänen armoonsa turvautuen.

Väärä opetus Isän rakkaudesta

Yhä yleisemmäksi on käynyt sellainen julistus, missä **Jumalan isänrakkaus kokonaan irrotetaan Kristuksen rististä**. Tällaista opetusta kuulee liian paljon kirkonkin saarnoissa, mutta sitä esiintyy etenkin uusmuotoisissa yhteisöissä ja vapaissa suunnissa. Ihmisiä kehoitetaan esim. nostamaan kätensä ja antautumaan Jumalan rakkauden puhdistavassa virrassa. ”Sinun tarvitsee vain hyväksyä Hänen rakkautensa ja ottaa se vastaan – juuri nyt! Ota vastaan Isän hyvyys ja Jumalan armo. Anna niiden korjata kaikki ne elämäsi osa-alueet, missä on syntiä ja häpeää!” Isän rakkaus esitetään ilmassa leijuvan hyväntuoksuisen pilven kaltaiseksi, johon voidaan uppoutua ja jossa voidaan ”soukata” (liota ja kylpeä Jumalan rakkaudessa tai Pyhässä Hengessä, mukavasti lattialla pehmeillä patjoilla maaten). Mm. Father’s House Finland järjestää melkein viikoittain ympäri Suomea Isän Sydän -tapahtumia ja konferensseja. Niissä on rukouspalvelua, soukkausta, parantumispalvelua, yms. Lakia ja evankeliumia niissä ei julisteta, vaan Isän sydämen universaalia rakkautta, jota halukkaat voivat ottaa vastaan.

Joh.3:16 kertoo meille hyvin selvästi mitä ja missä on Jumalan rakkaus: ”Sillä **niin** on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa...” (KR38) Uusi käännös (KR92) kertoo asian toisilla sanoilla: ”Jumala on rakastanut maailmaa **niin paljon**, että antoi ainokaisen Poikansa...” Uudempaan käännökseen tullut tulkinta on hyvin kyseenalainen. Se valmistaa tietä harhaopille irrottaa Jumalan rakkaus ja risti toisistaan antamalla ymmärtää, että Jumalan rakkaus riittää *suuruutensa tähden*. Kysymys ei kuitenkaan ole rakkauden määrästä, vaan siitä tavasta miten tämä rakkaus ilmestyy ihmisille. Kreikan sana *ontos* merkitsee ennen muuta tapaa eikä määrää. *Tällä tavalla* Jumala rakastaa maailmaa: ristiinnaulitussa Kristuksessa. Tämän tosiasian ohessa ei ole olemassa mitään muuta pelastavaa rakkautta ihmiskunnalle. Jumalan rakkaus on Kristus meidän edestämme. Kaikki muu julistus asettaa koko evankeliumin ydinsanomana vaa-kalaudalle.

Raamattu ei opeta meitä ottamaan vastaan vakuuttelua jostain Isän suuresta rakkaudesta, josta voidaan nautiskella tunteilla ja missä voidaan käväistä kuin kylpyammeessa, vaan uskomaan Jeesukseen Kristukseen Vapahtajanamme. Jumala ei parantele meitä eikä korjaile virheitämme. Hän ei tee tyhjäksi syntejämme mutta antaa meille anteeksi Jeesuksen veren tähden.

Väärä opetus henkivalloista

Tuskin mikään sielunhoitoon liittyvä alue on niin suuren sekaannuksen ja epätietoisuuden vallassa, kuin opetus pahoista henkivalloista ja niiden vaikutuksesta ihmisiin. Jotkut entiset saatananpalvojat ovat kertoneet, kuinka he kuvittelivat saavansa todellista tietoa pahasta. Uskoon tultuaan he kuitenkin ymmärsivät, että heillekin oli kaiken aikaa valehdeltu ja heitä oli petetty. Me emme voi saada mitään muuta luotettavaa tietoa henkivalloista kuin sen, minkä Raamattu meille ilmoittaa. Eikä se ole paljon. Omat kokemuksetkaan tällä alueella eivät todista juuri mitään, koska olemme tekemisissä äärettömän ovelan olennon kanssa. Tämä osaa pettää ihmiset ”valheen kaikella voimalla”. Ehkä juuri sen tähden Raamattu kertoo meille niin vähän paholaisesta – jotta meidän mielenkiintomme keskittyisi Jumalaan, eikä sielunviholliseen. Pahat henkivallat ovat olemassa, mutta meidän ei tulisi kiinnittää niihin juurikaan huomiota vaan ajatella Jeesusta ja etsiä Häntä kaikesta sydämeistämme.

Todellinen tilanne varsinkin useimmissa vapaaseurakunnissa ja uusmuotoisissa yhteisöissä (joissa tänään on paljon myös luterilaisen kirkon jäseniä) on kuitenkin toisenlainen. Henkivaltojen sitominen ja demonien ulosajaminen ovat jokapäiväistä toimintaa tällaisissa yhteisöissä ja -seurakunnissa. Kirkkaan evankeliumin opetuksen puute on johtanut syntikäsitteen ulkoistamiseen omasta sydäimestä. On helppo syyttää henkivaltoja kaikista elämän vastoinkäymisistä ja sairauksista. Henkivallat ja demonit konkretisoidaan julistuksessa tavalla, mistä psyykkisesti vähänkin herkemmat saavat valtavia pelon aiheita. Samalla heitä ohjataan kiinnittämään toivonsa johtajien ja voideltujen valtaan ajaa ulos riivaajia ja henkivaltoja. Näin ihmisiä sidotaan yhä lisää – nyt myös toisiin ihmisiin.

Henkivaltoja ei yleensä edes erotella mitenkään. Väärässä julistuksessa jokainen ”henkivalta” tuntuu tarkoittavan samaa asiaa kuin persoonallinen ”demoni” tai ”riivaaja”. Tällöin ihmisille tosiasiassa viestitetään, että heissä on riivaaja. Kun sitten Raamatusta luetaan kuvauksia riivatuista ihmisistä, niin monien ongelmien kanssa kamppaileva uskova alkaa nähdä elä-

määnsä tässä valossa joutuen helposti epätoivoon. Samalla päädytään siihen tulokseen, että vaikea elämä ja sairaudet riippuvat siis jostain henges-tä, mistä pitäisi päästä irti. Tästä alkaa sitten usein onneton kierre, kun on-gelmat eivät katoa, sairaudet eivät parane ja syyllisyys painaa yhä enem-män. Kierretään saarnaajalta toiselle ja annetaan ajaa ulos demoneita, kun-nes lopulta ollaan täydellisessä epätoivossa. Epäonnistuneiden ulosajoyri-tysten jälkeen ihminen itse uskoo kaikkien niiden nimeltä mainittujen ri-i-vaajien ja henkivaltojen nyt todella asuvan hänessä, koska ne eivät lähte-neet! Tuloksettomasta toiminnasta syytetään ihmistä itseään ja sanotaan, että hänellä on salaisia syntejä, hän ei ole tarpeeksi puhdas jne.

Tämä on täysin tuomittavaa ja vastuutonta puoskarointia. Lopputulok-sena on usein se, että ihminen, josta yritetään sitoa ”henkivaltoja”, tulee-kin päinvastoin sidotuksi juuri tämän operaation tähden. Pelko jää asu-maan hänen sieluunsa, ja pelon kautta henkivallat pystyvät peittämään Kristuksen rakkauden (1.Joh.4;18). Henkien ulos ajamisen sijaan pitäisi haavoittunut ja heikko ihminen ottaa useimmiten syliin, rakastaa häntä pyyteettömästi ja kertoa hänelle Kristuksen armosta, joka etsii rikkirevitty-jä ja alaspainettuja syntisraukkoja. Sellaiset asiat kuin ylpeys, rakkaudetto-muus, kovuus, laiskuus tai vaikkapa lihavuus eivät ole henkiä. Ei niitä voi sitoa eivätkä ne katoa ulos ajamalla.

Pitäisi ymmärtää, että **persoonallinen riivaaja ihmisessä ja henki-valtojen vaikutus ihmisen elämässä ovat täysin eri asioita**. Uskovassa ihmisessä asuu Jumalan Pyhä Henki. Riivaajahenki tai personoitunut de-moni ei todellakaan voi asua uskovassa ihmisessä. Jos uskova luopuu rait-tiista uskostaan ja alkaa kuunnella voimakkaita harhaoppeja, hän joutuu varmasti uskonnollisten henkivaltojen manipuloimaksi. Jos ihminen olisi riivattu, hän olisi *kaikissa asioissa* tämän riivaajan vallan alla. Henkivallat taas voivat vaikuttaa ihmisen elämään vain sillä kyseisellä alueella mitä ne edustavat.

Todellinen personoitunut riivaajahenki (demoni), joita tapaa enää lä-hinnä lähetyksentillä alkukantaisten pakanauskontojen parissa, voidaan tuki ajaa ulos. Henkivaltojen *vaikutukselta* ei sen sijaan voida ihmistä vapa-uttaa eksorsismilla, koska henget eivät asu ihmisessä. Ne ainoastaan pai-nostavat ja ”sitovat” ihmisen ajattelua, tahdonvoimaa ja usein myös ym-märrystä. Niiden asunto on ”taivaan avaruuksissa” (Ef.6:12). Harhaopeis-sa henkivallat vaikuttavat aina. Ensi töikseen ne pyrkivät sitomaan ihmi-sen ymmärryksen siitä, että he ovat nyt menossa harhaan. Ne peittävät taitavasti totuuden eikä ihminen oikeasti näe niiden petosta, jolloin hän voi vilpittömästi jatkaa matkaansa syvempään harhaan. Tällaisesta henki-valtojen painostuksesta pääsee eroon vain tunnistamalla ja tunnustamalla

syntisyytensä ja elämällä jatkuvassa parannuksessa, ja etsimällä syvempää Kristuksen armon evankeliumin tuntemista.

Mistä sitten johtuu, että meistä myös usein tuntuu, että pahuuden voimat ovat läsnä koko ajan? Se on syntiinlankeemuksen seurausta. Minä olen biologisesti syntiin langennut. Aadamin lankeemus on myös minun lankeemukseni. Pahan siemen tuli asumaan minuun, minun lihaani. Siinä on sisään kirjoitettuna kaikki saatanan pahuus. Paholaisen pyrkimys on ruokkia ja kiihottaa meidän lihallisia tarpeitamme ja *saada ihmisen sielunelämä haltuunsa*, ja tehdä se riippuvaiseksi lihan tarpeista.

Kaikki meidän ulkopuoleltamme tulevat pahat henkivallat ovat *samaa pimeyttä* ihmisen oman lihan kanssa. Tätä liittoa ei voi koskaan ylikorostaa. Ihmisen turmeltunut mieli haluaisi aina syyttää pahuudesta jotakin, *joka on meidän itsemme ulkopuolella*. Olemme kuin Adam ja Eeva lankeemuksen jälkeen paratiisissa: "Vaimo antoi", "käärme petti". Jeesus sanoo kuitenkin totuuden (Mark. 7:18, 21-23):

Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö käsitä, **ettei mikään, mikä ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa?** Sillä sisästä, **ihmisten sydäimestä, lähtevät** pahat ajatukset, hauraudet, varkaudet, murhat, aviorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaus, pahansuonti, jumalanpilkkä, ylpeys, mielettömyys. Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen.

Näin Jeesus sanoo, että paha ei tule ulkopuolelta, vaan omasta sydäme-stämme. Ne eivät tule henkivalloista, vaan omasta lihasta, joka kiinnostuu pimeydestä. Juuri tänne, meidän sydämelle kaikki pahuuden voimat pyrkivät, saadakseen myrkyttää meidät syntiinlankeemuksen hedelmistä ja lopulta tuhota meidän elämämme.

Tämä henkivaltojen läsnäolo elämässämme ei ole kuitenkaan mikään katastrofi. Apostoli Paavali kertoo sen meille näin Room. 8:38-39:

Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit **eikä henkivallat**, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat, ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Paavali tiesi sen. Hänen elämänsä oli annettu "saatanan enkeli" rusikoi-maan hänen lihaansa (*sarks*). Paavalin pyynnöistä huolimatta Jumala "ei ajanut henkeä ulos". Hän teki tämänkin meidän parhaaksemme. Että mekin rohkeasti eläisimme ilman pelkoa täydessä uskon varmuudessa Kris-

tuksen riittävyteen. Hän yksin on voittanut pahan vallat ja juuri siksi mekin kelpaamme ”tämmöisinämme”. (Room.7;21-25)

Saatana on ”Jumalan saatana”. Se on kuin liekaan kahlehdittu rakki-koira. (Juud. 1:6) Sen tehtävä on haukkua ihmiset Jumalan luo turvaan. Kun se saa langettaa uskovia syntiin, niin näistä tuleekin yhä enemmän **armon tarvitsijoita**. Paholaista suututtaa suuresti, koska Jumala ei silti hylkää lapsiaan. Sen mielestä Jumalan täytyisi niin tehdä. Mutta paholaisella on yksi suuri heikkous. Ratkaiseva heikkous! Ja juuri tässä on meidän toivomme. **Pahuus ei voi koskaan käsittää tai hyväksyä evankeliumia!** Tästä Paavali sanoo (1. Kor. 2:7-8):

vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkeyttä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanajoja meidän kirkkaudeksemme, sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut - sillä **jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet.**

Saatana kaikkine joukkoineen voi vain raivota minua vastaan ja ajaa sen kautta minua Jumalan syliin. Eikä se voi tehdä mitään muuta, eikä lopettaa työtään... Se on Jumalan orja!

Kol.2;15 mukaan Jeesus *”riisui aseet hallituksilta ja valloilta, ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi”*. Matt.28;28 hän sanoo: *”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä”*. Evankeliumi Jeesuksen rististä riisuu kaikki aseet pimeyden valloilta ja voimilta. Jos me uskomme, että tämä on totta, niin me todella tiedämme, että kenelläkään muulla kuin Jeesuksella ei ole mitään valtaa. Kaikki pimeyden valta on vain valheen kyllästämää petosta.

Henkivaltoja vastaan taisteleva, alueellisten henkivaltojen sitominen, maan vapauttaminen henkivalloista, yms. suuruudenhullut toiminnot ovat täydellistä kristillistä humpuukia ja vajoamista syvälle karismaattisen opin suohon. Uskon tämän olevan juuri sitä aluetta, mistä sielunvihollinen saa parhaan ilonsa ja erityisen nautintonsa!

Loppusanat

Uuskarismaattisuuteen liittyvissä eksytyksissä kavalien juonien perusvalheen ydin kulminoituu yhä selvemmin kristinuskon keskukseen. Kristinuskon koko perustus ja idea ovat Golgatassa, siinä mitä Jumala siellä teki. Suhtautumisemme tähän totuuteen ratkaisee koko elämämme sen iankaikkisessa mitassa. Ilman Golgataa ja ristin läsnäoloa ei ole mitään to-

dellista kristinuskoa. Ristin asema uskovan elämässä on vedenjakaja, joka lopun ajassa jakaa uskovat kahteen joukkoon yhä selvemmin.

Luopuminen rististä on tapahtunut vähitellen ja huomaamatta. Sen seurauksena on ilmestynyt nopeassa tahdissa yhä uusien harhautuneiden oppien ja toimintojen kirjo. Ne laajentuvat edelleen ennen näkemättömällä vauhdilla. Kaikissa näissä harhoissa on yksi yhteinen piirre: Ne keskittävät todellisen mielenkiintonsa Jeesuksen ja Golgatan sijasta ihmiseen itseensä ja hänen ulottuvillaan oleviin jumalallisiin mahdollisuuksiin, joiden löytyminen on uskon varsinainen tarkoitus. Sen lisäksi saadaan samalla kokea kiinnostavia ja jännittäviä ihmeitä ja innostavaa toimintaa.

Meidän olisi hyvä nähdä, että tämä mielenkiinnon lisääntyminen em. asioihin ja näiden asioiden jatkuva tuijottaminen **kuuluu myös tämän väkevän ja suuren eksytyksen tarkoitukseen.** Voimme kauhistella yhä uusia asioita ja sitä, miten pitkälle pimeyden harhaan voidaankaan mennä. Mutta eksytyksen suurin ja katalin juoni ei ole se näkyvä puoli, joka haastaa näkemään ja kuulemaan niitä. Katalinta on se, mikä unohtuu, mikä jää yhä huomaamattommaksi kaiken kohinan keskellä. Meidän olisi aika havahtua vakavasti näkemään, että **Raamatun evankeliumi rististä, ainoa Totuuden Sana, on katoamassa.**

KARISMAATTINEN LIIKE, PARANTAJAT JA MESMERISMI

Juhani Aitomaa

Karismaattisen liikkeen parantajilla on yhteys mesmerismiin.

Monet maamme kristityt seuraavat uskollisesti useiden TV-saarnaajien ohjelmia, joissa keskeisinä asioina ovat parantaminen ja "ihmeet ja merkit", yleensä ihmisten näytösluonteinen kaataminen. Kun tällainen saarnaaja saadaan vierailulle maahamme, kokouksiin kertyy väkeä tuhatmäärin. Heidän kirjojaan luetaan ja niissä esitetyt ajatukset tulevat suosituiksi. Moni suomalainenkin julistaja on ottanut menestyksekkäästi oppia amerikkalaisesta karismaattisuudesta. Parhaiten sitä ovat maassamme edistäneet kristilliset kustantajat, kuten Leo Mellerin johtama Kuva ja Sana kustannusyhtiö, Aika Oy ja Päivä Oy.

TV-7 ohjelmissa esiintyvät monet vetovoimaiset karismaattisen liikkeen kärkinimet. Pirkko Jalovaara ja Markku Koivisto etunenässä ovat olleet kehittämässä suomalaista versiota karismaattisesta parantamis- ja lava-showsta. Kristillisyyden on muodostunut monien käsitysten ja mieltymysten sekamelskaksi, jossa varovaisuudella ja kriittisellä arvioinnilla on monelle negatiivinen merkitys. Maamme kristillisessä kentässä on yleensä hyvin naivistia ja tutkimatta otettu vastaan amerikkalainen karismaattisuus piittaamatta edes siihen liittyvistä selvistä epäraamatullisista opetuksista ja ihmisten manipuloimisesta.

Franz Anton Mesmer

"Mesmerismi" on saanut nimensä itävaltalaisesta Franz Anton Mesmeristä (1734-1815). Nuoruudessaan Mesmer opiskeli kahdessa jesuiittayliopis-

tossa, joissa hän tutki mm. Paracelsuksen¹ kirjoituksia. Hän oli myös unkarilaisen astronomin ja jesuiittapappi Maximilian Hellin (1720-1792) oppilas. Hell tuli Wienin observatorion johtajaksi vuonna 1756. Tähtitieteen lisäksi Hell oli kiinnostunut magneettien parantavasta voimasta, jota Paracelsus tutki jo aiemmin. Vuonna 1775 Mesmer tapasi katolisen parantajan, pappismiehen ja demonien ulosajajan Johann Joseph Gassnerin ja hänet kutsuttiin lausumaan mielipiteensä parantamisesta Münchenin tieteellisen akatemian henkien karkottamislaitokselle, jonka johdossa Gassner oli. Mesmer ei innostunut Gassnerin menetelmistä vaan kiinnostus magneettisuuteen sai hänet kehittämään omaa menetelmää, joka nimettiin hänen mukaansa. Mesmerin mukaan jokaisessa ihmisessä vaikutti magneettinen neste, joka kulki ruumiin kanavissa. Teoria sai nimekseen ”Animal magnetism”. Jos nesteen kulku jostakin syystä estyi seuraus oli fyysinen tai henkinen sairaus. Hänen menetelmänsä auttoi saamaan yhteyden maailmankaikkeudessa vaikuttavaan ”näkymättömään, parantavaan universaaliin nesteeseen”, jolloin ihmisruumiin neste alkoi kulkea esteettä. Mesmerin mukaan kyse oli tieteellisestä havainnosta.

Mesmerismi, itsehypnoosi ja teosofia

Mesmerismi (hypnoosi)² on yhtä vanha kuin ihmiskunta. Aina on ollut niitä, jotka ovat vakuuttaneet muut omista kyvyistään. Hallitsijat, parantajat, pyhät miehet, yms. ovat usein olleet niitä, jotka vetoavat suurempaan tai pienempään ihmisjoukkoon keräten ympärilleen uskollisia seuraajia, jotka luopuvat terveen kriittisestä ajattelusta. Sitä on harjoitettu kaikissa uskonnoissa ja usein yhteydessä parantamiseen. Aina on ollut ihmisiä, joita on pidetty ”karismaattisina”, heillä on ollut lumovoimaa. Toisaalta on huomattava, että tällainen yhden henkilön lumovoima ei päde kaikkiin ihmisiin. Ihmistä, jota joku pitää erityisen lumoavana, jolla nähdään olevan erityinen karisma, on jonkun toisen mielestä jopa vastenmielinen. Näin tullaankin ajatukseen: onko lumovoima loppujen lopuksi vain ihmisen omaa itsehypnoosia? Tosiseikat puhuvat sen puolesta, että ainakin suurelta osin näin on.

Mesmerismiä suhteessa magiaan ei silti voida täysin sivuuttaa. Teosofit³ pitävät Mesmeriä yhtenä ”suurista teosofeista”.⁴ Teosofia-lehti mainitsee: ”Vaikka mesmerismi on tärkein magian (taikuuden, noituuden) haara, sitä ei pidä käsitellä erossa lähtökohdastaan. Muinoin magia edusti salaista tiedettä ja se oli yhtä uskonnon kanssa... Magia on yhtä vanha kuin ihminen. Se mainitaan kahdessa vanhimmassa dokumentissa mitä aikam-

me tuntee: Veda-kirjoissa ja Laws of Manu -tekstissä.⁵ Sitä opetettiin Kreikan mysteeri- ja Alexandrian uusplatonismikouluissa ja se säilyi turvassa yli pimeiden aikojen yksittäisten, salatieteisiin perehtyneiden oppilaiden toimesta. Paracelsus opetti sitä 1500-luvulla ja Mesmer 1700-luvulla... Magiatiede perustuu oletukselle, että on yksi Olennainen Periaate (laki), josta koko universumi on riippuvainen. Tämä periaate on aurinkokuntamme Yksi Elämä, Yksi Voima kaikkien luonnonvoimien taustalla. Magnetismi on yksi Olennaisen Periaatteen manifestaatio ja kun ihmismagnetismia harjoitetaan (ihmisen) tahdolla sitä kutsutaan mesmerismiksi.”⁶

Parantamisnäytökset Pariisissa

Vuonna 1777 Mesmer joutui lähtemään Wienistä yrittäessään tuloksetta parantaa sokeaa 18-vuotiaasta muusikkoa, Maria Theresa Paradista. Parantamisyritys sai aikaan skandaalin. Etevä säveltäjä Wolfgang Amadeus Mozart vakuuttui kuitenkin Mesmerin tieteestä. Hän innosti Mesmeriä hankkimaan Pariisista hotellin parantamiskeskukseksi. Mesmer muuttikin Pariisiin ja piti siellä näytöksiään, jotka saivat kosolti huomiota tuon ajan Euroopan seurapiireissä, lähinnä ylhäisön naisten ja nuorukaisten taholta. Pariisiin vapaamuurari- ja okkultistipiirien sanotaan myös kiinnostuneen Mesmeristä. Vapaamuurarien lisäksi hänen sanotaan liittyneen pariin muuhunkin vaikutusvaltaiseen salaseuraan. Mesmerin ”tieteellinen” parantamisshow sisälsi vaihtelevaa musiikkia ja taitavaa valojen käyttöä tunnelman luomiseksi.

Aikamme kristillisissä tilaisuuksissa tunnelman, ”ilmapiirin” luominen nähdään monesti keskeisenä seikkana kuten jo Mesmerin aikana. Musiikki ja valaistus ovat siis edelleen käytössä samassa tarkoituksessa. Mesmerin parantamissessiossa kokoonnuttiin tammesta valmistetun altaan tai tynnyrin ympärille. Säiliö sisälsi metallia ja lasinkappaleita, joka sekoitus Mesmerin mukaan magnetisoi säiliön veden. Parannettavat tarttuivat sammiosta tuleviin rauta- ja lasiputkiin sekä toistensa käsiin odottaen ihmettä. Mesmer ymmärsi konkreettisen kosketuksen merkityksen. Koskettamalla jotakin voimaa välittävää tai ”siunattua” esinettä, tai saada kosketus ”voimaa” välittävältä ihmiseltä,⁷ aikaansaa tarvittavan uskon, näin ajatellaan yhä. Monet TV-saarnaajat käyttävät menetelmää lähettämällä seuraajilleen siunattuja välittäjäesineitä. Se voi olla parantajan tai ”suuren” jumalanmiehen /-naisen siunaama ns. rukousliina, kolikko, nauha, siunattua vettä yms.

Mesmerismin vaikutus ihmisiin

Hypnoosissa on tärkeää saada ihmisten usko ja odotus kohdistumaan johonkin mikä sopii kulloiseenkin tarpeeseen. Mesmer lisäsi ihmisten luottamusta väittämällä menetelmäänsä tieteelliseksi. Hän käytti myös käten päällelaskemista, jolloin parantava voima kulki voimaa välittävän henkilön käden magneettisuuden kautta. Monet todistivat vapautuneensa kivuistaan ja uskoivat parantuneensa. Mesmer, kuten oman aikamme ”ihmesaarnaajat”, saattoi osoittaa jotakin henkilöä ja tämä kaatui saman tien lattialle. ”Mesmer liikkui hitaasti ja salaperäisesti näytöksiinsä saapuneiden joukossa vaikuttaen johonkin ihmiseen kosketuksen kautta, toiseen katseella, kolmanteen käden liikkeellä ja neljänteen osoittamalla kepillä tämän suuntaan. Yksi tuli hysteeriseksi, toinen jähmettyi, eräät alkoivat vapista, jotkut kokivat sydäntuntemuksia, hikoilua ja muuta ruumiillisista tuntemuksista.”⁸

Spontaanialuuta ja nauramista ilmeni. Koettiin sähköisiä tuntemuksia ja kihelmöintiä. Lattialla maanneet saattoivat kouristella ja nytkähdellä. Monet vaipuivat transsiin, unen ja valveillaolon välitilaan, jossa he kokivat miellyttäviä tuntemuksia. Parantumisihmeistä raportoititiin ja tuhannet uskoivat saaneensa häneltä avun selkäkipuihin, nivelsärkyihin, halvauksiin, vatsasairauksiin, änkyttämiseen ja jopa sokeuteen. Kokemukset olivat monelle todiste Mesmerin tieteen aidosta vaikutuksesta. Samoin kuvataan tuntemuksia ja parantumisia aikamme karismaattisten julistajien kokouksissa.

Totuuskomissio

Monet eurooppalaiset saivat syyn hylätä Mesmerin, kun itse Ranskan kuningas Ludwig XVI nimitti ”totuuskomission” tutkimaan Mesmerin menetelmää. Kuninkaan puoliso Marie Antoinette oli Mesmerin pauloissa, kuten monet muutkin ylhäisön naishenkilöt. Amerikkalainen, keksijänäkin tunnettu Benjamin Franklin oli tuolloin maansa lähettiläs Ranskassa ja hän suostui kuninkaan pyyntöön liittyä komissioon yhdessä aikansa pätevimpien ranskalaisten tieteen harjoittajien kanssa. Tutkimus osoitti Mesmerin taitavaksi manipuloijaksi ja pysyvistä, merkittävistä parantumisista ei saatu todisteita. Lopputulos oli, että ”parantuminen”, kuten muutkin mesmerismin yhteydessä koetut ”ihmeet” olivat hypnotisoitujen ihmisten oman mielen tuotosta, itsehypnoosia.

Mesmer karkotettiin Ranskasta ja hän vetäytyi Sveitsiin. Hänen menetelmänsä synnyttämä kohu laimeni Euroopan mantereella mutta menetelmänä mesmerismiä / hypnoosia tutkittiin edelleen ja sitä alettiin liittää moniin eri yhteyksiin. Monet liittävät hypnoosiin mielikuvia loitsuista ja maagisista menoista, mutta tosiasiaa siihen liittyvät seikat ovat usein luonnollisen huomaamattomia. Siksi sen on ollut helppo ujuttautua kristillisyyteen, erityisesti karismaattiseen kristillisyyteen, jonka vahva perusajatus on uuden ja voimallisemman jumalasuhteen kokeminen vanhan, perinteisen ja voimattomaksi käsitetyn uskon sijasta tai lisäksi. Hengessä koettavan raamatullisen uskon ja toivon sijaan on noussut pyrkimys Jumalan fyysiseen ja sielulliseen kokemiseen.

Mesmerismi muuttaa Amerikkaan, New Thought -liike syntyy

Mesmer poistui näyttämöltä mutta hänen perintönsä jäi vaikuttamaan. Vaikka hän korosti menetelmäänsä tieteellisenä, monet liittivät mesmerismin periaatteet palvelemaan uskonnollisia tarkoituksia. Mesmerin opetuslapsi markiisi de Puysegur jatkoi ja kehitti oppi-isänsä menetelmää. Hänen oppilaansa Charles Poyen St. Sauveur toi menetelmän Amerikkaan ja piti aiheesta useita luentoja ja näytöksiä alkaen vuodesta 1836, lähinnä Uuden Englannin alueella. 1800-luvun Amerikka oli paljon muutakin kuin ”villiä länttä”.⁹ Monet vanhalta mantereelta maahan muuttaneet ja heidän jälkeläisensä olivat uskonnollisia mutta perinteinen kristillisuus ei vastannut heidän tarpeeseensa kokea yliluonnollista. Mesmerismi, kuten muutkin sittemmin New Thought¹⁰ -nimityksen alle liitetyt uskomukset lanke-sivat hedelmälliseen maaperään.

Amerikkalainen Phineas Parkhurst Quimby (1802-1866) kiinnostui mesmerismistä ja hänestä tulikin amerikkalaisen mesmerismin sekä New Thought -ajattelun isä. Quimby aloitti mesmerisminäytökset, joissa mukana oli hypnoosille altis oppimaton nuorukainen Lucius Burckmar. Näytökset kiinnostivat suuria kansanjoukkoja ja toivat Quimbylle mainetta. Hän aloitti oman parantamispraktiikkansa tullen laajalti tunnetuksi hoitaen yli 12 000 potilasta.¹¹ Quimby oli myös ahkera kirjoittaja edistäen suuresti uskonnollista New Thought -ajattelua uudella mantereella. Hän sai vaikutteita myös swedenborgilaisen¹² kirkon papilta Warren Felt Evansilta. Quimbyn pojan mukaan

vaikka hän ei kuulunut mihinkään kirkkokuntaan tai lahkoon, hän oli syvästi uskonnollinen pitäen Jumalaa ensisijalla ja uskoen vakaasti kuolemattomuuteen ja jatkuvuuteen kuoleman jälkeen... Hän uskoi Jeesuksen tehtävän olleen sairaita varten ja että Jeesus paransi tieteellisellä tavalla ymmärtäen täysin, kuinka se tapahtui. Herra Quimby oli suuri Raamatun lukija soveltaen sitä harmonisesti omiin ajatuksiinsa. Hänen halunsa oli hyödyttää ihmiskuntaa, erityisesti sairaita ja kärsiviä ja sen puolesta hän antoi elämänsä ja voimansa.¹³

Christian Science

Mary Baker Eddy (1829-1906), New Thought -liikkeestä versoneen Christian Science (Kristillinen Tiede) -kirkkoliikkeen perustaja oli P. P. Quimbyn potilas ja oppilas. Rva Eddy omaksui Quimbyn ajattelun siitä, että sairaus on mielen tila ja se voidaan parantaa mielen avulla. Sen pohjalle hän kehitti omanlaisensa uskontoversion. Eddy otti perustamansa liikkeen nimen suoraan Quimbylta, joka käytti nimeä Christian Science omista hengen tutkimuksistaan. Eddylle nämä ”totuudet” edustivat aivan uuden hengen mantereiden löytämistä, joka olisi maailmalle suurempimerkityksinen kuin Kolumbuksen Amerikan mantereiden löytö.

Mary Baker Eddy meni Jeesuksen Kristuksen toiminnan keskuksen elvyttäen Hänen parantamistoimensa. Hän ei koskaan sanonut, että (parantamisen) alkuperä oli hänessä, vaan hän löysi ja elvytti sen, mikä pitkään oli ollut uinumassa Herramme poistumisen jälkeen, ja jota parantamistekniikkaa kaikki voivat oppia harjoittamaan...¹⁴

Kristillisen tieteen periaate on, että kuten fyysinen tiede tutkii näkyvää maailmaa, voidaan mielen alueita, näkymätöntä maailmaa tutkia henkিতieteen avulla. Kun tähän henkিতieteeseen sovitetaan Raamattu ja sen termistö (kuten nimi Jeesus), puhutaan kristillisestä tieteestä, Christian Science. Eddy uskoi kirkkonsa olevan paluuta apostoliseen aikaan. Hän hylkäsi ajatuksen Jeesuksen sijaiskärsimyksestä ja opetti sen sijaan Jeesuksen elämää esikuvana kaikille Hänen seuraajilleen. Jeesuksen kaltainen elämä voittaa kuoleman.

E.W. Kenyon

Essek William Kenyonia (1867-1948) pidetään yleisesti nykyisen karismaattisen liikkeen henkisenä oppi-isänä. Hänen vaikutuksensa karismaattisen liikkeen julistajasuuruuksiin on kiistaton heidän omankin todistuksensa perusteella. Kenyon toimi aluksi metodismikristillisyyden ja myöhemmin helluntailiikkeen piirissä. Hänen teologiansa ei kuitenkaan koskaan ollut täysin kumpaakaan. Kenyon koki, että tarvitaan täysin uuden tyyppinen kristillisuus, joka olisi paluuta seurakunnan alun kristillisyyteen. Kristillisen seurakunnan historiasta näemme, että tämä sama ajatus on yleensä ollut kaikkien harhojen taustalla.¹⁵ Kun seurakunnan alku nähdään lähinnä ihmeiden ja merkkien aikana niin ajatellaan, että niiden takaisin saaminen seurakuntaelämään olisi todistus maailmalle.¹⁶ Erityisesti sitä olisi ihmisten parantaminen.

Kenyon uskoi omaksumiensa oppien edeltävän valtavaa Pyhän Hengen vuodatusta ja nopeuttavan lopun aikojen tapahtumia.¹⁷ Hänen teksteissään näkyy voimakkaasti New Thought -ajattelun vaikutus. Useissa teksteissään hän silti kieltää New Thought -liikkeen ja sen organisoidun muodon, Christian Science -liikkeen opetukset, koska niissä ei uskota persoonalliseen Jumalaan. Kenyon kehitti siis oman uskontomallinsa, joka yhdisti Raamatun Jumala -käsitteen ympärille New Thought -liikkeen ajatuksia koskien ihmisen suuria mahdollisuuksia tässä ajassa. Kuten nykyisen karismaattisen liikkeen pääopettajat, okkultismi puhuu aina maailman-kaikkeudessa vaikuttavista laeista, jotka palvelevat sitä, joka tulee niistä tietoiseksi. Kenyonin mukaan tässä ei ole kyse mystiikasta eikä metafysiikasta, eikä yleensääkään salatieteestä vaan todellisuudesta. Nämä ”suuret hengelliset lait määräävät näkymättömiä luonnonlakeja.”¹⁸ Tätä kautta ihmisen kokee Jumalan kaikilla aisteillaan.

Tämä on Jumala, joka ilmoittaa oman luontonsa ihmisen hengenle.... Jumala tulee tietoisuutemme keskeiseksi osaksi.¹⁹

Unitaarikirkko ja New Thought

Kenyon myönsi käyneensä usein Unitaarikirkon²⁰ johtavan julistajan Minot J. Savagen puhetilaisuuksissa. Unitarismien yhdysvaltalainen haara tunnetaan luultavasti parhaiten Ralph Waldo Emersonin ja Henry David Thoreau'n kirjallisen ja filosofisen tuotannon kautta. Kumpikin kuului uni-

taarikirkon aktiivisiin vaikuttajiin ja Emerson toimi pitkään pastorina Bostonissa. Molempia myös arvostetaan New Thought -liikkeessä ja monet unitaarit omaksuivat liikkeen käsityksiä. Charles Wesley Emerson puolestaan oli oppinut unitaarikirkon pastori, jonka nimellä myöhemmin tunnettiin The Emerson College of Oratory -oppilaitos. Emerson otti vaikutteita platonismista, swedenborgianismista, unitarismista ym. New Thought -liikkeen taustalla olevista uskomuksista. Myöhemmin hänestä tuli Christian Science -kirkon jäsen. Kaikki edellinen sovellettuna Raamatun teksteihin sai aikaan opin, että ihmisestä tulee kehittyessään jumala. Emersonin mukaan ”Jumalan valtakunta on tässä oppilaitoksessa”. Oppilaitos tuotti ”tosi evankeliumin” julistajia, jotka eläisivät ”kristuselämää”. Opiskelijat olivat suurimmalta osin naispuolisia. Tämä evankeliumi oli Raamatulla höystettyä New Thought -opetusta. Tähän oppilaitokseen Kenyon ilmoitautui julkisten asiakirjojen mukaan vuonna 1892.

Ilmestystieto ja yli-ihminen

Kenyon opetti parantumista, positiivista tunnustamista (uskon sana) ja menestystä samoin kuin New Thought ja sen pohjalta organisoitunut Christian Science. Hän toi tietoisuuteen myös ”ilmestystieto” (revelation knowledge) -termin. Vain aistien kautta saatava tieto pitää ihmistä epäuskon kahleissa. Kun ihminen pääsee ilmestystiedon hengelliseen ulottuvuuteen, hänestä tulee yli-ihminen, ”uusi ihmisluokka” ja samalla kristillisyydestä tulee uutta ja täydellisempää. Epäilemättä hän uskoi päässeensä tällaisen uuden ilmestystiedon lähteille ja tuovansa suuren siunauksen koko kristikunnalle.

Tässä yhdistelmässä hän ei nähnyt mitään moitittavaa vaan uskoi sen palvelevan korkeampia päämääriä. Hän uskoi oppiinsa, jonka tuloksena syntyisi ”superkristitty” rotu:

Kun nämä totuudet todella saavat sijaa meissä, ne tekevät meistä hengellisiä yli-ihmisiä, demoneiden ja sairauksien herroja... Se tulee olemaan loppu heikkoudelle ja epäonnistumiselle. Uskontaisteluja ei enää ole sillä kaikki on meidän. Voimaa ei enää tarvitse rukoilla, sillä Hän on meissä... Näiden ihmeellisten totuuksien läsnäolossa me nousemme ja otamme paikkamme. Nousemme ja elämme yli-ihmisinä Jumala sisimmässämme.²¹

Kenyonin kiistaton yhteys New Thought -liikkeeseen

Kenyon toi kultinomaiset ajatukset Uskon teologiaan (tuli myöhemmin tunnetuksi Uskon sana -teologian nimellä), joka on karismaattisen liikkeen perusoppi. John Kennington oli Kenyonin aikaan nuori saarnaaja ja Kenyonin oppilas. Hän kertoo:

Eräs asia, joka tuolloin kummastutti minua oli yhtäläisyys Kenyonin ja Christian Science -opetuksen välillä. Keskustelimme tästä yhtäläisyydestä ja hän myönsi sen. Muistan hänen sanoneen: ”Se, mikä puuttuu Christian Science -opetuksesta on Jeesuksen Kristuksen veri...” Kuulen hänen yhä puhuvan Christian Sciencen ja hegeliaanisen ajattelun juurista... Hän myönsi, että ammensi omaan ajateluunsa vettä vapaasti tästä lähteestä.²²

Karismaattisen liikkeen varhaisia vaikuttajia oli myös Ern Baxter, joka samoin tunti ja toimi Kenyonin kanssa. Baxter myönsi, että ”Mary Baker Eddy epäilemättä vaikutti Kenyoniin”. Baxter muistaa Kenyonin lukeneen mm. Eddyn kirjaa ”Key to the Scriptures” ja suhtautuneen siihen posititiivisesti sanoen, että Mary Baker Eddyllä on paljon sellaista, jota voi käyttää. Baxter uskoi Kenyonin lukeneen paljon muitakin New Thought -liikkeen kirjoittajia. Hänen mukaansa Kenyonilla oli laaja vaikutus 1900-luvun alun parantajaevankelistoihin (joista on suora linja nykyisiin karismaattisen liikkeen johtotähtiin). Quimby ja Eddy uskoivat opettavansa samaa oppia ”hengellistä tiedettä”, jota jo Jeesus jakoi. Kenyon, joka uskoi toimivansa seurakunnan parhaaksi ja näitä opetuksia vastaan, harhautui pahoin kuvitellessaan Jumalan toimivan samojen New Thought -liikkeen löytämien ”lakien” mukaan.

Ajatusmalli

Seuraava lainaus kuvaa hyvin Kenyonin ajatusmallia:

Emme voi sivuuttaa liikkeiden, kuten Christian Science, unitarismi, New Thought ja spiritismi, hämmästyttävää kasvua. Ihmiset, jotka suurin joukoin liittyvät niihin eivät ole tietämätöntä joukkoa, vaan kulttuuritietoisia ja varakkaita, joita vetää puoleensa noiden niin sa-

nottujen uskontojen yliluonnollisuus ja eniten juuri parantumistodistukset. Emme voi sulkea silmiämme tosiseikalta, että monissa maamme Tyynenmeren rannikon kaupungeissa rva Eddyllä on enemmän kannattajia ja hänen kirkoissaan enemmän kävijöitä, kuin perinteisissä (kristillisissä) kirkoissa ja että suuri osa niistä on näiden kirkkojen entisiä jäseniä. He ovat lähteneet, koska he uskovat, että saavat enemmän apua rva Eddyn opetuksista kuin (kristillisten kirkkokuntien) saarnaajilta. He kertovat meille parantuneensa ja kuinka heidän hengellinen elämänsä on elpynyt tässä oudossa kultissa. Se herjaa nykyistä kirkkoa, eikä ainoastaan herjaa vaan haastaa.²³

Kenyonin uskomuksen perusta oli näky uudistetusta kristillisestä uskosta, joka tulee tietoiseksi niistä maailmankaikkeudessa vaikuttavista laeista, joita nyt New Thought -liikkeeseen kuuluvat erilaiset ryhmät ja uskontosuunnat käyttivät hyödykseen, erityisesti koskien parantamistoimintaa.

New Thought ja varhainen helluntailiike

Helluntaiuskovien parantamisliike syntyi ilmeisesti vastapainoksi New Thought -liikkeen käsityksille. Sen varhaiset levittäjät olivat wesleyläiseen pyhityslikkeeseen kuuluvia. Monet näistä siirtyivät myöhemmin helluntailikkeeseen. Ei-helluntalaisia mutta helluntailiikkeen arvostamia parantajia olivat mm. John Alexander Dowie, Charles Cullis ja em. Kenyon. Monet käsittävät helluntailiikkeen olleen karismaattisen liikkeen pohjana mutta karismaattisen uskon juuret ovat syvemmällä New Thought -liikkeen ajatuksissa, jotka tunkivat myös helluntailikkeeseen. Vaikka ns. klassinen, perinteinen helluntailiike, joka katsoo alkunsa olevan pikemmin wesleyläisessä pyhityslikkeessä, kuin Azusa-kadun tapahtumissa, vastusti monia parantamiseen ja menestymiseen liittyviä opetuksia ja tekee niin edelleen, karismaattinen suuntaus sai ajan myötä yhä lisää jalansijaa helluntailiikkeessä.

Kenyon ei ollut helluntalainen vaan monessa asiassa vastusti liikettä, kuten mm. helluntailiikkeen opetusta, että kielilläpuhuminen on merkki Pyhän Hengen läsnäolosta ihmisessä. Silti hän vaikutti monen varhaisen ja tunnetun helluntaijulistajan, kuten F.F. Bosworthin, joka oli Kenyonin ystävä, ja Aimee Semple McPhersonin opetukseen ja oli mukana näiden kampanjoissa. Helluntailiikkeen alkuaajan tunnettu naisjulistaja Aimee Semple McPherson kutsui Kenyonin puhumaan laajalle seurakunnalleen

useita kertoja. Aimeen kokoukset olivat usein vaikuttavaa näytelmää. Hänen elämäkertansa kirjoittaja mainitsee:

Aimeella oli... suuren hypnotistin vahva tahto... ja hän oli kaunis astia, harmoninen mediumisti... uskon velho.²⁴

William Branham, T. L. Osborn ja Kenneth Hagin²⁵ hakivat innoituksensa Kenyonin kirjoista. Hagin jopa siinä määrin, että plagioi Kenyonin teoksia laajassa mittakaavassa ja julkaisi niitä omissa nimissään.²⁶

Latter Rain

Latter Rain, myöhäissade (Joel 2:23) -nimellä tunnettu liike syntyi helluntailiikkeeseen kuuluneessa pienessä raamattukoulussa North Battlefordissa, Saskatchewanissa vuonna 1948. Monien sanotaan kokeneen mm. kuinka parantamisen ja parantumisen lahja toimi. Koulun johtajan George Hawtinin johdolla Latter Rain -oppi nyt alkaneesta viimeisten aikojen suuresta herätyksestä levisi nopeasti Pohjois-Amerikan helluntailiikkeen sisällä. Pyhää Henkeä ja hänen lahjojaan jaettiin kätten päällelaskemisen kautta. Gharles Parham, George Warnock, David Wesley Myland, Franklin Hall ja William Branham olivat Latter Rain herätyksen nimekkäitä levittäjiä. Amerikan yhdistynyt helluntailiike Assemblies of God julisti Latter Rain -opin ja sen käytännöt harhaopiksi vuonna 1949, mutta se ei kyennyt poistamaan sitä seurakunnistaan. Karismaattinen liike on ylläpitänyt ja edistänyt näitä oppeja.

New Thought -ajattelun yhteydet karismaattisen liikkeen opettajiin

Mesmerismin ja New Thought -liikkeen suora yhteys nykyiseen karismaattiseen liikkeeseen syntyy suoraan suhteista Mesmer – de Pyusegur – P. P. Quimby – Mary Baker Eddy – E.W. Kenyon – Kenneth Hagin – Kenneth Copeland – Rodney Howard-Browne²⁷ ym. Lisäisin tähän myös toisen linjan edellisen rinnalle, alkuosa sama ja jatkuen E. W. Kenyonin vaikutuksesta Aimee Semple McPhersoniin – tämän vaikutus kuuluisaan naisparantajaevangelistaan Kathryn Kuhlmaniin ja tästä edelleen nykyisin

tunnettuun TV-parantajaan Benny Hinniin. Hinn on maininnut mm. käyvänsä Aimee Semple McPhersonin ja Kathryn Kuhlmanin haudoilla, koska hän saa sieltä lisää voimaa,²⁸ ”voitelua”. Edellä mainittujen lisäksi karismaattisen liikkeen oppitustaan vaikuttaneita ja New Thought -liikkeestä Kenyonin tapaan ja/tai hänen kauttaan ammentaneita ovat mm. Maria Woodworth-Etter, Charles Parham, A. A. Allen, Gordon Lindsay, William Branham, John G. Lake, (uskon sana, menestysteologia, parantaminen mukaan lukien Healing Rooms ymv. liikkeet, positiivinen ajattelu, valteologia, visualisointi, profeettaliike, ym.).

Esim. positiivinen ajattelu (Positive Thinking, Law of Attraction), ja ”visualisointi”, joiden mukaan saamme sen mitä ajattelemme, mitä tunnustamme, sai positiivista huomiota karismaattisissa ja helluntaipiireissä mm. korealaisen Yonggi Chon kirjan kautta. Jos olemme negatiivisia saamme sen mukaan, jos positiivisia niin sen mukaan. Joka tunnustaa sairautta pysyy sairaana, joka tunnustaa ja uskoo olevansa terve, tulee terveeksi ja pysyy terveenä.²⁹ Tämä uskomus ei ole kuitenkaan pätenyt edes karismaattisten uskon sanan opettajien omassa elämässä.³⁰ Kansainvälisen helluntailiikkeen johtaja ja suurseurakunnan perustaja Yonggi Cho mm. opetti shamanistista alkuperää olevaa visualisointia, jossa asian tai esineen visualisoiminen mieleen ja uskominen sen saamiseen tekee asiasta todellisen. Helluntailiikkeessä tätä opetusta vain harva kritisoi eikä se vaikuttanut Chon arvostettuun asemaan.

William Branham ja Suomen-vierailu

Aiemmin mainittu Kenyonin ystävä, helluntaisaarnaaja ja parantajaevangelista F. F. Bosworth oli nuoren Branhamin esikuva ja heistä tuli hyvät ystävät. Branhamille oli ilmestynyt enkeli vuonna 1916 ilmoittaen tulevastista suuresta tehtävästä. Mystiikkaa Branhamin ympärille lisäsi vuoden 1928 tapaaminen naispuolisen tähdistä ennustajan kanssa. Tämä sanoi Branhamin ”syntyneen määrätyn merkin alla” ja että häntä ”seuraa Tähti, olette saanut synnyinlahjan”.³¹ Näin ennustajaeukko oli vahvistamassa Branhamin tehtäväkuva. Branham vieraili myös Suomessa 1950 saaden monet, lähinnä helluntailiikkeeseen kuuluvat, uskomaan itseensä. Häntä vastaanottamassa oli Helsingin Saalem seurakunnan johtaja Eino Manninen. Tuolloin monet kyseenalaistivat Branhamin vierailun. Kansanedustaja Mauri Ryömä esitti sisäasiainministeri Urho Kekkoselle kysymyksen: ”Onko Hallitus kiinnittänyt huomiota eräiden parhaillaan Helsingissä vierailevien amerikkalaisten ”ihmeperantajien” vahingolliseen toimintaan; ja

jos on, niin mitä Hallitus aikoo tehdä tällaisen vahingollisen toiminnan ehkäisemiseksi?"

Poiminta Urho Kekkosen vastauksesta:

Helsingissä järjestetyissä tilaisuuksissa on arvioitu olevan noin 75 % muualta tulleita. Tilaisuudet on aloitettu uskonnollisilla lauluilla, rukouksilla ja puheilla, joita suomalaiset saarnaajat ovat pitäneet. Branham on myöskin esiintymisensä alussa pitänyt puheen ja rukoillut, ryhtyen vasta sen jälkeen parannustoimeensa. Itse 'parantaminen' tapahtuu sen jälkeen rukoilemalla joko yksityisten potilaiden tai potilasryhmien puolesta. Yleisö osallistuu koko ajan hartaudentarjoituksiin ja rukouksiin. Kysymyksen perusteluissa on edellä selostetun toiminnan vahingollisuus nähty lähinnä siinä, että yksinkertaiset, herkkäuskoiset ihmiset ovat maan eri puolilta matkustaneet näihin tilaisuuksiin parantumisen toivossa ja siten aiheuttaneet itselleen tarpeettomia matkakustannuksia minkä ohessa he ovat saattaneet laiminlyödä tai viivytellä pätevään lääkärinhoitoon turvautumista, jolloin heidän todelliset paranemismahdollisuutensa ovat voineet huonontua. Ihmeparantajien toimintaa tarkkailtaessa ei voikaan välttyä vaikutelmalta, että huomattava osa tilaisuuksiin saapuneista on lähtenyt matkalle hakeakseen parannusta ruumiillisille sairauksilleen ja että ainakin suurin osa näistä on tehnyt matkansa kokonaan turhaan. Luotettavasti on ainakin selvittämättä toistaiseksi onko edes yhtään todellista paranemista näissä tilaisuuksissa tapahtunut, joskin useat henkilöt ovat sellaisista kertooneet. Tilaisuuksien järjestäjät eivät ainakaan julkisesti ole kuitenkaan mitään ehdotonta parantumista luvanneetkaan ja Branhamkin on nimenomaisesti asettanut totisen uskon mahdollisen paranemisen perusedellytykseksi. Tilaisuuksien runsas yleisömenestys pikemminkin on laskettava tilaisuuksia selostavien sanomalehtiutustisten ja joko todellisista tai kuvitelluista 'ihmeteistoista' kertovien ihmisten levittämien huhujen ansioksi. Mitään ilmoitusta petollisesta menettelystä tai muusta suoranaisestä vääryydestä ei viranomaisille ole tehty... Branhamin toiminta ei kuitenkaan voi olla siinä tarkoitettua ammattimaista lääkärin toimen harjoittamista, koska hänen ei ole todettu ottavan toiminnastaan mitään maksua. On nimittäin huomattava, että mainituissa tilaisuuksissa, jotka on järjestetty julkisen uskonnon harjoituksen muotoon, kerätty tavanmukainen kolehti on lain mukaan sallittu eikä siihen osallistuminen voi merkitä maksua mahdollisesti saatavasta lääkärinavusta edes niissäkään tapauk-

sisä, joissa potilas itse sen ehkä sellaiseksi käsittää... Kuten edellä olevasta selviää, ei viranomaisilla enemmän kuin hallituksellakaan ole ollut mahdollisuuksia puuttua kyselyssä tarkoitettujen 'ihmeparantajien' toimintaan, vaikka hallituskin pitää näiden toimintaa tarpeettomana ja toivoisi sellaisesta päästävän.³²

Branhamin oppeja ja opetuslapsia

Branhamin tunnettuja oppeja olivat mm. kolmiyhteisen Jumalan kieltäminen, jota hän sanoi riivaajien opiksi ja opetus "käärmeen siemenestä", joka tarkoittaa maan päällä elävää ihmisryhmää, jonka alkuperä on lähtöisin käärmeen/Saatanan ja Eevan sukupuolisuhteesta. Erityisesti Branhamin seuraajat olivat "Jumalan siemen", "pyhä morsiusjoukko" ja "uusi ihmisrotu" (vrt. aiemmin Kenyon "uusi ihmisluokka"). Myöhemmin Branham huomasi olevansa Ilmestyskirjassa 3:14 ja 10:7 mainittu enkeli. "Uskoon" tulleet hän kastoi omaan nimeensä. Tunnettuja Branhamilta vaikutteita ottaneita ja häntä arvostavia julistajia ovat esim. Jack Coe, A.A.Allen, T.L.Osborn, Oral Roberts, Kenneth Hagin ja edelleen vauhdissa oleva TV-parantaja Benny Hinn.

Kolmas aalto

(Pyhän Hengen) kolmas aalto -termi tuli tunnetuksi Fullerin Teologisen Seminaarin (Fuller School of World Mission, Pasadena, USA) ja äärikarismaattisen Vineyard-liikkeen tukijan, professori C. Peter Wagnerin kirjasta *The Third Wave of the Holy Spirit* (1988). Wagner vastusti aluksi helluntailaisuutta, mutta havaittuaan sen vaikutuksen latinalaisessa Amerikassa hän tuli toisiin aatoksiin. Lopulta hän propagoi, että kaikkien kristillisten liikkeiden tulisi ottaa käyttöön helluntailiikkeen metodit ja käytännön toimintatavat.³³ Wagnerin mukaan 1. aalto oli helluntailiikkeen nousu 1900-luvun alkupuolella ja 2. aalto karismaattisen liikkeen julkitulo 1960-luvulla. Kolmas aalto, "ihmeet ja merkit", alkoi Wagnerin mukaan 1970-luvulla, kun karismaattinen ajattelu alkoi saada nopeassa tahdissa yhä enemmän julkisuutta kaikkien kristillisten suuntien joukossa. Ihmeisiin ja merkkeihin kuuluvat keskeisimmin: 1)"ihmeparantaminen", 2)demonologiaan liittyvät seikat, kuten demoneista vapauttaminen, 3)"ilmestystieto" suoraan Jumalta: tiedon sanat, profetointi. Eräässä pitämässään seminaarissa Wimber

mm. opetti seurakuntien johtajille, kuinka demonit sidotaan. Sidottavina olivat esim. kodittomuuden demoni, sairauden demoni ja Bermudan kolmion demoni.³⁴

John Wimber

John Wimber liittyi kveekareihin vuonna 1963. Hän uskoi, että Raamatussa mainitut armolahjat eivät enää esiinny seurakunnassa. Liityttyään pienen kalifornialaisen seurakunnan työntekijätiimiin vuonna 1970, hän joutui pohtimaan asiaa uudelleen. Seurakunnan kasvu oli merkittävää, koska siellä harjoitettiin mm. ihmeparantamista. Vuonna 1975 Wimber jätti toimensa seurakunnassa ja aloitti yhteistyön Wagnerin kanssa Fullerin seminaarissa. Vuonna 1978 perustettiin uusi seurakunta, jossa Wimber aloitti päätoimisena pastorina. Tuossa vaiheessa Wimberin kiinnostus karismaattisiin ilmiöihin oli jo vahvaa ja hän johti seurakuntaansa lisääntyvästi siihen suuntaan. Läpimurrokseksi sanotaan muodostuneen, kun äitienpäivänä vuonna 1981 erään todistuksen jälkeen seurakunnan nuoret kutsuttiin esille. Tuolloin he alkoivat vapista voimakkaasti, puhua kielillä ja kaatua lattialle.³⁵ Tämä katsottiin evankeliumin ”voiman” vaikutukseksi. ”Voimaevankeliointi” (power evangelism) vakiintui karismaattisen liikkeen kieleen tarkoittamaan erilaisten ilmiöiden esiintymistä kokoustilanteissa. Seurakunnasta muodostui myöhemmin Anaheimin Vineyard -nimellä tunnettu karismaattisten ilmiöiden kehto ja se sai tuhansia jäseniä. Viinitarha -liike sai nopeasti kuuluisuutta ja sen seurakuntia perustettiin moniin maihin, myös Suomeen Helsinki Vineyard vuonna 1997.

Profeettaliike

Kaksikko Wimber / Wagner saivat yhteyden ns. Kansas Cityn profeettoihin 1980-luvulla. Mike Bickle johti Kansas City Fellowship (KCF) seurakuntaa ja hänen ympärilleen kerääntyi joitakin evankeliseen liikkeeseen kuuluvia julistajia. Näitä alettiin pitää Jumalan profeettoina. Tunnetuimpia näistä ovat Bicklen lisäksi Paul Cain, John Paul Jackson ja Bob Jones. Aluksi näiden profeettojen ennustukset herättivät kummastusta ja ristiriitaa myös karismaattisessa yhteisössä. Michael Maudlin kirjoitti Christianity Today-lehdessä:

... jotkut profeetta-julistajat ovat esittäneet ilmestyksiä ja oppeja,

jotka eivät perustu kirjoituksiin (kuten, että demonien tunnistaminen vaatii ensin pihvin syömisen)... Kaikki Kansas City Fellowship ja Vineyard-johtajat painottavat nyt, että profeetallinen liike on (vielä) epäkypsä ja altis virheille... samalla he uskovat, että monet näistä profeetoista ovat erittäin kyvykkäitä.³⁷

Tässä yhteydessä on mainittava, että em. johtajien mukaan yksi profeetta oli yli muiden, ”erehtymätön” Paul Cain.

Profeetat kertoivat ja heillä sanottiin olevan monenlaisia kykyjä. Esim. Bob Jones sanoi omaavansa lahjan ”haistaa Jumalan tuoksu”. Jumala tuoksuu ruusuilta. Kun kaikenlaisia kummastusta herättäviä väitteitä alkoi tulla esille, profeettaliike sai yhdeksi puolustajakseen Dallasin teologisen seminaarin entisen professorin Jack Deeren. Hän esitti, että vaikka monet väitteet kuulostavat oudoilta, se ei silti välttämättä tarkoita, etteivätkö ne voisi olla totta. Yhdessä tämän ajattelun kanssa karismaattinen liike alkoi soluttaa kristikuntaan oppia siitä, että jumalallinen profetioiminen, ennustaminen, voi mennä myös harhaan riippuen ko. profeetan ”kypsyydestä”. Profeetta saavuttaa täyden tarkkuuden vasta vähitellen ajan kanssa. Siksi väärä profetointi ei suinkaan tee profeetasta Raamatun tuomitsemää ”vääriä profeettaa”, profeettahan on vain ihminen. Liikkeessä yleisen käsityksen mukaan Jumala on vastuussa myös vääristä profetioista, jos ja kun niitä esiintyy liikkeen sisällä.

Paul Cain ja linja New Thought -liikkeeseen

Paul Cainia pidettiin ja lankeemuksestaan³⁸ huolimatta pidetään edelleen eräissä piireissä lähes pyhimyshahmona. Enkeli ilmestyi häntä odottavalle äidille ja ilmoitti tälle syntyvästä ihmelapsesta, jolle tulee antaa apostoli Paavalin nimi. Cain kertoo enkelin vierailleen luonaan ensimmäisen keran, kun hän oli 8-vuotias. Hänen todistuksensa itsestään sisältää myös seuraavan: Jeesus materialisoitui Paul Cainin Lincoln-merkkisen auton istuimelle 1950-luvulla ja teki autossa olevalle Paulille selväksi, että hän on mustasukkainen, koska Paulilla on morsian. Tämä ”Jeesus” vaati sitten Paulia pysymään naimattomana ja selibaatissa koko ikänsä.³⁹ Varhaisempiina vuosinaan Cain toimi yhdessä William Branhamin kanssa, jota hän pitää Jumalan profeettana.

Saamme suoran linjan karismaattisen profeettaliikkeen ja New

Thought -ajattelun välille: New Thought - Kenyon – F. F. Bosworth – Willam Branham – Paul Cain, ym. monet karismaattisen liikkeen nykyprofeetat. Hyvänä esimerkkinä karismaattisen liikkeen arvostettujen esikuvien ajattelusta on Paul Cainin esitys koskien Branhamin monia epäraamatullisia opetuksia. Kevin Springerin kysyessä Cainilta Branhamista, tämän vastaus oli:

... William Branham oli suurin 1900-luvun profeetoista... (hänen väärät opetuksensa) olivat vain pieni osa hänen esiintymistään... (opetusta tärkeämpi asia oli) hänen tiedonsanojen lahjansa... kukaan ei koskaan kyseenalaistanut hänen Kristuksen kaltaista luonnettaan... tuhannet tulivat tuntemaan pelastavan tiedon Kristuksesta hänen kokouksissaan.⁴⁰

Voidaan perustellusti kysyä, mikä lopulta oli / on näiden karismaattisen liikkeen johtajien ja esikuvien käsitys ”pelastavasta Kristus-tiedosta”?

Lahjat voidaan opetella – eivät vaadi henkilökohtaista uskoa

Karismaattisen liikkeen mukaan armolahjat ovat paljolti opeteltavissa. Kielillääpuhuminen alkaa sujua, kun sitä harjoittaa, profetoimiseen, ennustamiseen, tiedon sanojen jakamiseen harjaantuu, kun niitä alkaa harjoittaa.⁴¹ Samoin ihmisten parantaminen vaatii opettelua. Wimber kirjoittaa:

Kysyin itseltäni, onko mahdollista kehittää parantamisen malli, jota suuri kristittyjen joukko voisi käyttää sairaiden parantamiseksi? Päättelin vastaukseksi kyllä ja aloin kehittää tätä mallia... Kun olin testannut ja käyttänyt tätä mallia seurakunnassani useita vuosia... kehitin parantamisseminaarin, jossa ihmiset opetetaan rukoilemaan sairaiden puolesta...⁴²

Parantamiseen liittyen C. Peter Wagnerin mukaan Isä meidän -rukouksen sanamuoto ”tapahtukoon sinun tahtosi” on passiivinen ja siksi kielteinen rukousmuoto. Kristityn pitää omaksua enemmän aggressiivinen ja käskävä, vaativa tapa rukoukseen. Tällainen ”aktiivinen lähestymistapa näyttää vapauttavan enemmän parantavaa voimaa.”⁴³ Karismaattiset teologit eivät kaihdakaan Jeesuksen sanoihinkaan puuttumista vaan ovat valmiit vastusta-

maan raamatullista käsitystä ihmisen pienuudesta ja nöyrää riippuvaisuutta yksin Jumalasta.

Karismaattisen parantajan / kaatajan ei tarvitse omata henkilökohtaista uskoa. Tämä tuli hyvin selväksi Marjoe Gortnerin tapauksessa. Hän oli Amerikassa kuuluisa lapsisaarnaaja, jonka tilaisuudet vetivät täysiä saleja maan helluntaiseurakunnissa 1940-luvun lopulta lähtien jatkuen 1950-luvulle. Marjoen vanhemmat opettivat tälle Raamattua ja puhetekniikkaa, jolla vedottiin ihmisiin. Lapsisaarnaajauransa jälkeen Marjoe jatkoi evankelistana, jonka kokouksissa täytyttiin ”Pyhällä Hengellä”, puhuttiin ”kielillä” (myös Marjoe itse), kaaduttiin kosketuksesta ja ”parannuttiin”. Lopulta hän osallistui hänestä kertovan kirjan⁴⁴ kirjoittamiseen ja oli pääosassa dokumenttifilmissä paljastaen, että hän ei koskaan ole ollut uskossa. Kaikki oli opeteltua manipulointia, mesmerismia ja ihmisten itsehypnoosia.

Okkultismia ja illuusiotekniikkaa

Karismaattinen liike, sen johtajat ja profeetat ovat vuosien varrella kokeneet monenkirjavia skandaaleja.⁴⁵ Haureus, juoppous, valheeksi todistetut väittämät, epäraamatulliset opetukset, ylenmääräinen vaurastuminen kannattajien varoilla, parantumisten vääristely, suoranaiset mielettömyydet ym. eivät ole olleet harvinaisia liikkeen sisällä.⁴⁶ Viinitarha-liikkeestä eronnut pastori John Goodwin näkee nyt Viinitarha-liikkeen ja karismaattisen liikkeen yleensä okkultismina.

Sain niitä (karismaattisia ilmiöitä) aikaan milloin vain... olin virittynyt sille taajuudelle... olin lukittu John'in (Wimber) opetuksiin... tämä on osa viimeisen ajan eksytystä, joka siirtää kirkon (seurakunnan) New Age -aikaan ja Uuteen maailmanjärjestykseen... yhteen maailmanuskontoon, yhteen maailmanhallitukseen ja yhteen maailmantalouteen.⁴⁷

André Kole on yksi kuuluisimmista ja taitavimmista illuusiotekniikan taitajista maailmassa.⁴⁸ Hän on työskennellyt yhdessä David Copperfieldin kanssa. Kole on Jeesukseen Vapahtajanaan uskova. Hän on tutkinut uskolla parantajien toimintaa ja tekniikoita ja sanoo näiden käyttävän samoja periaatteita kuin taikurit. Keskeinen asia on ”ilmapiirin” ja odotuksen luominen, ”Tosiseikka on, että mikä tahansa, vaikka kuinka outo ja naurettava asia, kun se esitetään vakavan ja pyhän tavalla totuuden nimessä...

(jokainen) voi tulla petetyksi ovelilla tempuilla." Toinen keskeinen seikka on joukoille etukäteen luotu imago päähenkilön "voimasta". Päähenkilö on "orkesterinjohtaja", johon kaikki katsovat. Itsesuggestion, hypnoosin, illuusiotekniikan ja tunteiden voimaa ei saa aliarvioida. Kole keskusteli myös Benny Hinnin kanssa tämän parantavasta voimasta. Hinn lupasi toimittaa tarkkoja tietoja todellisista parantumisista. Vuosien jälkeenkään Hinn ei ole toteuttanut lupaustaan.⁴⁹

New Thought kuvaa itseään

Karismaattisuus väittää pyrkivänsä ja olevansa paluuta alkuperäiseen ja turmeltumattomaan "voima"-kristillisyyteen. Niin myös New Thought, New Age -liikettä kuvataan:

Sanan todellisessa merkityksessä voimme sanoa, että uusi aika tulee todistamaan paluun evankeliumien kristillisyyteen... Uuden ajan henki johtaa meidät takaisin Raamattuun Elämän kirjana... vain yhteiskunnallisen pelastuksen kautta voimme saavuttaa sen täyteyden... Alkuperäinen kristillisyyden oli parantamisen evankeliumi... Tämän evankeliumin arvot parantamiskontona kadotettiin vuosisadoiksi. Meidän aikamme on jälleen tuonut ne esille.⁵⁰

Jos Jeesuksen sanat, 'sinun uskosi on sinut parantanut' ovat totta, se on muuttumaton laki. Usko ja epäusko eivät voi elää yhdessä. Kukaan ihminen ei voi koskaan korjata uskon hedelmiä epäuskossa... Jumalatietoisuus, joka hallitsee (mieltä) on tarkennettuna tosi pelastus. Se on usko Jumalassa ja ykseys Hänen kanssaan, kun taas teologia yleensä on vain usko Jumalasta. Ero on valtava. Ei ole mitään sen vertaista, kuin parantaminen tunnettavassa läsnäolossa (Jumalan läsnäolo)... Jokainen hyvä ja laillinen asia, jonka vain voimme kuvitella, odottaa meitä ja on meitä varten. Kun luova ajattelu esittää vaatimuksensa, niin vastaus on varma. 'Pyydä ja se annetaan sinulle'... New Thought ei ole erillinen uusi uskonto tai uusi parantamisoppi. Se on kaikenkattava uusi elämä... Kirkkojen ei tarvitse muuttaa nimiään muuttaakseen vähitellen oppejaan ja uskomuksiaan. Voi olla, että kovin monet sen jäsenistä eivät tule identifioitumaan New Thought -liikkeeseen ja hyvä niin. Nimet eivät merkitse mitään; mutta nykyinen henkinen ylentyminen on niin monivivahteinen (ovela, salakavala) ja läpitunkeva, että se tulee

pyyhkimään yli kuivan ja muodollisen järjestelmän tuoden sille uutta elinvoimaa.... Aikamme kirkko tarvitsee taas voiman kasteen, joka sillä oli sen tahrattoman kunnian päivinä. Se ei voi palata takaisin vanhoihin muotoihinsa, mutta tiedon ja lähes kaksituhatuotisen tieteellisen kehityksen kautta voidaan sytyttää henkevä usko, joka on laajempi ja voimallisempi, kuin muinaisina aikoina. 'Ihmeet ja merkit seuraavat niitä, jotka uskovat' käy toteen ja lupaus 'suuremmista teoista' todistetaan oikeaksi...'”⁵¹

Loppuviitteet

- ¹ Sveitsiläinen alkemisti, lääkäri, astrologi ja okkultisti (1493-1541).
- ² Mesmerismiiä alettiin yleisesti nimittää hypnoosi-nimellä alkaen vuodesta 1843. Mesmeriä pidetään ”modernin hypnoosin isänä”.
- ³ Teosofeista ja teosofiasta lisää mm. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Teosofia>.
- ⁴ Theosophy, Vol. 26, No. 10, elokuu, 1938 <http://www.wisdomworld.org/setting/mesmer.html>.
- ⁵ Hindujen pyhät kirjat, Veda (tieto, tiede, totuus). Laws of Manu (eng.), myös nimellä Manusmriti, hindujen pyhä teksti, elämänoppi.
- ⁶ Kuten alaviite 4.
- ⁷ Karismaattinen liike puhuu tässä yhteydessä Jumalan ”voitelusta”, karismaattiset parantajat ovat ”voideltuja” ja jakavat ”voitelua” edelleen muille. Voitelu koetaan mm. sairauden oireiden ainakin hetkittäisenä katoamisena ja fyysisinä tuntemuksina sekä esim. hyvän olon tunteena mielessä
- ⁸ Englantilaisen lääkärin aikalaiskuvausta Mesmerin tilaisuudesta
- ⁹ Lännenelokuvista poiketen ”villi länsi” ei ollut läheskään niin villi kuin mitä niissä kuvataan. Uudisasukkaiden elinolosuhteet saattoivat olla välillä ankarat, mutta pistoolitaistelut yms. verrattain harvinaisia. Yli-luonnolliseen liittyvät asiat herättivät suurta kiinnostusta. Erilaisia parantajia ja uskonliikkeiden julistajia oli useita.
- ¹⁰ New Thought -liike on nykyisen New Age -liikkeen edeltäjä, kuten mesmerismi hypnoosin.
- ¹¹ <http://www.ppquimby.com/>.
- ¹² Swedenborgilaisen kirkkokunnan perustaja Emanuel Swedenborg oli ruotsalainen pappi, mystikko ja tiedemies. Pääsiäisenä 1744 hän koki ilmestyksenomaisesti olevansa valittu uudistamaan kirkkolaitos ja kristillinen oppi. Näyissään hän vieraili taivaassa ja helvetissä, puhui enke-

- leiden, demonien ja muiden henkien kanssa. Swedenborgin New Church (Uusi Kirkko) -oppi kiinnosti monia tunnettuja kulttuurihenki-
löitä, esim. August Strindberg, Helen Keller, Arthur Conan Doyle, Im-
manuel Kant, Ralph Waldo Emerson ym.
- 13 Dresser 1919.
- 14 Powell 1930.
- 15 Muistan, kuinka Nokia Mission kukoistuksen alkuaikana sitä johtavat
Markku Koivisto ja Riku Rinne esittelivät liikettään Aamulehdessä.
Esille nousivat seikat, kuten kirkon ja uskonelämän uudistus ja he ver-
tasivat liikettään Lutherin uskonpuhdistukseen.
- 16 Luuk.16:31: ”Mutta Aabraham sanoi hänelle: ’Jos he eivät kuule Moo-
sesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi
ylös.’” Tämä ja vastaavat raamatunpaikat kierretään tässä ajattelussa
kaukaa ja raamatunvastaisesti uskotaan ja opetetaan, että karismaatti-
nen liike johtaa valtavaan herätykseen, jossa uskovat herättävät kuollei-
takin todistukseksi uskomattomille – ja sen kautta ihmiset uskovat
evankeliumin.
- 17 Kenyon, E.W.: The Blood Covenant. Kenyon's Gospel Publishing So-
ciety. - Lainausta: McConnell 1998.
- 18 Kenyon, E.W.: Two Kinds of Fate. - Lainausta: McConnell 1998.
- 19 Kenyon, E.W.: Hidden Man. - Lainausta: McConnell 1998.
- 20 Unitaarikirkon perusajatuksiin kuuluu mm., että Jumala on yksi per-
soona (ei kolmiyhteinen). Liike korostaa uskonnonvapautta eikä omaa
täsmällistä oppirakennelmaa. Se korostaa henkistä (hengellistä) kasvua,
jota yksilö voi etsiä kaikista henkisen kasvun lähteistä, kuten New
Thought -ajattelusta.
- 21 Kenyon, E.W.: Identification. Kenyon's Gospel Publishing Society.
1968. - Lainausta: D.R. McConnell 1998.
- 22 Kennington, John: E. W. Kenyon and the Metaphysics of Christian
Science. - Lainausta: D. R. McConnell 1998.
- 23 Kenyon: Wonderful Name of Jesus. - Lainausta: D. R. McConnell 1998.
- 24 Epstein 1993.
- 25 Kenneth Hagin (1917-2003) lienee edelleen arvostetuin karismaattisen
liikkeen opettajista. Hän sai lempinimen ”pappa Hagin”, koko karis-
maattisen liikkeen pappa. Haginin epäraamatullisista opetuksista on
yhteenveto mm. [http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/exposes/
hagin/general.htm](http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/exposes/hagin/general.htm).
- 26 Tästä plagioinnista D. R. McConnell esittää lukuisia esimerkkejä kirjas-
saan.
- 27 Vierailut myös Suomessa samoin kuin Benny Hinn. ”Miten on mah-

dollista, että kun kirkot täyttävä suomalainen saarnaaja kertoo, että hänen kokouksissaan on ilmestynyt kultahippuja ihmisten iholle ja kirkon lattialle, hänet otetaan vakavasti? Miten on mahdollista, että kun Rodney Howard-Browne opettaa Raamattu kädessään aivan Raamatun vastaisia ja puhuu muutenkin sellaista palturia, jonka jokainen kuuliija voi tietää palturiksi, ei yleisössä olleet pari sataa pastoria huomaa asiassa mitään epäilyttävää, vaan seuraavat hänen kutsuaan esiintymislavalle, missä hän sitten kaataa pastorit puhaltamalla tai huutamalla heille 'Fire!?' Miksi ei koko yleisö protestoi ja pilkkaa moista huijaria? Miten on mahdollista, että kun Benny Hinn mainostaa Jeesuksen ilmestyvän fyysisesti hänen rinnalleen esiintymislavalle 'lähikuukausina', hänet kuitenkin kutsutaan Helsingin jäähalliin puhumaan? Miten on mahdollista, että jos arvostelee kiljumista, hekotusta, ryömimistä, kasoissa makaamista ja 'juopumista', saa varoituksia Pyhän Hengen murehduttamisesta? Miksi ei huuhaata tunneta huuhaaksi, vaan luullaan Pyhän Hengen työksi, Hengen, jota Jeesus kutsui Totuuden Hengeksi? Miten tähän on voitu tulla?" Risto Soramies, Se Jyrää Meitin (Tuntematon sotilas) – huomioita karismaattisen liikkeen vaikutuksesta www.kristitynfoorumi.fi/sciyras.htm.

28 Tästä voi lukea tarkemmin mm. Juhani Aitomaa, Uusi Viini Juovuttaa. 2001. Kirja on netissä www.kristitynfoorumi.fi/pdf/uvj.pdf.

29 Kyllä Raamattukin tuntee mielen tilan vaikutuksen ihmisen hyvinvointiin, mutta se ei tarkoita, etteikö sairaus olisi aika ajoin epämiellyttävä vieraamme. Snl. 18:14: "Miehekäs mieli pitää sairaankin pystyssä, mutta kuka voi kantaa murtunutta mieltä?" Mielen tila ei siis paranna sairautta mutta auttaa kestäämään sitä.

30 Näistä löytyy esimerkkejä mm. <http://www.deceptioninthechurch.com/sick.htm>. Myös Mike Oppenheimer, Death by Fate <http://www.letusreason.org/wf25.htm>.

31 http://en.wikipedia.org/wiki/William_M._Branham.

32 <http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/11325/TMP.objres.3707.html?sequence=1>.

33 Armstrong 1992.

34 Kuten edellä.

35 Kuten edellä.

- 36 Tässä mainitulla Bob Jonesilla ei ole mitään tekemistä tunnetun Bob Jones Universityn kanssa.
- 37 Michael Maudlin, Christianity Today: "Seers in the Heartland..." 14.1.1991.
- 38 Alkoholismi ja homoseksualismi.
- 39 Kevin Springer, Paul Cain, A New Breed of Man. Equipping the Saints. Syksy 1989.
- 40 Kuten edellä.
- 41 TV-evangelista John Avanzini kertoo: "Kun se tapahtui minulle olin seurakunnassa ja kaikki puhuivat kielillä... ja minun sisälläni oli vain yksi sana, joka pyrki ulos: puckypoo... ja ajattelin, että sen sanominen tuhoaa koko elämäni... minua kehoitettiin 'vapauta se', 'anna tulla', 'pystyt siihen' ja ajattelin puckypoo, en voi sanoa sitä. Lopulta minulta pääsi puckyboo ja ihmiset riemastuivat 'hän sai sen, hän sai sen'.. siitä lähtien koin Pyhän Hengen..."
- 42 Wimber, Springer. Power Healing. 1987.
- 43 Wagner: How to Have a Healing Ministry Without Making Your Church Sick! Ventura. California. 1989.
- 44 Gaines 1973.
- 45 Eräs, vaikkakaan ei läheskään täydellinen lista näistä löytyy http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_scandals_involving_evangelical_Christians. Tässä ei ole tarkoitus osoitella sormella vajavaisia ihmisiä, vaan kiinnittää huomio siihen suureen ristiriitaan, joka vallitsee todellisuuden ja sen välillä, millaisena nämä ihmiset usein kuvaavat itseään ja tehtävänsä ja millaisena heidän seuraajansa heidät näkevät. Jos karismaattisilla lahjoilla, kyvyillä, näyillä, taivaassa käynneillä, enkeli- ja Jeesus-vierailuilla ym. olisi jokin merkitys, niin myös näiden ihmisten elämän tulisi olla parempi todistus maailmalle.
- 46 Roomalaiskirje 12:16 muistuttaa: "... älkää olko itsemielestänne viisaita". Kuvitelma tulla Jumalan erityisesti valituksi "voidelluksi" profetaksi, parantajaksi, julistajaksi, johtaa ihmisen lopulta häpeään. Samasta asiasta puhuu Snl. 7:16: "Älä ole kovin vanhurskas äläkä esiinny ylen viisaana: miksi tuhoaisit itsesi?" Douay-Rheims Raamattu vuodelta 1899 sanoo asian vielä paremmin: "Be not over just: and be not more wise than is necessary, lest thou become stupid." Suuret kuvitelmat itsestä tekevät ihmisestä lopulta tyhmän ja saavat toimimaan typerästi.
- 47 Hunt 1998.
- 48 Tässä ei ole kyse magiasta eikä yliluonnollisesta vaan mm. teknisten apuvälineiden näppärästä käytöstä.
- 49 Mayhue 1994.

⁵⁰ Dresser 1919.

⁵¹ Wood 1903.

Kirjallisuutta

- Balmer, Randall (2004): *Encyclopedia of Evangelicalism*. Baylor University Press.
- Burgess, S. & McGee, G.B. (1996): *Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*. Zondervan.
- Dresser, Horatio W. (1919): *A History of the New Thought Movement*. Thomas Y. Crowell Co.
- Epstein, Daniel Mark (1993): *Sister Aimee*. Harcourt Brace Jovanovich Publ.
- Gaines, Steven S. (1973): *Marjoe*. Harper & Row Publ.
- Fowler, Gene (1997): *Mystic Healers & Medicine Shows*. Ancient City Press.
- Hunt, Dave (1998): *Occult Invasion*. Harvest House Publ.
- Liichow, Robert S. (1997): *The Two Roots of Today's Revival, A Truth Matters Publ.*
- Mayhue, Richard (1994): *The Healing Promise*. Mentor.
- McConnell, D.R. (1995): *A Different Gospel*. Hendrickson Publ.
- McIntyre, Joe (1997): *E.W.Kenyon. The True Story*. Creation House.
- Powell, L.P. (1930): *Mary Baker Eddy – A Life Size Portrait*. The Christian Science Publ. Society.
- Power Religion (1992). Editor Michael Scott. Moody Press.
- Randi, James (1989): *The Faith Healers*. Prometheus Books.
- Sizer Frankiel, Sandra (1988): *California's Spiritual Frontiers - Religious Alternatives in Anglo-Protestantism, 1850–1910*. University of California Press.
- Smith, Kevin Scott (1995): *Mind, Might and Mastery – Human Potential in Metaphysical Religion and E.W. Kenyon*. Liberty University.
- Stemman, Roy (1999): *Healers and Healing*. Judy Piatkus Ltd.
- Wattles, Wallace C. (1910): *Science of Getting Rich*.
- Wood, Henry (1903): *The New Thought Simplified. How to Gain Harmony and Health*.
- Woodbridge, Riley (1915): *American Thought From Puritanism to Pragmatism*. Henry Holt Co.

AJATUKSIA MUUTTUNEES- TA KRISTILLISYYDESTÄ JA SIELUNHOIDOSTA

Ceta Lehtniemi

Kun suomalainen kristillisyys muuttuu,
sen myötä myös sielunhoito on muuttunut.

Mietin tässä kirjoituksessani viime aikoina tapahtunutta kristillisuuden ja sielunhoidon muutosta. Yksi kiinnostukseni syy aiheeseen lienee löydettävissä jo omista lapsuuden ja nuoruuden taustoistani. Toinen syy liittyy siihen, että kiinnostuin jossain vaiheessa vanhemmasta hengellisestä kirjallisuudesta. Sen erilaisuus verrattuna etenkin uuskarismaattisuuteen on todella suuri.

Uuskarismaattinen kristillisyys on aktiivista. Se korostaa ihmeitä ja jumalallista parantamista. Usein uskon syntymiseen liittyykin jokin fyysinen kokemus tai vahvasti koettu ilmapiiri. Uskonelämässä korostuu niin sanottu opetuslapseuttaminen, eräänlainen imitaatiokristillisyys, Jeesuksen seuraaminen matkimisen kautta. Opetus saattaa perustua harvoin raamatunpaikkoihin, joita korostetaan, ja joita ihminen soveltaa uskon kautta. Usein näissä yhteyksissä ihmisen on vaikea myöntää omaa heikkoutaan, epäilyksiään, syntejään tai erehdyksiään.

Perinteinen kristillisyys korostaa Kristuksen ristin sovitustyön merkitystä. Siinä usko on mielen ja sydämen taipumista sen edessä, että ihminen tarvitsee omaan elämäänsä syntien sovittajaa ja auttajaa, siis Jeesusta Kristusta. Syntyy ymmärrys näin lahjoitetusta uudesta asemasta, Jumalan lapsuudesta. Tällöin kyse ei ole enää yksittäisistä vääristä teoista, vaan siitä että ilman Kristuksen sovitustyötä, synnin turmelema ihminen ei ole Jumalalle otollinen. Jumalan sanalla on ratkaiseva merkitys Jumalan pelastustyön kirkastumisessa. Tässäkin Jumala itse toimii Pyhän Henkensä kautta.

Jo varhainen lapsen ja nuoren turvautuminen Jumalaan taivaallisena Isänä liittyy kristilliseen opetukseen ja sen omistamiseen omalle kohdalle. Lapsi ei usein ymmärrä synnin käsitettä aikuisen tavoin, mutta lapsi ym-

HARHAYMPYRÄ

Kuva 1. Luonnollinen ihminen ja esimerkiksi tiedotusvälineet, ovat kiinnostuneet harhakeikossa ilmaistusta alueista. Ne vetoavat ihmisen kykyyn hallita omaa ja toistenkin terveyttä ja maapallon hyvinvointia. Tämä ei kuitenkaan usein tapahdu rationaalisen luonnontieteellisen tiedon varassa. Ihminen alkaa kuin huomaamattaan turvata uskonnollisiin kokemuksiinsa ja erilaisiin tekniikoihin. Myös ylikuonnolliset, valbeelliset voimat, astuvat mukaan tähän yleisuskonnolliseen pelastusoppien kehään. Niiden kautta tavoitellaan yhteyttä tuonpuoleiseen maailmaan.

Tässä uskonnollisessa kehässä jää syrjään Kristuksen työ ristillä syntiemme sovittajana sielläkin, missä se on alun perin ymmärretty ja vastaanotettu. Näin on vaarana, että emme kristillisten termien ja toimitusten takaa näe vaaraa ajoissa. Nyt on jo menty pitkälle tämän maailman ajatteluun ja henkeen mukaan. Ebkä jossain määrin jo kristillisissäkin yhteyksissä uskotaan sekä ihmisen että maailman pelastuksen löytyvän jostain tuon harhaympyrän keskuksesta. Kenties muuttaisit useampaakin kohtaa toiseksi. Se sopii aivan hyvin. Kyseessä on vain ajatusmalli, joka voi auttaa hieman näiden vaikeiden asioiden hahmottamisessa.

märtää, mitä on olla pieni ja turvaton. Nuori kaipaa todellista pohjaa elämälleen. Kyse on arvoista ja maailmankuvasta. Kyse on myös ihmiskäsityksestä, kun pyrimme ymmärtämään syvällisemmin hengellisiä asioita. Kyse on oikeudentunnosta ja lähimmäisen rakastamisesta. Meissä rakentuu jotain merkittävää vuosien ja vuosikymmenten kuluessa. Vaikka uskoon tulo voi usein olla hetkellinen tapahtuma, niin saamamme kasvatusta, opetus ja elämänpiirimme jäävät vaikuttamaan.

Perinteisen kristillisyyden piirissä on ollut paljon lakihenkisyyttä, ja armo on vaivoin päässyt kirkastumaan. Samoin liberaaliteologia on murentanut Raamatun arvostusta. Uusi hengellisyys on työntynyt sekä perinteisen kristillisyyden sisälle että saavuttanut myös ennestään uskosta osatomia. Kyse on suuresta muutoksesta. Sen havaitsee, jos pyrkii aitoon erittelyyn. Tällainen ytimeen menevä jäsentely voi hyödyttää myös silloin, kun oma usko on tahtomattakin liukumassa väärään suuntaan. Joudumme kysymään, mikä tässä uudessa kristillisyydessä on vaikuttamassa, kun se usein pyrkii työntämään kuin sivuun perinteisen kristinuskon ytimen, Kristuksen sovitustyön. Samoin on havaittavissa yhtymäkohtia uushenkisyyteen, joksi nykyisin usein kutsutaan rajatietoa ja New Age -liikettä.

Perinteisestä sielunhoidosta sielunhoitoterapiaan

Minulla on se ymmärrys, että perinteisen sielunhoidon pääpaino on ollut Jumala-suhteessa. Se on tukenut ihmistä sairauden, lähestyvän kuoleman, surun ja erilaisten kriisien aikana. Tämä tuki ulottuu luonnollisesti myös voimakkaan syyllisyyden, epäuskon ja ahdistuksen alueille. Kuitenkin varsinaisissa psyykkisissä sairauksissa on suositeltu turvaamista terveydenhuoltohenkilöstöön.

Vaikka sielunhoito on hyvin selkeästi kristillinen alue, niin varmasti on tärkeä nähdä se, mikä on toisen ihmisen uskon perusta. Epäilevä ja haparoiva uskokaan ei estä yleensä sitä, että tahdotaan olla sielunhoitotilanteessa Jumalan kasvojen edessä. Ja tämä on mahdollista vain Kristuksen ristin työn kautta. Näin saamme olla Kristukseen kätkeytetyt ja suuressa luottamuksessa ja turvassa juuri heikkoina ja vähäiseksi koetulla uskolla.

Rukouksen ja Jumalan sanan yhdistäminen sielunhoitoon tapahtuu hienotunteisella tavalla. Joskus tulee kyseeseen myös synninpäästö. Ilman toisen kuuntelua on vaikea ajatella sielunhoitoa. On sitten kyse yhdestä kohtaamisesta tai toistuvista tapaamisista, niin toisen kunnioittaminen ja

vaitiolovelvollisuus ovat tärkeä perusta.

Itse ajattelen sielunhoidon yhteydessä ikään kuin tasasivuisen kolmion. Alakulmiin sijoitan kaksi ihmistä, heikkoa ja vajavaista kumpikin. Yläkulmaan sijoitan Jumalan. Näin ajattelen sielunhoidon tapahtuvan Jumalan kasvojen edessä. Kristus on ristin sovitustyöllään valmistanut pääsyn tähän lapsen asemaan. Oikeastaan Kristus on itse koko elämänyhteys, missä kaikki tapahtuu. Meillä on todellisena koko ajan sekä lahjana saatu, ulkopuolellamme oleva ristin pelastustyö että myös Kristuksen rakastava ja myötäelävä osallisuus.

Uuskarismaattisuus on tuonut sielunhoitoon eheyttämisen, parantamisen ja ennalleen asettamisen ajatukset. Nyt koulutetaan kaikkialla sielunhoitoterapeutteja. Tähän liittyy usein psykologian keinojen mukaan ottaminen, mutta myös erilaiset karismaattisuuden tuomat alueet. Viime mainitulla tarkoitan oletettujen armolahjojen vaikutusta sekä myös rukouksen kautta ohjattua menneisyyden haavojen käsittelyä. Nämä alueet ovat mielestäni ongelmalliset, koska tähän on hyvin vaikea liittää arviointia mukaan. Samoin nykyisessä karismaattisuudessa on paljon hengellisesti väärää vaikutusta.

Toinen uuskarismaattisuuden alue, jota käytetään sielunhoitoa korvaamassa, on rukousryhmissä tapahtuva healing tai parantava rukous. Usein näihin liitetään Jeesuksen läsnäolon ajatus, jolla ei syvimmillään tarkoiteta sitä mitä pyrin itse edellä kuvaamaan. Pikemminkin tällä tarkoitetaan ylistyksen kautta luotua tunnelmaa, voitelua tai hengellistä ilmapiiiriä. Rukoiltavaksi tullut henkilö ei puhu, rukouspalvelijat palvelevat mielestään armolahjoin ja rukoiltavaa kohti ojennetuin käsin. Healing Rooms -rukousklinikat ovat tästä yhtenä esimerkkinä. Juuri tämä sama rukouskäytäntö yleistyi Suomessa jo ns. ”torontolaisuuden” aikana v. 1995. Kuitenkin Raamatun mukaan Jumala on aina Henkensä kautta omissaan. Hän on läsnä missä vain kokoonnummekin Jeesuksen nimeen. Ei tarvitse luoda mitään erityistä ilmapiiiriä pitkäkestoisen ylistämisen kautta. Eikä tarvitse edes olla mitään koettavaa, koska voimme luottaa Jumalan sanan ilmoitukseen.

Uuskarismaattisessa rukoustoiminnassa on mukana vilpittömiä kristittyjä. Usein myös rukoiltava saattaa välittömänä vaikutuksena kokea jotain myönteistä. Tähän vaikuttaa jo osoitettu rakkaus ja huomion kohteena oleminen. Silti lähtökohtaisesti väärä ajattelu ja hengellinen sekavuus aiheuttavat nykyisin paljon vahinkoa.

Ihmeisiin perustuva oppi eräässä Anne Miettisen puheessa

Olen kuunnellut kriittisellä mielellä eräitä julkisuudessa esillä olevia opetuksia voidakseni kulkea aikamme ihmisten rinnalla auttaen heitä Kristuksen tuntemiseen. Kuuntelin sen vuoksi Anne Miettisen 1.6.2012 Helsingin Risteyspaikka-seurakunnassa pitämän puheen. Hän on vierailut myös mm. Tuusulan evankelisluterilaisessa seurakunnassa sanan ja rukouksen illoissa.

Saarnan kesto on toista tuntia. Alkupuolella sen lähes ainoa sisältö on kuvausta puhujan aikaansaannoksista Papua-Uusi-Guineassa ja Filippiineillä. Toki asia tulee esiin siinä muodossa, että kuka tahansa tavallinen kristitty voi tehdä samaa. Miettinen kertoo parantumisista, perustamistaan kouluista ja seurakunnista hyvin mukaansatempaavasti, rönsyillen ja laveasti. Parantaminen avasi hänen mukaansa tien mm. 53 seurakunnan perustamiselle.

Anne Miettinen kertoo puheessaan erästä ”inspiraatiokokouksesta”, mitä ei ole ennakoon ilmoitettu. Sama henki johti ihmiset yhteen. Osoitautui, että kaikki osanottajat olivat kokeneet v.1994 ns. ”Rannikon herätyksen”. Tällä tarkoitetaan luultavasti ”torontolaisuutta” tai ”Toronton siunausta”. Yhtäkkiä tuli voima (Miettisen mukaan Jumalan voima), ja ihmiset kaatuivat ja lilluivat hengessä, eivätkä päässeet ylös lattialta.

Pyhä Henki ei toimi näin. Tällaisessa toiminnassa vaikuttaa eksyttävä henkivalta, joka näyttäisi joskus toimivan myös henkioppaan tavoin. Kun Pyhä Henki osoittaa meidät syntisiksi ja syyllisiksi Jumalan edessä, me tunnustamme syntimme ja uskomme siihen sovitukseseen, jonka saamme Jeesuksen ristin työn kautta. Tämä tapahtuu ymmärryksellämme ja samalla hengessämme. Saamme sisimpäämme Pyhän Hengen, ja olemme näin uskon tiellä Jumalan lapsina.

Tuossa opetusvideossa esiintyy väite, että vanhurskaus tarkoittaa sitä, että pystyy voimatekoihin ja luoviin ihmeisiin. Tämä jo yksinään osoittaa sen, ettei puhuja ole ymmärtänyt lainkaan sitä mitä uskonvanhurskaudella tarkoitetaan luterilaisessa, ja yleensäkin raamatullisessa uskonkäsityksessä. Anne Miettisen mukaan vanhurskas pystyy tekemään suorastaan mitä vain. Tämä toteutuu hänen mukaansa, koska kristityllä, kristityssä, on Kristuksen auktoriteetti. Auktoriteetti on hänen mukaansa valta vapauttaa ja parantaa. Tämä ajattelu ei perustu Raamattuun.

Miettinen nimittää Pyhää Henkeä ”voimaviiniksi”. Raamatun mukaan evankeliumi on Jumalan voima. Eräässä tilanteessa entinen huumeenkäyt-

täjä oli täynnä henkeä. Anne Miettinen kysyi mieheltä, miten hän pitää voitelun kunnossa. Ratkaisu oli siinä, että henkilö kuuntelee koko ajan ylistysmusiikkia. Tämä ”voimaviini” saattaa henkilön usein riippuvaiseksi-kin huumeen kaltaisella tavalla.

Mutta te - **teissä pysyy** se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykää hänessä.
(1. Joh. 2:27)

Olen noiden jakeiden äärellä lohduttautunut lukuisia kertoja. Pyhä Henki on kerta kaikkiaan lahjoitettu Jumalan lapsen sisimpään. Häntä ei tarvitse jostain hakea, kyseessä on persoona, Kristuksen Henki. Nyt ymmärrän tämän tarkoittavan myös sitä, ettei niin sanottua ”voitelua” tarvitse millään tietyllä menetelmällä tai ponnistuksella ylläpitää. Ihminen yksilönä heikkenee usein vanhuuden ja sairauden vuoksi. Juuri puhuttaessa yksilön uskosta ja Pyhän Hengen ilmenemisestä hänessä, tulisi olla aralla mielellä. Ei Kristus meitä jätä.

Vahvistukseksi Pyhää Henkeä koskevaan opetukseensa, Miettinen poimii eräänlaisia tutkimuksia. Yksi viittasi aivojen antamiin positiivisiin tai negatiivisiin signaaleihin. Hänen mukaansa immuniteettitaso laskee negatiivisuudesta, ja positiivisuudesta koko keho valmistautuu parantumaan. Tällaisilla asioilla voi toki olla myös biologista pohjaa jonkin verran, mutta niiden vetäminen näin hengelliseen opetukseen on väärin.

Toiseksi Miettinen otti esille aiheen elävästä vedestä viitaten ilmeisesti japanilaisen Masaru Emoton tutkimuksiin, joista on kirjoitettu viimeisen kymmenen vuoden aikana myös suomalaisissa rajatiedon lehdissä. Rinnastus liittyi ymmärtääkseni veden oletettuun energiaväriähtelyyn. Ihminen on vettä, ja Miettisen mukaan hengellisen ylistysmusiikin kuuntelu vaikutti energiaa ja voimaa.

Vaikka yritin seurata Miettisen ajatuskulkua, se tuotti välillä ongelmia. Koko ajan liikuttiin osittain kristillisyydessä termien puolesta ja osittain New Agessa. Puheen tässä vaiheessa hän painottaakin jo, että Jumalan voima on sinussa. Sinussa on luova voima. ”Jeesuksen Kristuksen nimes- sä parane, sano näin ja ala laittaa käsiä päälle”, kehottaa Miettinen. Tässä liikutaan selvästi uushenkisyyden alueella.

Miettinen kertoi myös miten hän ’tuli uskoon’. Hän oli mennyt johonkin kokoukseen sen loppupuolella, koska mainostoimisto teki juttua saarnaajasta. Hän oli nostanut kätensä käskettäessä, ilman että olisi ollut edes kiinnostunut uskosta. Tässä hetkessä tulikin voima kehoon, iloöljy hänen

mukaansa ja paraneminen. Miettinen ajatteli olevansa kai uskossa, kun kerran paranikin.

Miettinen opettaa vielä, että Jumalan virta liikkuu ja meidän on liikutava mukana. Samoin hän sanoo, että epäusko mitätöi Jumalan voiman sinussa. Hän kertoo, että Jumala on varannut kohtalon jokaiselle ihmiselle ja se kohtalo on hyvä. Sairauksien parantamisesta Miettinen toteaa: Jos se kelpasi Jeesukselle, se kelpaa sinulle.

Usein juuri luterilaisessa kirkossa sanan ja rukouksen -illan vetäjällä ja seurakunnalla on oma hillitsevä vaikutuksensa, mutta tämä ei estä vierailevan puhujan väärän opetuksen ja väärän hengen haittoja. Nämä vauriot voivat olla mittavia ja ilmenevät ehkä viiveellä. Kyse voi olla uupumisesta, ahdistuksesta tai mielenterveyden horjumisesta. Uudessa karismaattisuudessa on itse asiassa hyvin paljon samoja asioita kuin uushenkisyydessä ja rajatiedon piirissä yleensäkin. Aikamme on tosin niin monin tavoin haastava ja vaikea, ettei näitä asioita pysty kovin tarkoin erittelemään.

Kun tulisi ohjata lepoon, rauhallisuuteen ja sanan äärelle, niin seurakunnissakin ohjataan uupunut tai ahdistunut henkilö usein väärän opetuksen ja eksyttävän hengen vaikutuspiiriin. Samoin voi käydä ainakin hetkelisesti kenelle tahansa kristitylle. Emme ymmärrä miten kuluttavista asioista on kysymys, emmekä näe tämän ajan sirpaleisuutta.

Jumalan Henkensä kautta valaisema usko Lutherin vanhassa rukouskirjassa

Luther kirjoittaa kirjassa Jumalan sanassa varjelemisesta:

Rakas taivaallinen Isä, minä rukoilen sinua sydämen pohjasta, että äärettömästä hyvydestäsi minua vahvistaisit, Hengelläsi valaisisit ja varjelisit, että ilolla ja kiitollisuudella ymmärtäisin Poikaasi Herramme Jeesusta, Kristusta kirkastavan autuaallisen opin, johon sinun armosi on minutkin kutsunut ja johon olen kauhistavasta pimeydestä päässyt. Varjele ja täytä tämä alkamasi työ ja antamasi ymmärrys elämäni loppuun, aina tulevaan elämään ja Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemiseen saakka.

Katso, Herra, tässä on tyhjä astia, suuresti kaipaen se täyttämistä. Herrani, täytä sinä se. Uskoni on heikko, vahvista minua. Rakkau-

teni on kylmä, innosta minua ja tee minut palavaksi, että rakkauteni lähimmäisiini olisi oikein palava. Minulla ei ole lujaa, vahvaa uskoa; on epäilyksiä ajoittain enkä voi silloin sinuun täydellisesti luottaa. Oi Herra, auta minua ja lisää uskoani ja luottamustani.

Sinussa on minulla koko omaisuuteni aarre kätkeytynä. Minä olen köyhä, sinä olet rikas ja olet tullut köyhiä armahtamaan. Minä olen syntinen, sinä olet vanhurskas; minussa on syntiä kuin virrassa vetä, mutta sinussa on vanhurskauden täydellisyys. Sen tähden pysyn sinun luonasi, jolta minä saan ottaa vastaan ja jolle minun ei tarvitse antaa.

Oi Herra Jumala, mitä me olemme, jos sinä annat meidän langeta? Mitä me teemme, jos sinä otat kätesi pois? Mitä me voimme, ellet meitä valaise? ...Anna meidän siis pysyä palavina uskossa, että me siinä pysyen päivä päivältä kasvaisimme Kristuksessa Jeesuksessa, meidän oikeassa ja ainoassa Auttajassamme. Totisesti. (s. 115 -117)

Esitin tässä kaksi täysin erilaista esimerkkiä kristillisyydestä. Kumpikin uskonkäsitys varmaan hylkäisi täysin toisensa. Koen kulkeneeni jo vuodesta 1995 seuraten hieman koko tätä kristillistä kenttää ja samalla tarkkaillen rajatiedon alueita. Näen kompromisseja, joita ei tulisi tehdä. Näen myös jyrkkää ja pelonsekaista erottautumista. Usein olen myös epävarma siitä, toiminko itsekään oikein.

Tämä kaikki on vaikuttanut sitä, että luotan ihmiseen yhä vähemmän, myös siis itseeni. Tahdon kiinnittyä yhä tiiviimmin Kristukseen ja oikeastaan uskon perusasioihin niin kuin ne ovat Raamatussa ilmaistuina. Silti käytän apunani lähdekirjallisuutta. Olen varannut paljon aikaa ollakseni yksin tiettyjen vaikeiden kysymysten äärellä, aina kuitenkin luottaen siihen, että Jumala antaa valoa sanansa kautta. Samoin olen keskustellut kristittyjen ystävien kanssa ja kuunnellut heitä.

Tämä heijastuu myös käymiini sielunhoidollisiin keskusteluihin toivon mukaan tietynä kiireettömyytenä ja luottamuksena suureen Jumalaan, jonka käsissä tämä aika on, samoin kuin me pienet ihmisetkin.

Voimmeko irrottautua perinteestä?

Yksi tämän ajan suurimpia hengellisiä kysymyksiä liittyy siihen, että ns. vapaat suunnat usein pyrkivät perustamaan kristillisen uskon yksinomaan

Raamattuun ja sillä hetkellä vaikutuspiirissä olevien ihmisten omaksumaan käsitykseen siitä. Tällä tarkoitan sitä, että hylätään myös sisällöllisesti kristilliset uskontunnustukset ja perinteisesti luotettavaksi koettu opetus. Minä taas puolestani olen lähtenyt siitä, että on hyväksi lukea esim. opettajia, joilla on vankka tieto kristinuskon perusasioista. On hyvä tietää miten meitä ennen eläneet oppineet kristityt ovat opettaneet Raamattua, ja miten sanomaa on esitetty tiiviissä muodossaan. On hyvä tietää ja tutkia, mistä ollaan oltu yksimielisiä ja mistä on jopa kiistelty.

Olen itse ollut huomaavinani, että olennaisin osa sielunhoitoa on uskon perusasioiden vahvistamista ja ihmisen kuuntelua. Kun perusteita ei opeteta selkeästi kyllin arvovaltaiselta taholta lämmöllä ja omakohtaisen uskon välittämänä, kristittyjen orpous ja epävarmuus on suunnaton. Vaikeuksia lisää vielä se, että hyvin moni kristitty on joutunut lähtemään ulos seurakuntayhteydestään. Syy löytyy usein siitä, ettei nähdä enää oikeana seurakunnan opetusta tai henkeä, tai sitten koetaan vaatimuksia tai si-donnaisuuksia, joissa ei ole voimia elää. Näissä kaikissa vaiheissa tärkeimmäksi asiaksi jää rinnalla oleminen ja armon evankeliumiin turvaaminen.

Sielunhoitajan ajatusmaailma vaikuttaa sielunhoidossa

Psykologia voi yhdistyä väärällä tavalla sielunhoitotilanteeseen. Kun on kyse synnistä, niin lääke on synnin tunnustaminen ja anteeksiannon vastaanottaminen Jeesuksen sovitusveressä. Itse olen huomannut, että yleensä synti on jo tuossa kohtaamisvaiheessa hylättykin, ja syntiin johtanutta tilannetta on murehdittu ja mietitty joskus vuosikausia. Jokaisen syntiään pohtivan ja sitä surevan on saatava kuulla, että on aivan oikein kokea noin, mutta tuohon ei todellakaan tarvitse jäädä Vapahtajamme ristin työn tähden. Saamme syntimme anteeksi.

Kuitenkin arvelen, että on oltava herkkänä siinä, ettei huonouden tai sairaalloisen häpeän tunteita sekoiteta syntiin. Tällöin voi lohduttaa Jumalan huolenpidolla, ja sillä miten armahtavainen ja hyvä Hän on jokaista kärsivää ja särjettyä kohtaan. Samoin Raamatusta löytyy lohdun sanoja sille, joka tuntee arvottomuutta ja kokee itsensä vähäpätöiseksi. Emme saa toki olla viemässä ketään myöskään synnin tunnustamisen kierteeseen hyväksymällä väärän syyllisyyden tuomat tunteet synniksi.

Karismaattisuus saattaa nostaa suunnattomia vaatimusten taakkoja ja kiirehtiä toista ns. ”toimivaan uskoon”. Samoin voisi arvella, että osittain

karismaattisuuden nostamana kaivataan ihmeperantumisia inhimillisen uskon varassa. Sielunhoitaja, joka kuuntelee ja kulkee rinnalla luovuttaen taakkoja Jumalan kannettavaksi, toimisi oman näkemykseni mukaan hyvin ja turvallisesti.

Karismaattisuus luo taakkoja myös sielunhoitajille. Uskon ja luottamuksen Jumalaan tulisi kasvaa, ja samalla omatoimisuuteen tulisi rohkaista. Ja kuitenkin olisi nähtävä se mikä on vääristynyttä, jopa petollista ja sitovaa. Tässä kokonaisuudessa tulisi löytää myös vapaus väärästä hengestä ja vääristä siteistä yleensäkin.

Itse koen olevani kuin rinnalla kulkija ja rinnalla kokija joillekin matkakumppaneille. Olen usein itsekin tunteissani sekaisin ja hämilläni. Käyn asioita läpi myös luovuuden antamin mahdollisuuksin. Nyt voin ottaa itsellenikin aikaa ja hiljaisuutta. Vähitellen on löytynyt rohkeutta sanoa, ettei itselläni mene useinkaan hyvin, jos sitä mitataan ainoastaan mielenterveydellä ja tasapainolla. Uskon silti olevani hyvän Jumalan turvallisessa huomassa.

Lähteet

Kirkkoraamattu 1933/38.

T:ri Martti Lutherin Rukouskirjanen. Suomentaja Eero Hyvärinen. WSOY. 1908.

www.ristintie.com/saarnat.htm Anne Miettinen. Helsinki 01.06.2012
Risteyspaikka-srk.

ONKO KAATAMINEN ERÄS LOPUN AJAN IHME JA MERKKI VAI HARHAA?

Olavi Peltola

Ihmiset kaatuvat seurakunnissa. Mutta onko tämä ilmiö raitis ja hyväksyttävä?

Uskomme, että Raamatun profetiat ”lopun ajoista” (2. Piet. 3:3) ja ”viimeisistä päivistä” (2. Tim. 3:1) voidaan soveltaa juuri meidän aikaamme. Kun Jeesus vastasi opetuslastensa kysymykseen lopun ajoista ja hänen takaisin tulostaan, hän nimenomaan ja moneen kertaan sanoi: ”Varokaa, ettei kukaan johda teitä harhaan.” (Matt. 24:4, 5, 11, 23, 26) Samassa yhteydessä hän täsmensi sanojaan: ”Vääriä messiaita ja vääriä profeettoja ilmaantuu, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että he johtavat, jos mahdollista, valitutkin harhaan.” (Matt. 24:24) Paavali täydentää tätä profetiaa sanomalla, että ”Jumala lähettää rajun eksytyksen” (2. Tess. 2:11). Jos tämä pitää paikkansa tänään, silloin jokaisella Jeesukseen uskovalla on velvollisuus arvioida omaa aikaansa Raamatun sanan valossa. Keskeinen neuvo on tällöin: ”Älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa (kreik. *dokimazoo*, tutkia, arvioida, tulkita) henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan.” (1. Joh. 4:1) ”Koetelkaa kaikki, pitääkö se, mikä hyvää on.” (1. Tess. 5:21) Kuullessamme tai lukiessamme profetioita meitä kehoitetaan aina arvostelemaan (1. Kor. 14:29, kreik. *diakrinoō*).

Ongelma on siinä, miten osaamme luotettavalla tavalla oikein koetella ja arvostella. Myös meidän omaa arviointiamme ajan ilmiöistä on lupa arvostella. On hyvä palauttaa mieleen kirkkoisä Augustinuksen nöyrät sanat: ”Raivotkoon teitä vastaan ne, jotka eivät tiedä kuinka vaivalloisesti totuus löydetään... raivotkoon teitä vastaan ne, jotka eivät tiedä kuinka vaikea on sisäisen ihmisen silmän tulla terveeksi... raivotkoon teitä vastaan ne, jotka eivät tiedä kuinka monia nyyhkytyksiä ja huokauksia tarvitaan, että onnistutaan saavuttamaan edes pikkuruinen pisara Jumalan toututta.” Siksi emme voi esiintyä suurella varmuudella ja julistaa, että asia

on juuri näin, tässä on lopullinen totuus. Voimme vain sanoa, että näin näemme asian nyt.

Eräs aikamme monista manifestaatioista

Tartumme aikamme kristikunnan keskellä vaikuttavista ilmiöistä, manifestaatioista (eng. *manifestation*, ilmentymä) vain yhteen. Se on levinnyt muutamana vuosikymmenen aikana eri puolille maailmaa. Siinä on kysymys näkyvästä ilmiöstä ja kokemuksesta. Ihmisillä on videoita ja monet liittävät kuvansa YouTube-sivustoon, josta niitä kuka tahansa netin omaava voi katsoa.

Kyselemme, voiko tämä kaikkien nähtävissä oleva ja monien kokema erityinen manifestaatio olla Jumalasta? Vai onko se sellainen paha hapate, joka hapattaa koko taikinan (Gal. 5:9), koko kristikunnan? Onko se Jumalasta vai onko se osa oman aikamme eksytystä? Onko siis siinä jotain selaista, johon suostuessamme meidät saa valtaansa tämän manifestaation takana oleva voima, joka haluaa muovata näkemyksiämme halusimme tai emme? Onko tämä voima todella Pyhän Hengen voimaa kuten väitetään? Mikä voima siinä vaikuttaa, sillä näkyvästä voiman toiminnasta siinä on joka tapauksessa kysymys.

Kyseinen manifestaatio on hengellisissä kokouksissa tapahtuva selälleen kaataminen ja kaatuminen. Mistä kaatamisessa on kysymys, se tulee hyvin näkyviin vaikkapa seuraavilta YouTube-sivustoilta:

<http://www.youtube.com/watch?v=sthm3vH6ixY&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=nVdY9uflmz8&feature=related>

On myös tilattavissa DVD, johon on koottu suuri joukko Jumalan kansan parissa tänä päivänä esiintyviä manifestaatioita: Karismaattinen ”herätys” ja Jumalan läsnäolon kokemus? (Kristityn Foorumi, PL 571, 33101 Tampere). Kun Raamatussa puhutaan kaatumisesta, se yleensä liittyy miekkaan tai taistelussa kaatumiseen. Kaatumisella on kielteinen sävy. Jeesusta Getsemanessa pidättämään tulleet miehet kaatuivat (Joh.18:6). Kunnioituksesta taas ihmiset lankesivat kasvoilleen (Matt. 17:6; Luuk. 5:12; 17:6). Myös Jeesus Getsemanessa rukoillessaan lankesi kasvoilleen (Matt. 26:39). Taivaassa langetaan kasvoilleen, kun rukoillaan (Ilm. 5:14; 7:11; 11:16).

Missään tapauksessa selälleen kaatuminen ei ole kunnioituksen ilmaus. UT tuntee parantamisen yhteydessä käten päälle panemisen (Mark. 8:23; Luuk. 4:40; Apt. 28:8) ja öljyllä voitelemisen (Mark. 6:13; Jaak. 5:14), mutta ei selälleen kaatamista. Käsitykseni mukaan selälleen kaatuminen on ekstaattinen eli hurmoksellinen ilmiö kuten esim. kielillä puhuminen, kun se tapahtuu hurmoksessa. Ekstaattiset ilmiöt johtavat ihmisen ainakin hetkeksi pois normaalista tilastaan eikä hän hallitse enää itseään. Jotkut käyttävät sanontaa ”filmi katkeaa”. Keskeinen kysymys on siis, kuka tai mikä siinä saa ihmisen haltuunsa.

Mistä kaataminen on tullut?

Mistä tämä selälleen kaataminen on tullut tämän päivän kristikuntaan? Ainakaan Raamatusta ei ole siihen saatu esikuvaa. Se on tyypillinen tämä ajan ilmiö. Kaatumisilmiössä on aina joku kaatajana. Mistä tämä kaataja on saanut tämän kyvyn, voiman, vallan ja halun vaikuttaa ihmisiin niin, että he menettävät tasapainonsa ja kaatuvat selälleen? Usein kaatamiseen liittyy myös otsaan painaminen. Benny Hinn saattaa puhalttaa, huutaa ”tuli” tai vain lyödä kättään kohti ihmisiä ja ihmiset kaatuvat kuin jonkin väkevän voiman iskemänä. Ihmeellistä on nähdä, kuinka omasta mielestään itsenäiset ja kriittiset ihmiset niin suurin joukoin suostuvat tällä tavoin kaatumaan läsnä olevan kokousyleisön katsellessa ja usein vieläpä taputtaessa. Tämä päivän hengellisissä kokouksissa tapahtuvaa kaatamismanifestaatiota esiintyi ainakin Kathryn Kuhlmanin kokouksissa 1970-luvulla (Leo Meller ja ystävät: Kathryn Kuhlman Las Vegasissa, TV7:n arkisto, no 15). Näkyvimmin Suomeen toi tämän manifestaation Niilo Yli-Vainio vuosina 1977-1981 (YLE, Elävä arkisto, Niilo Yli-Vainio kaatoi ja paransi, 2.5.1978). Yli-Vainio vetosikin Kuhlmaniin oman toimintansa inspiroijana. Sen jälkeen on ollut Suomessa monia kaatajia.

Kohtasin ensimmäisen kerran tämän kaatamismanifestaation Vivamossa kesäkonferenssissa 1992. Itselläni oli siellä luentoja Galatalaiskirjeestä. Konferenssin johtaja oli jo aikaisemmin kysynyt, saako hän kutsua sinne tiistai-illaksi Pirkko Jalovaaran. En tuntenut häntä. Olin utelias. Hän tuli iltapäivällä. Sain myös siellä käteeni kirjan, jossa hänestä kerrottiin. Iltapäivän kuluessa minut valtasi syvä pahanolon tunne. Sanoin kokouksen johtajalle, etten missään tapauksessa voi illalla yhdessä hänen kanssaan rukoilla alttarilla ja olla mukana ihmisten kaatamisessa. Sovimmekin niin, että me kaksi rukoilimme ihmisten kanssa alttarilla ja Pirkko Jalovaara saarnatuolin juurella, jossa ihmiset kävivät kaatumassa. Syntyi kaksi eri

jonoa. Lopuksi Pirkko Jalovaarakin tuli alttarille. Ennen häntä oli kirkon tilaisuuksissa kaatanut pastori Seppo Juntunen. Koska olen joutunut henkilökohtaisesti tekemisiin Pirkko Jalovaaran kanssa, menen hänen taustansa. Mistä hän on saanut tämän kaatamisvallan?

Birminghamissa Englannissa oli 1986 karismaattisen uudistusliikkeen yleiseurooppalainen konferenssi Acts-86. Sinne oli matkustanut myös parisataa suomalaista. Linaan kahden mukana olleen selostusta kokouksesta:

Kun Wimber pyysi Pyhää Henkeä koskettamaan jokaista paikalla ollutta, jostakin kaukaa alkoi kuulua aluksi vaimeaa nyyhkytystä, joka kasvoi suoranaiseksi huudoksi. "Häntä sattuu", Wimber sanoi lyhyesti mikrofoniin. Naista seurasi pian moni muukin. Jotkut reagoivat hysteerisellä naurulla. Kohtaukset tuntuivat tulevan aaltomaisina liikkeinä. Moni suomalainen peitti käsillään silmiään ja korviaan, sillä itkevien ja huutavien ihmisten äänissä oli jotakin erityisen pelottavaa. Tätä jatkui kauan. Wimberin tiimin jäsenet kulkivat parin kolmen hengen ryhmissä ja rukoilivat nüden puolesta, jotka huusivat. Moni vieressä seurannut tulee muistamaan kauan, kuinka pelottavalta se vaikutti. Osa itkeivistä oli kuin muusta maailmasta. Tiimin jäsenten saapuessa he saattoivat ikään kuin hyökätä esirukoilijoidensa kimppuun kasvot vihan vääristäminä."

Toinen suomalainen taas kuvasi seuraavalla tavalla:

"Opetuksen jälkeen tuli sitten lähes banaalilta tuntuva ilmoitus jotekin tähän tapaan: 'Hyvä, kutsutaan Pyhä Henki paikalle ja pannaan hänet töihin' (ehkä sana oli to minister eli palvelemaan). Lyhyen rukouksen jälkeen Wimber käski: 'Pyhä Henki tule!' Seurasi odottava ja jännittynyt hiljaisuus. - Ja Hän tuli! Ainakin alkoi tapahtua. Oli parantumista ja niistä todistamista. Viimeinen iltapäivä varsinaisesti ehkä järkytti monia. Jotkut kokousosanottajat alkoivat huutaa, jopa karjua eläimellisellä äänellä, jäykistyivät luonnottomiin asentoihin ja tempoilivat auttajiensa käsissä. (Askel-lehti, no 6, 1986)

Konferenssissa oli mukana myös ekonomi Pirkko Jalovaara. Hän kertoo kokemuksestaan amerikkalaisen John Wimberin puheen aikana:

Kuulen vain sanat "Tule Pyhä Henki" ja käsittämätöntä, uskoma-

tonta – täydellisen uskomatonta – yhtäkkiä tunnen miten valtava Jumalan voima alkaa tulla päälleni. Se lähtee liikkeelle pääni päältä, se kulkee lävitseni ylhäältä alas asti, se tuntuu polttavan minut tuhaksi, se tuntuu räjäyttävän minut kappaleiksi. Nyt Jumala on lähellä minua, on kuin atomivoimalla olisi räjähtänyt. (Rukous on elämäni, Juva 2004, s. 21)

Hänen luokseen tuli englantilainen mies, joka sanoi: ”Kun menet kotiisi, ala rukoilla ihmisten puolesta.” Hän kutsuu tätä kokemustaan ”Pyhän Hengen, Jumalan Hengen kosketukseksi” ja on vakuuttunut siitä, että ”se on tarkoitettu ja luvattu jokaiselle – sen jälkeen kukaan ei ole enää entisensä”, sillä Pyhä Henki merkitsee voimaa (s. 22). Hän koki parantuneensa 14 vuotta häntä vaivanneesta liikenneonnettomuuden aiheuttamasta selkäsärystä. Kun hän Suomen palattuaan alkoi rukoilla sairaitten puolesta, hän huomasi, miten voima alkoi hohtaa hänen ympärillään, kädet tulivat kuumiksi ja lämmin voima, ikään kuin sähkövirta alkoi kulkea hänen lävitseen (s. 23, 24). Ja niin kokoussalin eteen rukoiltavaksi tulleet ihmiset kaatuvat selälleen hänen koskettaessaan heihin, usein juuri heidän otsaansa.

Maailmanlaaja helluntailais-karismaattinen liike

Edellä kerrottu kokemus ja sitä seurannut toiminta liitti Pirkko Jalovaaran maailmanlaajaan helluntailais-karismaattiseen liikkeeseen. Hän sai itseensä tämän liikkeen hengen vuodatuksen eli voitelen. Nykyisin tähän liikkeeseen lasketaan kuuluvan yli 500 miljoonaa kristittyä (Wikipedia, Helluntaiherätys, 15.3.2013). On siis kysymys valtavasta liikkeestä. Pirkko Jalovaara ei siis ole todellakaan yksin kristikunnan keskellä. Eräänä ilmauksena tästä voimme pitää Rukousystävä-lehden (nro 1/2013, s. 29) otsikkoa: ”Miten tavoitamme miljardi sielua? – yhteistyömme GodTV:n kanssa”. Se kertoo neuvottelusta, jossa suunniteltiin, että Pirkko Jalovaaran näkemys Jumalan parantavasta kosketuksesta ja Healing Power -ohjelmat tultaisiin lähettämään GodTV:n kautta.

Monet helluntailiikkeen jäsenet ja karismaatikot näkevätkin menneen vuosisadan kokeneen kolme suurta ”hengen vuodatusta”, ”aaltoa”. Kaikki nämä ”aallot” ovat ensiksi nähneet päivänvalon Yhdysvalloissa. Ensimmäinen oli vuosisadan alussa alkunsa saanut helluntaililiike. Se synnytti

omia, itsenäisiä seurakuntia ja kirkkoja eri puolille maailmaa. Toinen oli 1960-luvulla syntynyt nk. karismaattinen liike, jonka kautta yliluonnollisten armolahjojen (1. Kor. 12) ja erityisesti kielilläpuhuminen käyttö levisi perinteisiin kirkkoihin kuten luterilaisen, anglikaanisen ja katolisen kirkon keskuuteen.

Merkittävimmäksi ja suuntaa antavimmaksi on tullut kuitenkin kolmantena 1980- ja erityisesti 1990-luvulla noussut ”kolmas aalto” ”ihmeineen ja merkkeineen”. Se on saanut nimensä lähinnä nk. ”viinitarha”-liikkeen alullepanijan ja johtajan John Wimberin (1934-1997) käyttämästä ilmaisusta. Kolmannen aallon eri nousuista laajimmin tunnetuiksi ovat tulleet Toronton nauruherätys 1994, Pensacolan voiman ilmes-
tymät 1995 ja Todd Bentley’n johtama kuuden kuukauden Lakelandin ko-
hu 2008. Tämän liikkeen tunnettuja johtajia ovat Kenneth Hagin, Ken-
neth Copeland, Benny Hinn, Rodney Howard-Browne, Joyce Meyer, Cin-
dy Jakobs ja GodTV:n perustanut eteläafrikkalainen aviopari Rory ja
Wendy Alec.

Kolmannen aallon edustajiksi voidaan nähdä kirkkomme piirissä myös Seppo Juntusen sekä Markku Koiviston toiminnan alkuvaihe. TV7:n oh-
jelmalinja seuraa hyvinkin pitkälle kolmannen aallon korostuksia. Myös
Radio Deissä liikkeen eri edustajilla on ohjelma-aikaa. Väitän, että tässä
liikkeessä ihmiset eivät ensi sijassa kokoonnu kuuntelemaan Jumalan sa-
naa vaan kokemaan kosketuksia ja parantumaan sairauksistaan. Pirkko
Jalovaara tuli Birminghamissa saamansa kokemuksensa tähden vedetyksi
mukaan tähän maailmanlaajaan liikkeeseen. Hänestä tuli sen edustaja ja
kansalliseen asuun muuntaja Suomen kirkossa. Hänen toimintansa kautta
helluntailais-karismaattinen liike manifestaatioineen, armolahja- ja paran-
tamistoimintoineen sekä omine teologisine erikoisoppeineen on tullut
sisälle kirkkoon.

Näihin oppeihin keskeisesti kuuluu se, että Jumala puhuu suoraan
(Rukous on elämäni, 8. p. Juva 2004, s. 55). Toiminta rakentuukin juuri
tämän ns. sisäisen sanan varaan. Sitä voidaan kutsua myös profetoimiseksi
tai tiedon sanojen jakamiseksi. Samoin ollaan vakuuttuneita siitä, että
Pirkko Jalovaaran kaltaisen hengellisen johtajan rukoillessa Jumala itse on
koettavalla tavalla läsnä. Hänellä on käytössä jumalallisia voimia ja armo-
lahjoja (s. 59) ja ne tulevat monin tavoin näkyviin tällaisen julistajan johta-
missa rukousilloissa. Tämä kaikki on synnyttänyt Pirkko Jalovaarassa suu-
ren varmuuden, joka ei siedä mitään kritiikkiä eikä epäilystä. Eräs esimerk-
ki. Syntymästä saakka kehitysvammainen tyttö tuotiin kirkon alttarille.
Mukana ollut toimittaja kysyi: ”Et kai sinä rukoillut tuon lapsen parane-
mista?” Jalovaara vastasi uskonvarmasti: ”Mitäs sitten? Vain kauniita sa-

noja myötätunnon osoitukseksi vanhemmille? Enkö uskalla pyytää käsittämätöntä Jumalalta. Enkö luottaisi Jumalaan ja uhmaisi mahdottomia? Enkö huuttaisi apua Jumalalta, kun mikään muu ei voi auttaa?” (emt. s. 123)

Näin siis uskotaan, että juuri nyt ja juuri tässä on parantava voima läsnä. Se koskettaa koettavalla tavalla läsnäolijoita. Yleensä tämä kokemus on kaatumista ja lämpöä (esim. Rukousystävä no 4/2012, s. 7). On vain luotettava tämän koettavan voiman kosketukseen ja niin ihmeitä alkaa tapahtua. Siksi on kaikin tavoin vakuutettava, että Jeesus parantaa tässä ja nyt. Uskova voi ja hänen tulee järkähtämättä luottaa toimitettuun rukoukseen ja pitää lujasti kiinni uskosta parantumisensa. Hänen on uskottava, että Jumala Kaikkivaltiaana tekee aivan mitä tahansa, sillä kaikki on Jumalalle mahdollista. Kun hän todella uskoo, niin Jumala toimii hänen uskonsa tahtomalla tavalla. Äskeisessä tapauksessa oli oltava varma siitä, että kehitysvammainen lapsi paranee. On sitten eri asia, mitä todellisuudessa tapahtuu. Tärkeintä on vain uskoa rohkeasti suureen Jumalaan ja koskettaa sairasta tässä uskonvarmuudessa. Sitten on jo mentävä seuraavan sairaan luokse. Jälkeenpäin ehkä saa kuulla, että joku väittääkin tulleen terveeksi. Ehkä saa kuulla kuinka nelikymppiselle Armakselle tuollaisen uskonrukouksen seurauksena kaikki hampaaitten reiät paikattiin. Paikat olivat kaikesta lisäksi eri värisiä, kirkkaampia, teräksen värisiä ja erosivat vanhoista paikoista (emt. s.124).

Tämä uskonnäkemys tulee esiin Pirkko Jalovaaran opetuksessa (TV7, Parantava rukous, 15.1.2012):

Eikä yksikään raamatunjae pyydä sinua hyväksymään sairauttasi. Huomaa tämä. En voi lukea täältä Raamatusta sinulle jaetta, jossa sinua pyydetään hyväksymään se sairaustapaus, joka sinulla on tai jollakin läheisellä nyt on. Raamattu on hyvin selkeä tässä. Uskovia pyydetään hyväksymään painostusta ja vaikeuksia, huolia, koettelemuksia, mutta Raamatusta opetetaan, että Jeesus on kärsinyt ja kuollut sairauksien puolesta, hänen haavojensa kautta olemme parantuneet.

Tässä häkellyttää varmuus siitä, että juuri näin Raamattu julistaa. Sairaus ei kuulu uskovien elämään, sillä Jeesus on jo kärsinyt uskovien sairauksien puolesta ja siksi jokainen uskova on jo hänen haavojensa kautta parantunut. Käytännössä tosin kuitenkin suurin piirtein kaikki uskovat jossain elämänsä vaiheessa sairastuvat ja lopulta jopa kuolevat sairauteensa. Tätä ei siis uskova Raamatun mukaan saisi hyväksyä, vaan hänen tulee uskoa viimeiseen henkäykseensä asti, että kyllä Jeesus parantaa tai on jo parantanut.

”Ei kaatamisessa ole mitään pahaa!”

Todennäköisesti ne kymmenet tuhannet, jotka ovat olleet mukana tällaisissa kokouksissa, eivät pidä selälleen kaatamista mitenkään kummallisena tai paheksuttavana manifestaationa. Siihen on jo totuttu Suomessakin median kautta kohta jo 40 vuoden aikana. Kaatamisesta on tullut parantamiskokousten keskeinen seremonia. Se on välttämätön osa myös Pirkko Jalovaaran kokoustoimintaa. Väitän, että ilman sitä ja siihen liittyvää näyttävää voiman vaikutusta koko kokoustoiminta sammuisi pian. Monet kokevat kaatumisen miellyttävänä vajoamisena kuin pumpuliin ja tuntevat lämpöä. Ainakin ensimmäisellä kerralla monelle on tärkeintä, että he paranevat todellisista sairauksistaan kosketuksen voimasta kuten kokouksen opetusosassa on luvattu. Seuraavilla kerroilla on hyvä varmuuden vuoksi käydä kaatumassa, vaikka edellisen kerran jälkeen mitään parantumista ei tapahtunutkaan. Ehkä nyt se tapahtuu, koska jälleen rohkeasti väitetään, että läsnä on voima, jota kutsutaan Pyhän Hengen voimaksi ja voima koskettaa rukousjonossa. Ainakin on hyvä käydä kaatumassa, koska siitä tulee hyvä olo.

Pirkko Jalovaaran rukousilloissa voidaan siis kokea myönteisiä hyviä oloa tuovia hetkiä. Siksi on lopulta monen mielestä aivan samantekevää, mitä hän opettaa ja mikä on hänen uskonnäkemyksensä. Tärkeintä vain on se, että voima toimii ja ihmiset kaatuvat hänen käsiensä ja rukoustensa kautta ja että tulee näkyviä tuloksia. Moni rohkeasti todistaa kaatumisen ja lämmön parantaneen hänet sen hetkisestä sairaudesta. Se on vastaansanomaton ja se on myös kaikkein tärkeintä. Nyt kirkot täyttyvät menee hän minne tahansa ja sekään ei ole suinkaan merkityksetön asia tyhjenevissä kirkkoissamme.

Manifestaatiot sielullisperäisiä ilmiöitä

Miksi se, että rukoillaan sairasten puolesta, vaatii lisätukeen selälleen kaatamisen? Eikö Jeesuksen nimi ja pelkkä rukous riittänytkään? Eikö kätten päälle paneminen tai öljyllä voiteleminen riittänytkään? Vai onko Jumala sallinut tänä lopunaikana kaatamisen siksi, että tarvitaan näkyviä ja tähänastiselle kirkkohistorialle vieraita tai vähän tunnettuja manifestaatioita? Mutta entäpä, jos Jumala on sallinut kaatamisen leviävän siksi, että se paljastaa valvoville uskoville, että tässä toiminnassa on jotain ongelmallista, ehkä jopa harhaa? On aina joitakin uskovia, joille jokin heidän sydä-

messään sanoo, ettei tällainen satojen ihmisten selälleen kaataminen ja sen säännöllinen toistuminen joka kokouksessa ja aina samojen kaatajien kautta ehkä sittenkään ole Jumalasta.

Ainakin Benny Hinnin parantamiskokousten kaatamisosassa osa selälleen kaadetuista kouristelee ja joku kaatunut mies kertoo, että hän koki ikään kuin rekka olisi ajanut hänen ylitseen. Joissakin videoissa näkyy myös, kuinka häveliäästi käytetään liinoja naisten keskiruumiin peittämiseksi.

Nyt ei siis langeta kasvoilleen maahan, kun halutaan osoittaa erityistä kunnioitusta ja koetaan Pyhän Jumalan läsnäolo. Juuri tätä selälleen kaatamista pidetään erityisenä Jumalan läsnäolon ja voiman merkinä. Kaatujalle vakuutetaan, että kun Henki koskettaa, niin sinä kaadut. Lisäksi tarvitaan avustajia, jotka ottavat kaatujan vastaan ja ehkä nostavat myös ylös. YouTubeissa olevilla videoilla näkyy, kuinka yleisön joukossa monet silmät kyynelissä ja kädet kohotettuna katsovat kaikkea ja heidän kasvoistaan voi lukea, että he kokevat tässä Jumalan olevan läsnä ja toimivan yliluonnollisella tavalla. Nyt ei enää uskon tarvitse ojentautua sen mukaan mikä ei näy. Me näemme juuri nyt, kuinka Jumala toimii! Ihmeellistä! Oikein näytävän ja voimakkaan kaatumisen jälkeen yleisö jopa taputtaa!

En näe kaatamismanifestaatiolle mitään raamatullista perustaa. Se on sielullinen ilmiö. Siinä toimii erään ystäväni sanaa käyttäkseni ainakin ”sielunkarisma”. On kyse ihmissielun voimasta. Samansuuntaisen selityksen antaa myös Eero Junkkaala, joka on kirjoittanut kirjan yhdessä Pirkko Jalovaaran kanssa Totta joka sana. Hän puolustaa Kulmakivietiedotuslehdessä no 2/95 (s. 10) kirjansa oikeutusta. Hän kirjoittaa:

Erikoista on vain se, että osa ihmisistä kupsahtaa kumoon rukoillessa. He kokevat sen yleensä hyvänä. Kokousten kulku on muuten cleettömän rauhallinen, eikä minkäänlaista tunneperäistä hehkutusta ole havaittavissa. Mitä tämä kaatuminen sitten on? Minun arviointini mukaan sillä *ei ole mitään erityistä hengellistä merkitystä, vaan se on sielullisperäinen ilmiö, joka jostain syystä on tullut näiden kokousten erityispiirteeksi. Sitä ei ole pidettävä minään erityisenä Pyhän Hengen voiman osoituksena*, mutta en myöskään näe mitään syytä demonisoida sitä. Koko ihmisen sielullinen tunnemaailma kuuluu Jumalan luomaan ihmisyyteen, eikä sen liikahduksia pidä väkisin eliminoida pois. Elävä usko perustuu Raamatussa olevaan Jumalan ilmoitukseen ja sen vastaanottamiseen. Joskus Jumalan kohtaamiseen liittyy tunnekokemuksia ja muita, ehkä erikoisia ilmiöitä.

Koska tätä sielullisperäistä ilmiötä, jota ei ole pidettävä minään erityisenä Pyhän Hengen voiman osoituksena, on harjoitettu jo sadoissa Suomen kirkkoissa eikä mitään pahempaa ole sen seurauksena tapahtunut, niin ehkä se pitää vain hyväksyä ja antaa sielullisperäisten ilmiöiden jatkua. Tähänkö on tyydyttävä? Ilmeisesti ei, sillä vähitellen mukaan on tullut myös aivan uusia manifestaatioita, kuten naisten tanssiminen ja suurten lippujen heiluttaminen. Amerikkalaisissa kokouksissa näkyy jatkuvasti molempien käsien nostaminen ylös.

Sielullinen – hengellinen – okkultistinen

Väitän, että näissä manifestaatioissa tulee esiin se, että hengellisissä kokouksissa ei taistele ihmissydämistä ja kokouksen johtamisesta vain kaksi voimaa, Jumalan Hengen voima ja pahan hengen voima. Läsneä tällaisissa voiman näkyvää toimintaa odottavissa parantamiskokouksissa on keskeisesti vaikuttamassa myös kokouksen johtajan tai rukoilijan sielunvoima. Ei kuka tahansa Jumalan sanan julistaja tai rukoilija saa aikaan tällaisia ilmiöitä. Näyttää siltä, että puhujan menestys yleisön keskuudessa on monella tavoin sidoksissa myös puhujan omaan sielunvoimaan. Siitä voidaan käyttää sanaa ”lavaşäteily”. Koskaan tälle puhujan tai parantajan sielunvoimalle ei voi eikä saa antaa jumalallista auktoriteettia. Tosin taitavat puhujat saattavat moneen kertaan puheensa aikana sanoa, kuinka heikkoja ja avuttomia he ovat, he eivät itse ole mitään ja kuitenkin kaikki tapahtuu juuri heidän voimastaan tai ainakin heidän kauttaan vaikuttavasta voimasta. Paavali ei pyytänyt seurakuntaa rukoilemaan, *että hän saisi voimaa, vaan että hän saisi oikeat sanat* rohkeasti julistaakseen evankeliumin salaisuutta (Ef. 6:19).

Raamattu sanoo merkillisellä tavalla, että ensin tulee se, mikä on sielullista ja sitten se, mikä on hengellistä (1. Kor. 15:46, KR 38, kreik. *psykheikon, pneumatikon*). Näiden kahden erottaminen on tärkeää, mutta vaikeaa. Näin siksi, että ihmisajatus haluaa nähdä vain kaksi valtaa: valkeuden ja pimeyden. Ja ilman muuta kaikki uskovat ja uudestisyntyneet ovat valkeuden vallan puolella. Jos kuitenkin annetaan sielullisten voimien hallita, niin huomaamatta uskovat tulevat valvomattomiksi ja alkavat liukua jonnekin. Silloin oma liha ja pian jopa demoniset vallat pääsevät johtamaan räikeisiin ”ylilyönteihin” ja kärkeisiin synteihin. Raja on kuin veteen piirretty viiva. Pitemmälle mentäessä myös okkultistiset voimat etsivät mahdollisuutta tulla mukaan.

On tärkeää oivaltaa, että Pyhän Hengen voiman alueen ja pahan hen-

gen voiman alueen välissä on ihmisen sielun voiman alue. Siksi jokaisessa Jumalan kansan kokoontumisessa on suostuttava kysymään, mikä on tässä kokouksessa vaikuttava voima ja mitä sen seurauksena tapahtuu. Valitettavasti se ei ole yksin ratkaisevaa kenen nimessä sanotaan kaiken tapahtuvan (vrt. Matt. 7:22-23), ei se mitä sanotaan ja kuinka monia raamatunlauseita luetaan, vaan on pyydyttävä kykyä nähdä oikein, mikä voima saa aikaan kaatumiset, lämmön, tulikokemukset ja muut manifestaatiot. On joka kerta kysyttävä, onko se todella Pyhän Hengen voima vai sielun voima vai ollaanko jo ajautumassa okkultististen voimien vaikutuspiiriin. Tarvitsemme jatkuvasti henkien erottamisen lahjaa.

Väitän rohkeasti, että kaataminen ja monet muut nykyajan sielullispueräiset ilmiöt uskovien keskuudessa avaavat ovet ikivanhalle alkuvoimalle (kreik. *stotikeia* Kol. 2:8,20). Tätä termiä on käytetty esikristillisellä ajalla magiassa, mysteeriuskonnoissa ja juutalaisuudessa persoonallisista henkivoimista. Juuri tämä alkuvoima on kaiken kansanuskonnollisuuden perusvoima. Tämän uskonnollisuuden ihmisten enemmistö ilman muuta hyväksyy ja kokee luonnolliseksi ja siksi juuri omaksi uskonnokseen. Sen sijaan Raamatulle uskollisen kirkon opettama kolmiykseinen Jumala ja hänen Poikansa sovituskuolema ristillä tuntuu ihmisten enemmistöstä kummalliselta ja vieraalta. Samoin puhe ihmisen turmeltuneesta sydäimestä.

Väitän, että jos Jumalan kansan kokoontumisissa manifestaatiot saavat keskeisen sijan Jumalan sanan kuulemisen ja opiskelun sijasta, niin läsnä olevien sydämet alkavat avautua alkeisvoimille. Mutta juuri ne voimat luonnollinen ihminen kokee ja hyväksyy oikeiksi jumalallisiksi voimiksi. Tämä tulee esiin vaikkapa monissa gallupkyselyissä, kun vastaajat sanovat kyllä uskovansa Jumalaan, mutta ei kirkon opettamaan Jumalaan. Ihmiset ovat alkuvoimien vallassa luoneet oman käsityksensä Jumalasta ja siihen omaan Jumalaansa he uskovat ja siltä he odottavat apua arkielämänsä vaikeuksiin ja sairauksiin.

Parantajan rooli

Yhdelläkään kristityllä ei voi olla mitään sitä vastaan, että rukoillaan sairaitten puolesta tai käydään heitä katsomassa. Ongelma alkaa vasta siitä, että väitetään näiden rukousten parantavan ja siitä, että näihin rukouksiin on liitetty ihmisten kaataminen selälleen. Vaikka sanotaankin rukouksen olevan parantavaa rukousta, niin ei ole rukousta ilman rukoilijaa eikä kaataminen tapahdu ilman kaatajaa. Siksi käytännössä ja todellisuudessa pa-

rantajana on rukoilija, joka myös kaataa. Tällainen rukouksella parantaja on parantajan ammatinharjoittaja. Näin ainakin silloin, jos hän siitä työstä saa jokapäiväisen leipänsä eikä hänellä ole muuta työtä, millä elää. Hän on silloin ns. kansanparantaja, koska hänellä ei ole mitään yhteiskunnan hyväksymää koulutusta parantajan ammattiin. Sillä ei ole mitään merkitystä, että hän sanoo, ettei hän ketään paranna, vaan rukous tai vielä pikemminkin se henki, joka on rukouksessa ja joka käyttää rukousta ja parantajan kättä. Joka tapauksessa juuri hänen kätensä kosketuksen alle on jokaisen parantumista etsivän ihmisen mentävä ja juuri hän välittää ihmiseen parantavan kosketuksen.

Eräitä kriittisiä kuvauksia

Rukousystävä-lehden jokainen numero on täynnä myönteisiä kuvauksia kaatamisen kokemisesta ja sen seurauksista. Tasapuolisuuden tähden minun pitäisi ottaa niitä tähän, mutta otankin muutamia kriittisiä kuvauksia. Toivon mukaan ne havahduttavat näkemään, että tässä kaatamisessa ollaan koko ajan jollain pelottavalla rajalla. Erään kriittisen kuvauksen löysin linja-autossa vanhasta APU-lehdestä (7.2.1992, Eve Hietamies, Stig Bergström. ss. 19-22). Haastattelu oli tehty Alavuden kirkossa 22.1.1992. Siinä oli mukana sekä Seppo Juntunen että Pirkko Jalovaara.

Otteita haastattelusta:

Meidät on kytketty Voimaan tai rukouskanava on auki. Kun rukoi-
lemme olemme tekemisissä maailmankaikkeuden suurimman voi-
man kanssa. Jumalan läsnäoloa tarvitaan juuri hätätilanteessa. Kol-
menkymmenen sekunnin ajan ihmisellä on mahdollisuus saada alt-
tarilla kaikkein tärkein, mitä hän tuskassa tarvitsee: toivo. Jonossa
haastatellut ihmiset valittivat kipuja, mutta alttarilta palatessaan
ovat kuin uusia ihmisiä. Kivut katoavat rukouksen aikana. Viime
kerralla jonossa seisoj 190-senttinen mies, joka hoki koko ajan, että
humpuukia, humpuukia. Teki mieli kysyä, että miksi hän sitten oli
siellä, mutta en viitsinyt. Mies vain hoki, että ei kaadu, kertoi yksi
avustajista. Jalovaaran ei tarvinnut kuin hipaista ja se meni ketoon
heti.

Haastattelija Eve Hietamies kertoi:

Päätän, etten kaadu. Pirkko laittaa kätensä kevyesti palleni kohdal-

le, mutta ei paina eikä työnnä. Hän alkaa rukoilla. Kuulen sanat korvissani, mutta ne unohtuvat heti. Miksi ne unohtuvat heti? Pirkon käsi tuntuu ensin kuumalta, sitten polttavalta. Siitä alkaa sykkiä syvä, väkevä lämpö koko vartalooni ja tulee sellainen tunne, kuin sisäpuolellani joku paisuisi. Ensimmäinen se on epämiellyttävää, sitten pelottavaa ja sitten se nostattaa valtavan tunnekuohun. En pääse irti toimittajan roolistani vaikka yritän. Lokeroin kaiken muistiin, seuraan asioita kuin sivustakatsoja. Yhtäkkiä kaikki muuttuu. Jaloistani katoaa voima, polvet muuttuvat heikoiksi ja alan kaatua. Mutta en kaadu. Siirrän nopeasti toisen jalan taakseni ja tuen sillä itseäni. Minä en tiedä kuuleeko Jumala Pirkon rukouksen. Toivon, että kuuli.

Haastateltava taas kertoi:

Kun alan rukoilla, koen voiman. Lämmin sähkö virtaa sisälläni, kädet lämpenevät. Silloin aina tiedän, että Jumala on läsnä. Me olemme täysin alasti siinä rukoustilanteessa. Joudumme riisumaan kaiken rekvisiitan... Se lataus, jonka Jumala antoi elämään, ei ole hävinnyt. Ilman sitä en pystyisi tätä työtä tekemään.

Seija Saarelainen puolestaan on itäsuomalainen perheenäiti ja nykyään psykiatriaan erikoistunut sairaanhoitaja. Hänen roolinsa voisi olla toisenkinlainen hänen elämänvaiheidensa perusteella. Vajaat kymmenen vuotta sitten (1994) Seija joutui elämässään vakaviin taisteluihin. 15 vuotta aiemmin kansalaisopiston parapsykologisen opintopiiriin (!) laukaisema kiinnostus oli johdattanut hänet erikoisen etsinnän tielle.

Paikallisen luontaistuotekaupan mahdollistamat kontaktit auttoivat eteenpäin uusiin ulottuvuuksiin. Näin käynnistyneet spiritistiset harrastukset kärjistyivät sisäiseen pitkään kriisiin. Viidentoista vuoden taival, josta kuusi vuotta syvällä okkultismissa sisällä olevana, mahdollistaa Seijalle tietyn sisäpiiriin perehtyneen tarkkailupohjan aikamme "henkistymisen" ilmiöihin.

Seija Saarelainen kertoi 1997 julkaistussa nettikirjoituksessaan, omasta tiestään (1997 osoitteessa <http://www.niksula.cs.hut.fi/~ahuima/SV/archive/2.html>). Seuraavassa otteita hänen kirjoituksestaan.

Olin ennen noita ja meedio. Kuuluin Suomen Spiritualiseen liikkeeseen ja olin *new age* -uskonnon uhri. Olin ollut spiritismissä ja yleensä parapsykologian pauloissa noin viisitoista vuotta: olin toiminut henkiparantajana ja kaukoparantajana, saanut meedio-koulutusta

englantilaisten meedioiden opissa. Kykenin automaattikirjoitukseen, näkemään tulevia ja entisiä, ihmisten sairauksia. Puhdistin energia-ruumista, välitin energiaa. Avasin chakroja, ja olin jo avannut oman kundalini-voimani chi gong -meditaatiohengitysharjoitusten avulla. Sain yhteyksiä henkimaailmaan ja kykenin välittämään viestejä kuolleilta omaisilta. Kaiken takana luulin olevan Jumalan.

Uskoontuloni jälkeen arvelin päässeeni eroon kaikista mediaalisista ilmiöistä: henkiparannuksesta, mantroista, meditoinnista, auranpuhdistuksista, energiasiirroista, hypnoosista, selvännäöstä, ihmisen läpi katsomisesta, kuolleiden henkiinherättämisestä ym. Mutta kuinkas kävi; eivät ilmiöt ole outoja uskovaistenkaan piireissä! Yllättäväkö?

Ei toki, kun tietää, kuka meitä naruttaa ja tekeytyy jopa valkeuden enkeliksi. Saatana, entinen esimieheni, osaa parantaa, näkee tulevia ja menneitä, osaa lumota, taikoa ja saada ihmisen sielullisen eli psyykkisen olemuksen valtoihinsa. Voima se on joka jyllää, Saatanan voima.

Saatana antaa meidän uskoa Jeesukseen, Raamattuun ja myös itseensä sekä antaa meidän olla uskonnollisia, kunhan vain emme ymmärrä, että syntiin langennut luontomme tarvitsee Sovittajan, Jeesuksen Kristuksen viemään meidät taivaaseen.

Pyhä Henki kirkastaa Kristuksen merkitystä meille Raamatun sanan kautta. Pyhä Henki ei ole erillinen henki, jota kutsutaan paikalle joka torstai kuin tarjoilija. Pyhä Henki asuu uudestisyntyneessä ihmisessä, eikä hän tee temppuja, vaan auttaa meitä ymmärtämään kolmiyhteistä Jumalaa.

Uskallan sanoa, ettei Nokian seurakunnan tai muidenkaan parantajina esiintyvien henkilöiden voimana ole Pyhä Henki ja ettei se Jeesus, jota siellä hoetaan, ole syntisten ja parannusta hakevien auttaja, Jeesus Kristus, Jumalan Poika.

Ihminen on uskovanakin erehtyvä, itseään korottava, itseriittoisuuteen ja ylpeyteen lankeava. Liekö tässäkin kyse ihmisen omasta halusta olla kuuluisa ja huomioitu? Keinot ovat vain tosi rankat. Ju-

mala meitä armahtakoon ja pitäköön pienellä paikalla, ettemme lankeaisi omiin varpaisiimme!

Loppusanat

Sairaus tulee suurin piirtein jokaisen osaksi. Useimpien kohdalla se sanoo viimeisen sanan. Siksi sairauden kestämiseen on jokaisen suostuttava. Yllättävän monia koululääketiede on voinut auttaa. Väitän, että ihmeparantuminen tai rukouksella parantaminen taas auttaa harvaa. Siksi tärkeämpää kuin lietsoa unelmaa sekä ulkonaisesta että sisäisestä parantumisesta, on auttaa sairaita kestämään sairauttaan ja kantamaan sitä rohkeasti Jumalan armon avulla elämänsä viime hetkeen asti. Kirkon keskeisin tehtävä on auttaa kohtaamaan kuolema Kristuksen veren turvissa, ei parantaa sairaita. Tosin jälkimmäinen toisi kunniaa ja mainetta ja edellisen tehtävän suorittamisesta saa vain massoilta haukotukset ja haukkumiset.

”Jeesus parantaa” sisältää mielestäni puolitotuuden ja puolitotuus muuttuu helposti valheeksi. Sen sijaan aina ja kaikissa tilanteissa on ehdottoman totta, että Jeesus auttaa jokaista, joka tulee hänen luokseen. ”Jeesus auttaa” sisältää koko totuuden. Väite, että Jeesus parantaa voi peittää meiltä Jeesuksen varsinaisen tehtävän ja se on syntien anteeksiantaminen. Mitäpä parantumisesta, kun vain saan joka päivä uskoa Jeesuksen uhrin tähden syntini anteeksi. Parantuminen on vain hetkellistä, vain tätä aikaa ja maailmaa varten. Syntien anteeksi saaminen on iäistä ja se antaa kestävän turvan ja rauhan jo tässä ajassa ja pian ikuisen autuuden.

Jeesus parantajana ei saa peittää Jeesusta sovittajana. Jeesus parantajana ei saa meille olla tärkeämpi kuin Jeesus sovittajana. Maailman suurenmoisoin tehtävä on saada olla Suuren Sovittajan palveluksessa ja julistaa sovituksen sanaa. Jos Jeesus sovittajana on yhtä oikukas ja epävarma kuin Jeesus parantajana, ei meillä ole edessämme muuta kuin pelkoa ja ahdistusta. Mutta Jumalan kiitos, kun Jeesus parantajana ei auta meitä, meidät aina ottaa vastaan ja aina armahtaa ja auttaa Jeesus sovittajana. Siksi parasta, mitä kirkko voi antaa sairautensa ahdistamalle ihmiselle, on Jumalan sanan rohkaisu. Jos Raamatun lupaukset auttavat luottamaan Jumalan armoon ja sillä tavoin kestämään sairautta, on tällainen ihminen voittamaton. Armon ja anteeksiantamuksen sanan tuominen kärsivää ihmistä lähelle on kirkon todellinen apu hätääntyneille. ”Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän heramme Jeesuksen Kristuksen kautta.” (Room. 5:1)

Jokaiseen sairauteen liittyy aina muodossa tai toisessa myös masennus-

ta ja sen takana on synty ja syällisyys. Kuinka sanomattoman suuri etuoikeus on tällaisten kamppailujen keskellä kuulla vapauttava evankeliumi Kristuksesta ja uskoa, että sairaudestaan ja viheliäisyydestään huolimatta on Kristuksen tähden tuomion kestävä, vanhurskas Jumalan edessä. Tämä uutinen on paljon riemastuttavampi kuin se, että paranen sairaudestani. Sairaus uusiutuu. Mutta uskonvanhurskaus kestää, niin kauan kuin riipun kiinni Jeesuksessa. Se kestää kuolemankin edessä. Ei kirkon tarvitse pyytää anteeksi sen kalleinta aarretta, joka on Kristuksen evankeliumi ja evankeliumiin ei kuulu Jeesuksen parantamistoiminta. Vain evankeliumi antaa ihmisille kestävän rauhan ja ilon ja iankaikkisen elämän.

Minulla ja Pirkko Jalovaaralla sekä yleensäkin helluntailais-karismaattiseen liikkeeseen sitoutuneilla on erilainen näkemys Jeesuksesta, hänen toiminnastaan, uskosta ja erilaiset kokemukset Jeesuksen seuraamisesta tässä ajassa. Toinen voi vedota UT:ssa kerrottuihin Jeesuksen ja apostolien parantamistekoihin. Minä taas tartun Raamatussa Psalmien valitushuutoihin, Jobin kirjaan ja luen syvästi samaistuen kolmatta Valitusvirsien lukua. Uskon kyllä Jeesuksen ja apostolien parantamishmeitten aikoinaan tapahtuneen. Ne ovat kuvauksia tilanteista, joissa Jeesus osoitti poikkeuksellisella tavalla palvelevaa rakkauttaan ja valtaansa kärsiviä lähimmäisiä kohtaan. Sellaiseen palvelevaan rakkauteen en ole koskaan pysynyt, mutta ei myöskään valtaosa Jumalan armon evankeliumin julistajista kahdentuhannen vuoden aikana.

Minun, kuten niin lukemattomien muiden sananjulistajien, on suostuttava todistamaan Kristuksesta ja palvelemaan lähimmäisiäni toisella tavoin kuin UT:n kertomusten Jeesus ja apostolit. Se Jumala, se Kristus, se Pyhä Henki, se Raamattu, johon olen halunnut sitoutua vuosikymmenet, se usko, joka minulla on ja jota olen rojhennut pitää Jeesuksen Kristuksen antamana uskona, kaikki se huutaa minussa, että tässä maailmanlaajassa liikkeessä ja sen suomalaisissa kannattajissa on jotain vinossa. He käyttävät kyllä samoja nimiä, lukevat samaa Raamattua ja kokevat toimivansa Raamatun antaman mallin mukaan. He myös kokevat kaiken tämän seurauksena ulkonaisia merkkejä ja ihmeitä elämässään ja toiminnassaan. He menestyvät näkyvällä tavalla. Se antaa heille suunnattoman itsevarmuuden.

Tämä erilaisuus aiheuttaa sen, että meidän on vaikea kokea keskinäistä yhteyttä. Siksi on hyvä kuulla Raamatun sanaa: "Eroa siis minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle. Jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle" (1. Moos. 13:9). Hyvä on myös tässä kuunnella Apostolien tekojen antamaa vihjettä: "Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan, ja Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti

Kyproon. Mutta Paavali valitsi Silaan, ja veljet jättivät hänet Herran armon haltuun, ja hän lähti matkalle.” (15:39-40)

Ehkä meidän pitäisi sopia siitä, että keskeisimmämme on kaksi varsin erilaista uskonnäkemystä, kaksi näkemystä siitä, mitä Jeesus tekee tässä ajassa ja nyt. Osa meistä uskoo, että hänen ihmeellisin ja valtavin lahjansa on lain ja evankeliumin eron kirkastaminen ja syntien anteeksiantamuksen osallisuus. Toiset taas näkevät, että hänen ihmeelliset tekonsa ovat yli-luonnolliset armolahjat, sairasten parantaminen ja rukouksien näkyvä kuuleminen. Osa taas haluaa omistaa ja kokea molemmat. Osalle meistä riittää syntien anteeksiantamus ja siitä todistaminen. Jääkäämme erilaisiksi ja myöntäkäämme, että ahtautta on meidän omassa sydämessämme (2. Kor. 6:12).

Minä joudun päivittäin kokemaan olevani vain kurja, vaivainen syntinen, joka tarvitsen sanomattoman kipeästi vain yhtä asiaa – syntini ja syntisyyteni anteeksiantoa. Kuinka tuskaisena koenkaan, että sisästäni, sydämeistäni päivittäin, usein jopa hetkittäin lähtee pahoja ajatuksia, siveettömyyttä, varkautta, murhaa, aviorikoksia, ahneutta, häijyyttä, vilppiä, irstautta, pahansuopuutta, herjausta, ylpeyttä ja uhmamieltä (Mark. 7:21-22). Miten Jobin kirja sanookaan: ”Kelvoton ja turmeltunut ihminen, joka juo pahuutta kuin vettä.” (Job 15:16) Tällainen olen Jumalan silmien edessä ja ainoa toivoni on siinä, että hän peittää minut Kristuksen vanhurskauden vaatteella eikä lue minulle syyllisyydeksi tätä kammottavaa syntisyyttäni, joka kuitenkin on minussa joka hetki. Tämän minulle luetun Kristuksen vanhurskauden suojassa jaksan syntisenäkin elää ja palvella sen vähän mikä minulle annetaan ja mihin kykenen.

Hän ei ole nähnyt hyväksi parantaa minua, mutta on auttanut kantamaan sairauksiani minulle annettuna ristinä. En voi sanoa, että olen menestynyt, mutta sen voin rehellisesti sanoa, että Jumala on ihmeellisellä tavalla auttanut palvelemaan Kristuksen asiaa sanoin, kirjoituksin ja kuuntelemisin. Minulle Kristuksen asia on yksin evankeliumi hänestä, joka on kuollut minun rikkomusteni tähden ja herätetty kuolleista minun vanhurskauttamiseni tähden (Room. 4:25). Tässä kohtaavat toisensa kaksi erilaista uskonnäkemystä.

Tämä kirjoitus on yritys päästä mukaan näiden asioiden arviointiin. Kaikista arvosteluista huolimatta toivon, että voisimme kaikki yhdessä sanoa, että ristiinnaulittu Kristus on meidän ja nykymaailman ainoa toivo. Vain häntä haluamme julistaa! Lopullisen arvion ja tuomion meidän jokaisen työstä hänen valtakunnassaan lausuu kerran Kaikkivaltias ja Kaikinäkevä Jumala. Silloin voi vain toivoa yhtä: Että hän olisi meille jokaiselle armollinen Poikansa tähden.

KUKA VASTAA OPETUKSEN TEOLOGIASTA SEURAKUNNISSA?

Per-Olof Malk

Seurakunnissa voi nykyään kuka tahansa opettaa mitä vain juuri kenenkään puuttumatta opetuksen sisältöön.

Kun jotkut jossakin päin kristikuntaa varoittavat harhaopettajista, ilmenee pian yksi niistä monista vaikeuksista, joita tällaiseen varoittamiseen liittyy. Suomessa ehkä merkittävimmän työn varoittamisen saralla on tehnyt Juhani Aitomaa.¹ Kirjakustantajana Paavo Lievonon on samoin tehnyt merkittävän työn julkaisemalla harhoista varoittavia kirjoja ja kirjasia suomenkielellä.²

Vain murto-osa varoituksia kuulleista alkaa itsenäisesti ottaa selvää asioista ja pohtia, missä he ovat mukana. Vielä harvemmat vetäytyvät pois eksyttäjistä. *Varoituksia kuultuaan lähes kaikki harhaopettajien kannattajat näyttävät asettuvan puolustamaan opettajaansa* ja he alkavat syyttää varoittajia. Tätä puolustelua etenkin sosiaalisessa mediassa on yllin kyllin,³ mutta henkilökohtaisempiakin keinoja käytetään.

Esimerkkinä tällaisesta palvelkoon Markku Koiviston puhelinsoitto vuonna 2006 Jouko Niemiselle ja Koiviston uhkaukset rikossyytteellä, koska Nieminen oli kirjoittanut nettiin artikkelin omasta ajastaan karismaattisessa liikkeessä ja siitä irrottautumisesta. (Artikkeli julkaistiin seuraavan vuonna pienenä kirjana nimellä Olin voitelussa.)

Koiviston yhteydenotto ja keskustelun hyökkäävä sisältö ovat paljastavia. Karismaatikkojen viha on usein hyvin kovaa kun he kohtaavat ihmisiä, jotka ovat heidän kanssaan eri mieltä.⁴ Uskonnollisiin harhaopettajiin uskotaan, koska heihin halutaan uskoa. Osuva on vanha latinalainen sanonta, jota Martti Lutherin sanotaan toisinaan käyttäneen: *"Mundus vult decipi"* – maailma haluaa tulla petetyksi. Totuus on niin pelottava, kun joku sen kohtaa, että vain harvat uskaltavat olla sen kanssa samaa mieltä.⁵

Vasta sitten, jos eksyttävä opettaja tekee jotakin, mikä särkee kannattajien lumoutuneen ihailun, osa hänen kuulijoistaan saattaa oivaltaa, että

varoitukset olivat sittenkin aiheellisia.¹ Mutta ennen sitä on saatettu vuosikausia ottaa vastaan seulomatta väärää opetusta – ja se voi vaikuttaa pitkään hankalana kuormana elämässä.

Markku Koiviston opetus ja elämä

Näin kävi Nokia-Mission johtajan Markku Koiviston toiminnan aikana. Hänen opetuksensa harhaanjohtavuudesta kirjoitettiin ja varoitettiin julkisesti hengellisissä tilaisuuksissa useiden vuosien ajan.⁷ *Tuskin kukaan Koiviston kuulijoista oli tietämätön siitä, että he kuuntelivat opettajaa, josta oli varoitettu.*

Jotkut silloin mukana olleista alkoivat vähän kerrassaan nähdä Koiviston toiminnan todelliset piirteet ja he jättivät Nokia-Mission. Useille lähtijöille se oli vaikea elämänvaihe. Mutta enemmistölle Nokia-Mission tuki-joista Markku Koiviston opetuksia pidettiin oikeina ja toimintaa Pyhän Hengen vaikuttamana. Useinhan on niin, että harhaopettajat vetoavat Raamattuun niin paljon, että heihin senkin perusteella syntyy luottamus. Harhaopettajien ”lammasten vaatteet” on usein kudottu Raamatun tunteemisesta ja teoista, jotka osoittavat, että Raamatun sana toimii, kun siihen uskoo.⁸

Merkittävää oli myös, että Koivisto sai väärälle opetukselleen ja toiminnalleen *teologisesti arvovaltaista tukea* useilta kirkon pappien opettajilta. Syksyllä 2007 oli kirkkoa lähellä olevassa Kotimaa-lehdessä silloisen vs. professori Sammeli Juntusen ja prof. Antti Laaton yhteinen artikkeli ”Ollaanko Markku Koivistoa savustamassa ulos kirkostamme?”⁹ Artikkelin antoi tuen Koivistolle. Seuraavan vuoden alkupuolella (5.2.2007) järjestettiin Laajasalon kristillisellä opistolla Helsingissä luultavasti ennennäkemättömän harhaopettajan tukikonferenssi nimellä Teologipäivät. Markku Koivistoa yhtyivät silloin tukemaan monet kuutkin professorit kuin Juntunen ja Laato. Teologipäivien puhujina olivat mm. Nokia-Mission johtaja, teol.tri Markku Koivisto, teol.tri Markku Antola, prof. Gunnar af Hällström, vs. prof. Sammeli Juntunen, prof. Antti Laato, prof. Miikka Ruokanen, prof. Jouko Talonen ja prof. Lauri Thurén. Omassa esitelmässään Juntunen perusteli syksyllä Kotimaassa julkaistua Koivistoa tukevaa artikkelia.¹⁰

Teologipäivät vaikuttivat syventävältä jatkolta Kotimaassa olleelle artikkelille ja sen herättämälle julkiselle keskustelulle. *Markku Koivisto sai näin vahvaa teologista tukea korkeatasoisista kirkollisista piireistä.* Luonnollisesti tällainen korkeissa viroissa olevien taholta tuleva kirkon tuki harhaopettajalle vaikeuttaa harhaopettajista varoittamista. Yhä edelleen Koivistolle annettu

teologiien tuki on käsittämätön. Voi vain todeta, että Koivisto ei lumonnut vain kuulijakuntiaan vaan hän kykeni johdattamaan harhaan myös tutkijoita, joiden koulutus ja tehtävä tähtää totuuden etsimiseen.

Kun ihmisten parantamiseen tähdännyt ja kaatamiseen erikoistunut Koivisto sitten itse kaatui omassa elämässään, päättivät Nokia-Mission vastuunkantajat, että Koivisto ei voinut jatkaa toimintaansa yhteisön opettajana. Mutta vasta silloin. Koiviston erottamisen ajoitus osoittaa sen käsittämättömän sokeuden, mikä yhteisössä ja sen kannattajissa vallitsi kaikinakin Koiviston toiminnan vuosina. Vastuuta kantavien olisi pitänyt jo toiminnan alussa todeta, että Koivisto ei voinut jatkaa hengellistä toimintaansa, sillä hän opetti väärin ja johti ihmisiä harhaan. 1990 alkoivat uutiset levitä Nokialla ilmenevistä ihmeistä.¹¹ *Koivisto sai opettaa väärin 20 vuotta ja kun hänet erotettiin, sitä ei tehty harhaoppisuuden vuoksi.* Tämä osoittaa, miten arvostelukyvyytön hän itse oli ja miten sokeita hänen apurinsa ja kannattajansa olivat.¹²

Opetuksen sisältöönhan huomio aina tulisi kiinnittää ja sitä tulisi jatkuvasti arvioida. On käsittämätöntä, miten ihmiset jaottelevat syntisiksi arvioimia asioita sallittuihin ja kiellettyihin. Jos jonkun henkilökohtaisessa elämässä tulee lankeemus, siitä voidaan empimättä rangaista, mutta jos joku ohjaa vuodesta toiseen tuhansien ihmisten hengellisen elämän harhaan, niin se sallitaan ja sitä kütellään. Ainoa selitys lieenee se, että Jumalan tunteminen ja arvostelukyky ovat hyvin heikkoja ja se, mikä tempaa ihmisiä mukaansa, ohjaa toiminnan sisältöä.

Jalovaara Koiviston jalanjäljissä

Samat ongelmat, mitkä edellä on kuvattu Markku Koiviston osalta ovat vaikeuttaneet saarnaaja Pirkko Jalovaarankin toiminnasta varoittamista. Koiviston lailla Jalovaara nauttii kannattajiensa tukea eikä mikään ole avannut kannattajia silmiä näkemään Jalovaaran opetuksen harhaa – joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Jalovaara oli ennen mainostoimiston johtaja kunnes hän koki herätyksen 1986 ja aloitti sen jälkeen saarnaajatyönsä – neljä vuotta ennen Koivistoa.¹³

Kun Jalovaaran opetus tänä vuonna (2013) nousi Yleisradion TV-dokumentin¹⁴ johdosta julkisen keskustelun aiheeksi ja hänen opetuksessaan todettiin olevan pelottavan harhaanjohtavia piirteitä, vain osa Jalovaaran kanssa yhteistyötä tehneistä kirkkoherroista ja yhteisöjohtajista näki vaaran ja lopetti yhteistyön. *Osa haluaa jatkaa tämän eksyttävän opettajan kanssa yhteistyötä hänen kuulijoittensa vahingoksi.* Vastuussa ovat lähinnä lute-

rilaisten seurakuntien kirkkoherrat, jotka vastaavat siitä, kuka kirkoissa saa julistaa.

Tuorein esimerkki hengellisen arvostelukyvyn heikkoudesta saatiin juuri ennen tämän lehden painoon menemistä. Espoonlahden luterilaisen seurakunnan johtoryhmä kutsui Pirkko Jalovaaran keskustelemaan yhteistyön mahdollisuuksista. Radio Dein toimitusjohtajan ja päätoimittajan Kirsi Rostamon artikkelin mukaan johtoryhmä esitti seurakuntaneuvostolle Jalovaaralle kokousta. Seurakuntaneuvoston tasaväkisen äänestyksen asiassa ratkaisi varapuheenjohtajan ääni. Yksi kirkon heikkouksista on se, että totuutta etsitään äänestämällä siitä eikä niin, että paimen kantaisi paimenen vastuunsa. Äänestyksen perusteella Pirkko Jalovaaran piti parantamisillan Espoonlahden kirkossa 17.4.2013. Seurakunnan kirkkoherra Jouni Turtiainen totesi illan jälkeen, että Jalovaaran puhe oli ”juuri sellainen, jota meidän luterilaisessa kirkossa pitääkin pitää”.¹⁵

On syvästi toivottavaa, että yhteistyötä jatkavissa seurakunnissa vauhduttaisiin tutkimaan, mitä he ovat tuomassa kirkkoon ja minkälaisen teologian varaan saarnaaja Jalovaara opetuksensa rakentaa. Internetissä on monia vuosia ollut saatavissa luotettavaa tutkittua tietoa maailmalla leviävistä ja Suomeenkin tulevista harhaliikkeistä. Juhani Aitomaa, josta jo aiemmin oli puhetta, on tässä suhteessa tehnyt erittäin arvokkaan ja pitkäjänteisen työn. Hänen toimittamallaan Kristityn foorumilla on luettavissa vanhaa ja uutta dokumentaatiota harhaliikkeiden taustoista ja vaaroista. Englannin kielellä on saatavana runsaasti asiallista ja arvokasta kirjallisuutta kaikille, jotka näkevät vastuunsa kristittyinä ja sielujen paimenina ja haluavat perehtyä eksytysten olemukseen.¹⁶

Kyse on myös ihmisten terveydestä. On sokeutta ja vastuutonta sanoa julistuksessa tai rukouksessa parantumiskokoukseen tulleille sairaille ihmisille, että lääkkeet ovat tapa, jolla paholainen pääsee ihmiseen. Optus koskettaa syvästi myös mielenterveyttä. ”Mielenterveystoimijoiden mukaan Jalovaaran toiminnassa saatetaan ihmisiä jopa hengenvaaraan.” - Heidän arvionsa mukaan ”Jalovaaran toiminta leimaa ja syyllistää mielen-terveyskuntoutujia ja vammaisia. Lisäksi hädässä olevien ihmisten rahastaminen on eettisesti väärin.”¹⁷

Yksi esille nousseista perusteluista sille, että Jalovaaran kanssa on tehty työtä yhdessä, on ollut se, että hänen opetustaan ei tähän mennessä ole kuultu mitään moitittavaa. Päinvastoin kannattajien suuri joukko kertoo, miten siunattuja he ovat Jalovaaran kokouksissa.

Niin kuin Markku Koiviston opetuksesta varoittaminen vuosien mittaan vaikutti turhalta, niin on myös Pirkko Jalovaaran opetuksesta varoittaminen ollut melko turhaa, vaikka varoittelu alkoi jo pian hänen ryhdyt-

tyään maallikkosaarnaajaksi. Myös sellaiset ihmiset, jotka ovat olleet mukana Jalovaaran toiminnassa mutta ovat sitten saaneet nähdä hänen sanomansa sisällön oikealla tavalla, ovat usein syvästi hätääntyneinä kirjoittaneet ja varoittaneet muita.¹⁸

Kuvaavaa – ja hälyttävää – on saarnaaja Jalovaaran yhteydet Rory ja Wendy Aleciin, jotka 1995 perustivat Englannissa GODTV:n. GODTV:n vakituksia sisällöntuottajia ovat mm. Benny Hinn, David Pawson, Reinhard Bonnke, Joyce Meyer ja Hillsong-seurakunta. GODTV:n englantilaisessa ohjelmassa Jalovaara kertoi olemassa olevasta *suunnattomasta voimasta*, josta hän ei mitään tiennyt, mutta jonka hän on saanut. Koko keskustelu ohjelmassa kiertyy tämän valtavan voiman ympärille.

Jalovaaraa tukeva Rukousystävät-yhdistys aloitti vuonna 2012 televisio-ohjelmatuotannon yhteistyön kansainvälisen GODTV:n kanssa. Tätä ennenkin hän on käyttänyt entisenä mainosalan ihmisenä joukkoviestimiä. 1990-luvun alussa hänellä oli pastori Seppo Juntusen kanssa televisio-ohjelma MTV3:ssa ja nykyisin hän tekee ”Parantava rukous” -ohjelmaa TV7:lle sekä Sanan ja rukouksen ilta -nimistä ohjelmaa Radio Deille. Radio Dein johtaja Kirsi Rostamo totesi kolumnissaan maaliskuussa, että hän oli havainnut Jalovaaran ottaneen tammikuussa riivaajien ajamisen teemakseen sekä ohjelmissaan TV7:ssä että Radio Deissä. Jalovaaran ohjelmat ovat Rostamon mukaan yksi kanavan kuunnelluimmista ja 40 minuuttia kestävä ohjelman johdosta tulee iltaisin jopa 5000 soittoyritystä kuulijoilta. Rostamo toteaaakin kolumninsa lopussa, että Jalovaara jatkaa Radio Deissä rukousiltojen pitämistä.¹⁹ Rostamosta näyttää viime aikoina tulleen Jalovaaran ja hänen toimintansa tiedottaja.

Kansainvälisen GODTV:n kanssa alkavan yhteistyön merkeissä Pirkko Jalovaaraa haastateltiin yhtiön ohjelmassa joulukuussa 2012. Hän kertoi ohjelmassa, miten *Jumala puhuu hänelle suoraan* ja miten oleellista on, että käytettävissämme on Jumalan voima. Voimasta, jonka Jalovaara sai, hän ohjelmassa sanoo: Se oli ”voima, josta en tiennyt mitään, sain kyvyn parantaa, se on suunnaton voima. - - Jos me olemme uskovia, meidän täytyy näyttää ihmisille voimaa.”²⁰

Aggressiivinen henki ei ole Jumalan Henki

Tästä Jalovaaran tärkeänä pitämästä voimasta, jota hän sanoo käyttävänsä ihmisten parantamiseen, lienee kysymys Ruotsissa asuvan Rea Stråhlmann

(nyk. Aalto) kokemuksessa Göteborgissa vuonna 2001. Tämä tapahtui 12 vuotta sitten joten kirje kertoo siitä, minkälainen saarnaaja Jalovaara oli vuosituhannen alussa.

7.1.2004 Strählmann kertoi seuraavanlaisesta Jalovaaran kohtaamisestaan:

Kun vuonna 2001 syksyllä täällä Göteborgissa luterilainen kirkko järjesti tilaisuuden, johon Pirkko Jalovaara oli kutsuttu, päätimme eräiden ystävien kanssa mennä kuuntelemaan häntä. En tiennyt mitään tästä Jalovaarasta etukäteen, joku tuttavistani oli kuullut, että hänen kokouksissaan saattaisi parantua sairaita. Helluntaiseurakunta, johon täällä kuulun, oli myös aika vahvasti edustettuna. Olin ollut kauan pois seurakunnan yhteydestä ja vain noin vuoden ajan käynyt, noin kaksi kolme kertaa helluntaiseurakunnan kokouksissa. Kirkkosali, jossa kokous pidettiin, oli lähes täynnä väkeä, ja Jalovaara puhui melko hiljaisella äänellä ja kertoi toiminnastaan.

Mitään evankeliumia hän ei julistanut, muisti kyllä pitää 'vaatimattoman' puheen siitä, kuinka he miehensä kanssa, joka oli hänen mukanaan, elivät vain vapaaehtoisten avustusten varassa. Sitten alkoi rukouspalvelu, toiminta oli minulle ennestään tuttua, olinhan kuulunut vuosikausia helluntaiherätyksen piiriin. Avustajia oli monia, ja kaikki tapahtui hiljaa ja järjestyksessä. Monet uteliaat ihmiset istuivat hiljaa penkeissään ja tarkkailivat uteliaina toimintaa. Itsekin menin esille, sillä olinhan juuri palaamassa seurakunnan yhteyteen, ja kaipasin Jumalan voimaa ja uudistusta.

Näin kuinka joitakin ihmisiä alkoi kaatua jonossa, enkä pitänyt sitä outona ilmiönä, sillä olinhan kaatuillut lukemattomia kertoja aikoinaan Ylivainion pitäessä kokousta täällä Göteborgissa joskus 70-luvulla. Kun vuoroni tuli, lensin lattiaan ja liimauduin sinne. En voinut kontrolloida käytöstäni ja kuulin kun pelästyneenä aloin huutaen itkemään kovaäänisesti, niin että koko kirkkosalin väki kiinnitti minuun huomionsa. Silloin Jalovaara kiirehti luokseni rukousjonostaan ja siunaili jotenkin minua sanoen, että lisää voimaa tulee, pysy siellä vain.

Kun yritin päästä lattialta ylös, voima painoi minut alas, se oli aggressiivinen henki, joka teki mitä tahtoi. Lopulta pääsin kontaten paikalleni, jossa häpeillen painoin pääni rukoukseen itkien vieläkin. Kun kolme ystävääni, jotka myös olivat tuossa rukousjonossa, ker-

toivat kokemuksistaan, he eivät pitäneet siitä ollenkaan. Ihmettelimme pitkään, mitä tämä on kunnes Jumala ilmaisi, että tämä on eksytyksen henki.

Luin myös erään entisen noidan kertomuksen, kun hän uskoontulonsa jälkeen oli ollut juuri Jalovaaran rukouksena. Häinkin kertoo että oli kokenut tuota kuristavaa voimaa. Jumalan Henki ei tuota mitään tällaista ja meidän on syytä olla menemättä mihinkään tapahtumiin, missä tätä voimaa ja voimavaikutuksia tapahtuu. Elämme vakavassa ajassa, jossa kaikenlaiset väärät henget toimivat, ja ne lisääntyvät ennestäänkin.²¹

Järjestys ja evankeliumi katoavat seurakunnasta

Jalovaaran vaikutuksista kertoi marraskuussa 2012 puolestaan Mikko Murpatti omassa nettikirjoituksessaan. Hän oli vienyt paniikkikohtauksista kärsivän vaimonsa Helsingissä Kallion kirkkoon Jalovaaran parantamisiin. Pariskunnan huomio kiinnittyi ensimmäiseksi siihen, että

tapahtumassa kerättiin esineitä esirukoiltavaksi esim. vihkisormus, huivi, käsineet yms. Esineiden kerääjät sanoivat siunaavansa esineet ja ilmeisesti niillä oli tämän jälkeen parantavia vaikutuksia. Itse en ole Raamatusta löytänyt vastaavaa toimintaa.

Myöhemmin illan kuluessa pariskunnan huomio kiinnittyi siihen, millä tavalla ihmiset käyttäytyivät alttarilla ”kun Pirkko Jalovaara ja hänen avustajansa laskivat kädet alttarilla olevien ylle siunatakseen heitä”. Ihmisten

reaktioina oli kontrolloimatonta naurua, raivoisaa itkua, tärinöitä ja raajojen nykimistä ja eläimellistä murahtelua. Vaikutti kuin osa olisi ollut humalassa. Eräät alttarilla kaadetut möyriivät maassa kuin käärmeet.

Pariskunta meni Kallion kirkon alttarille näistä havainnoista huolimatta. Kuvattuaan alttarikokemusta Murpatti jatkaa:

Mainittakoon vielä, että puolisololleni tuli valtava pahanolontunne ja hän meni alttarikokemuksen jälkeen kirkon kuistille oksentamaan.

Tämä varmasti johtui hänen sairastamastaan paniikkikohtaustaudista, mutta mainittakoon asia. Jos Pyhä Henki olisi häntä koskettanut, en jaksais uskoa, että päällimmäisenä reaktiona olisi ollut oksennus ja paniikkikohtaus.²²

Murpatti kertoo tapahtumat maltillisesti. Kuvatessaan ihmisten reaktioita alttarilla saatuun siunaukseen, mieleen tulevat filmit torontolaisuuden valta-ajan kokouksista, joissa ihmiset Murpatin kuvaamalla tavalla menettivät itschillintänsä, kierivät latioilla, matkivat eläinten liikkeitä ja ääniä, röhkivät ja haukkuivat, saivat kouristuksia, hytkyivät, viuhtoivat ja huusivat kovaa.²³

Jalovaara näyttää perineen Markku Koivistolta karismaattisen liikkeen suomalaisen haaran johtajan aseman. Hän suuntaa nyt Tampereelle, missä Koivisto vaikutti. Häntä ylläpitävä Rukousystävät-yhdistys puolestaan näyttää saaneen Nokia-Mission roolin.²⁴ Jalovaaran toiminta tuo myös mieleen Kathryn Kuhlmanin parantamiskokouksiin keskittyneen toiminnan.²⁵

Rukousystävien kotisivuilla kerrotaan ensi toukokuussa (2013) Tampereella järjestettävistä Break Forth Finland (Läpimurto - Suomi) kokouksista, jollaisen Nokia-Mission järjesti 2008. Pirkko Jalovaara poimii Markku Koivistolta pudonneen äärikarismaattisen johtajan viitan ja pukee sen ylle. Lisäksi puhujaksi tähän suurkokoukseen saapuu kanadalainen Arlen Salte, joka on perustanut Break Forth -liikkeen²⁶ sekä Andres Bisonni Andres Bisonni Ministries -järjestöstä.²⁷ Järjestö on vahvasti keskittynyt siihen, että kuulijat saisivat uskosta erillisen Pyhän Hengen kasteen.²⁸ Kyse on globaalin äärikarismaattisen liikkeen uudesta tulemisesta Suomeen. Jalovaara on asettunut tämän suuren eksytyksen välittäjäksi ja tienraivaajaksi Suomessa.

Tampereen tulevan kokouksen tunnuslause ”Signs and Wonders” on tuttu amerikkalaisesta 1980- ja 1990-luvun karismaattisista liikkeistä, eritoten John Wimberin toiminnasta ja torontolaisuudesta (Vineyard-liikkeineen). Teologia, joka synnytti tuon tunnuksen ja joka tuodaan Tampereelle ensi kuussa, on *merkkien ja ihmeiden korostamisen teologiaa*. Niiden katsotaan olevan välttämättömiä, jotta Jumalan valtakunta voitaisiin viedä tehokkaasti ja voimakkaasti eteenpäin. Evankeliumi ei ole voima vaan se täytyy viedä eteenpäin toisella voimalla. Teologisesti kyse on siitä, että uskon luullaan syntyvän yliluonnollisten ilmiöiden *näkemisestä*, eritoten parantumisen näkemisestä. Oleellista on se, mitä esiintymislavalla tapahtuu ja minkä ihmiset salissa näkevät, ei se, mitä sairaille tapahtuu. Parantaminen on näkyvä välikappale, todistusaineisto, se on evankeliumin julistamisen korvike. Parantumista hakevat ovat näin puhujien työkaluja Juma-

lan valtakunnan viemiseksi katsojille. Mitään evankeliumia ei tässä voimaan keskittyvässä teologiassa ole.

28.2.2013 Jalovaara julkaisi internetissä GODTV:n aluejohtajan Tom-Inge Aasin kuvauksen keskusteluista, joita hän oli käynyt Jalovaaran kanssa Helsingissä. Aas kertoi suurista yhteistyösuunnitelmista joita oli tehty GODTV:n ja Jalovaaran kesken. Ensi talvena järjestetään Suomessa GODTV:n talvikonferenssi, kertoo Aas, ja Pirkko Jalovaaran ohjelmia aletaan lähettää GODTV:n kautta ympäri maailmaa.²⁹

Jalovaara on ”jäävuoren huippu” karismaattisista liikkeistä ja harhavirroista Suomessa. Luterilaisen kirkon seurakunnissa niin kuin vapaitten suuntien seurakunnissa saavat kasvavaa sijaa useat muut harhaopettajat ja liikkeet kuin Jalovaara ja Rukousystävät-yhdistys. Hengen uudistus kirkossamme ry. ja siihen liittyvä Kirkonrakentajat, jota jotkut piispat ja muut kirkon merkittävässä asemassa olevat ovat tukeneet (kuten useat professorit tukivat Markku Koivistoa), otetaan monin paikoin seurakunnissa vastaan yhdistyksen teologiaa sen paremmin tutkimatta,³⁰ kansainvälinen Healing Room -yhteisö, joka aloitti toiminnan Suomessa 2006 ja jolle monet luterilaisetkin seurakunnat niin ikään ovat avanneet ovensa,³¹ alkuaan englantilainen mutta nyt kansainvälinen New Wine Finland -yhteisö,³² jolle myös on avattu ovia seurakunnissa, käynevät esimerkeistä. Mielenkiintoista tulee olemaan seurata Suomen Luther-säätiön kehitystä tällä alueella. Säätiö on julkaissut Aamutähti-vihkosarjassaan John W. Kleinigen kirjasen Herraa hyvää kiittäkää, joka käsittelee ylistystä varsin karismaattisella tavalla.³³

Oman lukunsa muodostavat pieniyhteisöt ja kodeissa kokoontuvat karismaattiset ryhmät, joihin monet seurakuntalaiset liittyvät. Joissakin näistä ryhmistä harjoitetaan ankaraa henkistä painostamista, jota kaikki eivät kestä. Monissa seurakuntien pienpiireissä on myös karismaattinen oppi hallitsevassa asemassa. Aihetta on vaikea käsitellä sen usein hyvin sielunhoidollisen luonteensa vuoksi.

Se, mihin kaiken tämän tulisi johtaa, on *vastuuta kantavien paimenten* hiljentyminen, huonosti hoidetusta työstä nousevan synnintunnon herääminen ja armon pyytäminen Jumalalta niin, ettei lisää herkkiä, sairaita, elävää kristillisyyttä kaipaavia ja muita johdatettaisi pois pyhän Jumalan kasvojen edestä. Harhaopetuksessa kyse ei ole Jumalan valtakunnan työstä vaan siitä, mistä Raamattu usein varoittaa: eksytyksestä.

Jokaisen papin ja julistajan olisi nyt syytä kerrata huolellisesti Hesekielin kirjan luku 34. Sillä

näin sanoo Herra Jumala: Voi teitä, Israelin paimenet! Te pidätte huolta vain itsestänne, vaikka paimenen tulisi huolehtia lampais-

taan. - - Te ette ole hoivanneet uupuneita, ette ole läänneet sairastuneita ettekä sitoneet murtunutta jalkaa, te ette ole etsineet kadonneita ettekä lähteneet eksyneiden perään. - - Näin sanoo Herra Jumala: Minun lampaani ovat joutuneet petojen saaliiksi. Minun lampaani ovat joutuneet kaikenlaisten petojen suihin, koska kukaan ei ole niitä kainnut, koska paimeneni eivät ole tunteneet murhetta niistä. Paimenet ovat pitäneet huolta vain itsestään, minun laumastani he eivät ole huolehtineet. (Hes. 34: 2, 4, 8)

Loppuviitteet

- ¹ Suomessa ehkä pisimmän ja arvokkaimman työn harhaoppien arvioimisessa ja niistä varoittamisessa julkisessa mediassa on tehnyt toimittaja Juhani Aitoma, joka aloitti palvelusivustonsa Kristityn foorumi julkaisemisen Internetissä jo yli 15 vuotta sitten. <http://www.kristitynfoorumi.fi/>. Sen apuun ovat turvautuneet tuhannet kristityt. Foorumin laskin osoittaa lähes 400.000 foorumilla käyntiä. Osalle ihmisiä Aitomaan tutkimustulokset ja harhaopettajien oppien arviointi on ollut epämieluisaa ja Aitomaan arvokas työ ei siksi aina ole saanut sitä kunnioitusta ja kiitosta, mikä sille kuuluu.
- ² Juurikasvu-kustannuksen kustantamista kirjoista lisää tietoa os. <http://www.juurikasvu.net/>.
- ³ Vastustus ilmenee erityisesti netissä keskustelupalstoilla. Karismaattisuuden kannattajat käyttävät usein voimakasta kieltä arvioidessaan niitä, jotka varoittavat harhaopeista. Palstoilla saattaa lukea ”malkkilaisuudesta” esim. tällaista: ”Juhani Aitomaan Kristityn foorumilla - - ei ole yhtään totuuden sanaa vielä löytynyt. Tässä pari asiaa, josta väkäävän malkkilaisen tunnistaa. - - He yrittävät käännäyttää Pyhällä Hengellä täytettyjä uskovia lihan tekoihin, mutta eihän se onnistu.” Toinen esimerkki karismaatikon ajatuksista nettikeskustelupalstalla: ”Älä sekaannu jumalattomiin luterilaisiin. Heidän osansa on tulisessa päätöksessä, kiitos Jeesus!” Poikkeuksia joskus on. Näin kirjoitti joku: ”Minä olen huolissani siitä, mihin NM [Markku Koivisto] on menossa...” (Lainaukset vuodelta 2006 ja 2009, nytemmin vanhentuneilta sivustoilta). - Harhaopettajien kuulijakunta sen sijaan on uskomattoman sietokykyinen johtajaansa kohtaan. Osoituksena siitä Benny Hinnin esintyminen parantamiskokouksessa juopuneena, punaisiin kasvoihin ja holtittomasti kaatuillen. Erikoisen kokouksen videotallenteessa kuuluu kokoussalista kuulijakunnan jatkuvaa naurua, kun Hinn hoipertelee ja kaatuilee näyttämöllä. Ei puhettakaan, että hengellinen näkökyky alkaisi kannattajien keskuudessa toimia. [www.youtube.com / http://keskustelu.suomi24.fi/node/10394821](http://www.youtube.com/watch?v=10394821) (8.4.2013).
- ⁴ Nokia-Mission johtaja Markku Koivisto soitti Jouko Niemiselle syksyllä 2006. Soiton syynä oli Niemisen nettikirjoitus, joka sisälsi Niemisen omakohtaisia kokemuksia karismaattisuudesta ja hänen tiestään pois harhasta. Koivisto uhaksi Niemistä puhelimessa mm. rikossyytteellä. Kyseisen nettikirjoituksen

- julkaisi Juurikasvu-kustannus seuraavana vuonna 2007 kirjasena, jonka nimi on ”Olin voitelussa”. Sen myynti on jatkunut tasaisena jo viisi vuotta ja se on ollut lukuisille hengelliseksi avuksi ja tueksi.
- 5 Walter Kaufmanin englanniksi kääntämän Martin Buberin kirjan *Ich und Du* (I and Thou), esipuheessa. 1970. Alun perin aforismin uskotaan olevan roomalaisen ajattelijan Petroniuksen muotoilema. Luther lienee löytänyt lauseen Augustinukselta, joka myös käytti sanontaa.
 - 6 Koiviston saaman tuomion jälkeen osa hämmentyneistä kannattajista muisti, että Koivistosta oli varoitettu. Esimerkki tällaisesta kannanmuutoksesta: ”Koivisto osasi vastata aikoinaan telkkariissa hyvin napakasti itselleen tulleet kritiikkiin - - (mutta) joillakin oli jo vuosia sitten tarkka vainu Koiviston suhteen. He näkivät miehen sisään...” <http://keskustelu.suomi24.fi/node/10394821>.
 - 7 Näin teki ennen muuta Juhani Aitomaa Kristityn foorumilla. Paavo Lievosen johtama Juurikasvu-kustannus on julkaissut aiheesta monia kirjoja. Molemmat kuuluvat Evankeliumin opintoyhdistys ry:n verkostoon. Evankeliumin opintoyhdistys ry (EVOP) julkaisi 2005 yhteistyöryhmänsä jäsenten yhdessä kirjoittaman kirjan ”Katso, Jumalan Karitsa”, jossa varoitettiin harhailmiöistä ja tuotiin esille puhtaan evankeliumin kuulemisen tärkeys. Seuraavana vuonna 2006 EVOP julkisti kotisivuillaan yhteistyöryhmää laajemmän joukon allekirjoittaman kannanoton Uuskarismaattisuuden vaarat, os. http://www.evank.org/sivu4_teor_uudet_hengelliset.php. Kananoton allekirjoittajat olivat Juhani Aitomaa, Lempäälä, Pauli Koskinen, Viiala, Paavo Lievonen, Jyväskylä, Per-Olof Malk, Hyvinkää, Jouko Nieminen, Kokkola, Olavi Peltola, Helsinki, Jaakko Pirttiaho, Kangasniemi, Matti Pyykkönen, Leivonmäki, Paavo Suihkonen, Muurame ja Olavi Syväntö, Israel. Ceta Lehtniemi julkaisi 2009 sähköisessä muodossa kirjan Sovituksen syrjäytyminen sivuraiteille. Aikamme harhoista Kristuksen sovituskuoletman näkökulmasta. Yhdistyksen teologisessa aikakauslehdessä Ajan kohtainen teologia on käsitelty harhaoppeja useissa numeroissa.
 - 8 Näin esim. Koivisto kirjassaan *Elän ihmeessä*: ”Saatana nimittäin tuntee Raamatun. Sen takia meidän täytyy pitäytyä Sanassa niin orjallisesti, ettemme poikkea vähääkään. Pahan voimien kanssa ei aina riitä pelkkä asian ilmaiseminen, vaan on muistettava ja tiedettävä tarkasti, mitä Raamatussa sanotaan. Silloin sanan miekka on terävimmillään ja saatanan kahleet saadaan katkaistuiksi...” (Markku Koivisto: *Elän ihmeessä*, s. 23). – Ks. myös Nokian totuus esim. s. 134: ”Nokian seurakuntaillloissa olemme erityisesti halunneet paitsi lukea ja tutkia Raamattua, myös elää sen mukaisesti. Olemme pyrkineet ankuroitumaan Jumalan sanaan rohkeasti, vähääkään valikoimatta ja ajattelematta, että tämä sopii tähän aikaan ja tähän kulttuuriin, tuo taas ei. Sanasta ja sen noudattamisesta on tullut ratkaisevan tärkeä elementti tässä liikehdinnässä.” (Nokian totuus, s. 134).
 - 9 Kotimaa-lehti 5.10.2006.
 - 10 <http://sammeliiuntunen.kotisivukone.com/25> (7.4.2013).
 - 11 Esim. ruotsalaisen Dagen-lehden yhteenveto Koiviston toiminnasta

<http://www.dagen.se/nyheter/nokiamissionen-har-sparkat-sin-grundare/> (8.4.2013).

- 12 Yksi Koiviston sisäpiirin ja avustajakunnan jo varhain jättäneistä on Pauli Koskinen. Hän toimii nykyisin evankeliumin julistajan Suomessa ja Virossa. Tunnetuimpia kansainvälisen tason henkilöitä, jotka ovat jättäneet karismaattisen yhteisönsä on torontolaisuudessa mukana olleen pastori Paul Gowdy, joka liikkeestä erottuaan esitti julkisen anteeksipyyntönsä johdettuaan ihmisiä opetuksellaan harhaan. <http://zolaboard.levitt.com/ubbthreads.php?ubb=showflat&Number=534603&page=1#Post534603>.
- 13 Pirkko Jalovaaran taustasta ja toiminnasta on laaja artikkeli mm. rov. Olavi Peltolan kotisivuilla. Artikkelin nimi on ”Mitä ajattelen eräästä aikamme parantajaliikkeestä ja parantajasta.” Artikkelin on julkaistu 1995 ja löytyy osoitteesta <http://www.kolumbus.fi/rov.o.peltola/teemat/teemat1c.htm.svu.net/>
- 14 Ohjelma MOT: Riivaajat kirkossa, lähetettiin 25.2.2013. Ohjelman toimittaja oli Kirsi Skön.
- 15 <http://www.seurakuntalainen.fi/> (19.4.13). Myönteisen kannan Jalovaaran kokoukselle otti myös Riihimäen luterilaisen seurakunnan kirkkoherra Sirpa Viherä. Jalovaara sai pitää kokouksensa Riihimäen keskuskirkossa 18.3.2013. kirkko oli ääriään myöten täynnä. <http://www.aamuposti.fi/artikkeli/226645-demonisaarnaaja-jalovaara-saa-luvan-julistaa-riihimaella>
- 16 Seuraavassa joitakin kirjoja, joiden tekijät ovat ryhtyneet julkiseen teologiseen rajankäyntiin harhaopettajien opetuksesta: John F. MacArthur: Charismatic Chaos, J. Woodhouse: Signs & Wonders and Evangelicals: A Response to the Teaching of John Wimber; K. L. Sarles: An Appraisal of the Signs & Wonders Movement; K. M. Bond: Signs and Wonders: Perspectives on John Wimber's Vineyard; D. H. Shepherd: A Critical Analysis of Power Evangelism as an Evangelistic Methodology of the Signs and Wonders Movement. In the late 1990s; R. E. Jackson: An Evaluation of the Evangelistic Emphasis of the North American Power Evangelism Movement, 1977-1997 as an aid to sceptics; D. Williams: Wonders and the Kingdom of God: A Biblical Guide for the Reluctant Skeptic. Suomenkielellä ilmestyneistä rajankäyntikirjoista katso artikkelin lopusta kohtaa Kirjallisuutta. Suuri määrä muitakin apuneuvoja on olemassa suomeksi, pohjoismaisilla kielillä, saksaksi ja englanniksi.
- 17 26.2.2013: [Maallikkosaarnaajan toiminta jopa hengenvaarallista sekä http://yle.fi/uutiset/mielenterveyspooli_maallikkosaarnaajan_toiminta_jopa_hengenvaarallista/6514003](http://yle.fi/uutiset/mielenterveyspooli_maallikkosaarnaajan_toiminta_jopa_hengenvaarallista/6514003).
- 18 Helsingin Sanomien haastattelussa Jalovaaran entinen työpari Seppo Juntunen kertoo seuranneensa Jalovaaraa läheltä ja toteaa, ”ettemme ole enää yhteisellä asialla”. ”Juntunen kertoo myös puhuneensa ja kirjoittaneensa teemasta julkisesti. Hän myös sanoo olleensa Jalovaaran julistuksen epäterveistä piirteistä yhteydessä kahteen nyt jo eläkkeellä olevaan piispaan sekä kirkkohallitukseen kauan ennen kuin asia nousi julkisuuteen. Hän kokee jääneensä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta vaille vastakaikua.” <http://www.kotimaa24.fi/uutiset/kotimaa/10683-juntunen-jalovaaran-maailmankuva-on-demonisoitunut>. Erikoisen oli myös Eero Junkkaalan yhteistyö Pirkko Jalovaaran kanssa, kun hän

- ja Jalovaara yhdessä kirjoittivat kirjan Totta joka sana. Rukous-Kustannus, 1995. Kirja ei ole kirjoittajien keskinäinen debattikirja, vaan yhteistyön tulos.
- 19 http://www.seurakuntalainen.fi/kolumnit/3203/jalkipuintia_pirkko_jalovaaran_opetuksesta.
- 20 Ohjelma on katsottavissa osoitteessa <http://www.youtube.com/watch?v=4tWnDWRgrhl>, julkaistu 12.12.2012 (8.4.13).
- 21 Alkuperäinen viesti on päivätty groups.msn.com-foorumilla 7.1.2004. Tallennettu 2004. Linkki on nyt vanhentunut.
- 22 <http://uskonaskel.phpbb.fi/viewtopic.php?f=2&t=1037>.
- 23 Karismaattisten kokousten, mukaan lukien torontolaisten kokousten, tapahtumaa voi tutkia ja arvioida esim. Kristityn foorumin DVD-levyllä julkaisemasta filmimateriaalista Karismaattinen herätys ja Jumalan ”läsnäolon” kokemus.
- 24 Nokia-Missio on Koiviston lähdettyä jakautunut kahtia. Koiviston perustama Nokia Missio Churchin johtoon tuli Timo Aro-Heinilä. Tammikuussa 2013 kirkkokunta ilmoitti nimenmuutoksesta, siitä tuli Uuden toivon seurakunnat. <http://www.nokiamissiochurch.fi/>. Nokia-Mission lähetystyötä varten perustettiin Nokia missio ry, jonka johtajaksi tuli Markus Korhonen. Keväällä 2012 yhdistyksen johtoryhmä liittyi Tampereen helluntaiseurakuntaan ja heinäkuussa yhdistys muutti nimekseen Missiomaailma. Vuoden 2013 alusta Missiomaailma järjestää herätyskokouksia yhdessä Tampereen helluntaiseurakunnan kanssa. <http://www.missiomaailma.fi/> (16.4.13).
- 25 Kathryn Kuhlman: Jumala voi. Englannin kielellä mm. ennen 1976 kuolleen Kuhlmanin viimeisiin kuuluva teos Nothing is impossible, 1974 sekä uusintapainoksina otettuja kirjoja kuten I believe in miracles, 1992, The greatest power in the world, 1997 ja Larry Keefauverin toimittama Kuhlmanin kirja Healing Words, 1997.
- 26 Arlen Saltea haastateltiin elokuussa 2008 kun Nokia-Missio järjesti Läpimurto-kokoukset Tampereella. Haastattelu on osoitteessa <http://tv316.fi/videoarkisto/arkisto-nokia-missio/haastattelussa-arlen-salte.html>.
- 27 Muina puhujina Jalovaaran, Salten ja Bisonnin kokouksissa Tampereella mainitaan Johanna Särkkälä, Johanna Tunturipuro sekä Timo ja Maarit Aro-Heinilä. <http://www.nokiamissiochurch.fi/>. Osoitteessa on katsottavissa video Bisonin kokouksesta Amerikassa.
- 28 <http://www.youtube.com/user/andresabm>. Linkin avattua esittelyvideon sen alle tulee useita esittelyfilmejä Bisonnin toiminnasta eri maissa. Keskeinen teema on kaikissa Pyhän Hengen vuodatus. Raportteja on mm. USA:sta; raportin nimi on ”Voimakas Pyhän Hengen herätys Providencessä USA:ssa”, Australiasta: ”Pyhän Hengen vuodatus Tasmaniassa ” ja Kanadasta: ”Yliluonnollinen Pyhän Hengen nuorisoherätys Torontossa”.
- 29 http://www.youtube.com/watch?v=MflrR4DVA_0
- 30 Piispa Seppo Häkkinen osallistui Kirkonrakentajien Foorumiin maaliskuussa 2011 Mikkeliissä. Sanoman ydin koottiin otsikoksi ”Hengen uudistus tahtoo armolahjat käyttöön”. Sana 18.3.2011. Hyvinkäällä 7.10.2011 järjestetyssä Kirkonrakentajien seminaarissa oli noin 80 kirkon työntekijää ja maallikkoo. Pääpuhuja oli paavin hovisaarnaaja Raniero Cantalamessa. <http://>

- www.hengenuudistus.fi/ (5.03.12.). Muina puhujina olivat piispa Voitto Huotari, kirkkoneuvos Pekka Huokuna, lähetysjohtaja Seppo Rissanen ja silloinen piispainkokouksen pääsihteeri, dosentti Jari Jolkkonen; nykyinen Kuopion piispa. http://www.hengenuudistus.fi/tulevia_tapahtumia/kirkonrakentajien_foorumi_lokakuussa_hyvinkaalla/
- 31 Perustamisesittely oli Sana-lehdessä 26.10.2006, http://www.sana.fi/etusivu/ajassa/healing_room_klinikka_on_rukouksen_paikka/
- 32 <http://www.new-wine-finland.net/?sid=58>
- 33 John W. Keinig on Vanhan testamentin professori Adelaidessa Australiassa. Aamutähti-vihkosarja toimittavat Sakari Korpinen ja Juhani Pohjola. <http://www.luthersaatio.fi/aamutahhti/30-herraa-hyvaa-kiittakaa.html>

Kirjallisuutta

Suomenkielistä

- Aitomaa, Juhani (2001): Uusi viini juovuttaa. Karismaattisen ”uudistusliikkeen” juurien, opetusten ja yhteyksien tarkastelua. OOKOOTOIMI.
- (2006): Menestysteologia on Minän teologiaa. Juurikasvu-kustannus.
- Aitomaa, Juhani, Lievonen, Paavo, Malk, Per-Olof, Peltola, Olavi, Pyykkönen, Matti, Suihkonen, Paavo (2006): Katso, Jumalan Karitsa. Julkaisija: Evankeliumin opintoyhdistys ry. Juurikasvu-kustannus.
- Hiltunen Paavo (1983): Siunauksia syvyydestä. Tilitystä koettelemuksista, kiusauksista ja eksytyksistä. Kustannuskeskus Päivä Oy.
- (1996): Toronto-ilmiö läpivalaisussa. Länsi-Suomen ev.lut. kirjakustannus.
- Larcombe, Jennifer Rees (1988): Minä en parantunut. Kirjaneliö.
- Lehtniemi, Ceta (2009): Sovituksen syrjäytyminen sivuraiteille. Aikamme harhoista Kristuksen sovituskäytännön näkökulmasta. Sähköinen CD-kirja.
- Lievonen, Paavo (2005): Uudistusten ansat. Juurikasvu-kustannus.
- (2007): Ylistys ennen ja nyt. Juurikasvu-kustannus.
- Nieminen, Jouko (2007): ”Olin voitelussa”. Juurikasvu-kustannus.
- Pyykkönen, Matti (1991): Jumala juoksupoikana. Ihmiskeskeisen teologian diagnoosi. RV-kirjat.
- (2003): Me olemme Kristus ... onko Jumala meidän juoksupoikamme? Kirja on uusi painos Ristin Voiton kustantamasta Pyykkösen kirjasta Jumala juoksupoikana. Ahava-tuote Oy.
- (2007): Karismaattinen vaiko hengellinen. Juurikasvu-kustannus.
- (2007): Ylistys ja palvonta harhateillä. Juurikasvu-kustannus.

— (2008): Herätysliikkeen huominen. Kuva ja Sana.

Muilla kielillä

Evans, G.R. (2003): *A Brief History of Heresy*. Blackwell Publishing.

Hoeller, Stephan A (2013): *Gnosticism. New Light on the Ancient Tradition of Inner Knowing*. Quest Books. 7th printing.

Kuhlman, Kathryn (1969): *God can do it again*. Prentic-Hall, Inc. (Suomeksi julkaistu nimellä Jumala voi. Mission Press. Vancouver. 1970.)

Means, Pat (1979): *Im Irrgarten östlicher Mystik. Östliche Jugendreligionen unter die Lupe genommen*. Telos. Hänssler.

Neue transkonfessionelle Bewegungen. Dokumente aus der evangelikalen, der aktionszentrierten und der charismatischen Bewegung (1976). Verlag Otto Lembeck.

New Religious Movements and the Churches (1986). Ed. Brockway, Allan and Rajashekar. Free University. Amsterdam.

Nikhilananda, Swami (1955): *Hinduismens väsen*. Rydahls boktryckeri aktiebolag. (Alkuperäinen kirja *Essence of Hinduism*.)

Pagels, Elaine (2002): *De gnostiska evangelierna*. Nørhaven Paperback A/S.

Perspectives on the New Pentacostalism. (1976). Ed. Russell P. Spittler. Baker Books House.

Rasmussen, N.O (1972): *Karismaattinen liike – uusi helluntaiko? Uusi Tie*.

Romarheim, Arild (1979): *Moderne religiøsitet. En oversikt over c. 30 nye-
re bevegelser og retninger som arbeider aktivt i dagens Skandinavia*. Oslo.

Rudolph, Kurt (1987): *Gnosis. The nature & History of Gnosticism*. Harper & Row Paperbacks. (Alkuperäinen saksalainen teos *Die Gnosis: Wesen und Gesichte einer spätantiken Religion*. 1980.)

Smith, Warren B (2011): *False Christ Coming. Does anybody care?* Mountain Stream Press.

Strom, Andrew (2008): *True & False Revival*. RevivalSchool.

— (2010): *Kundalini Warning. Are false spirits invading the Church?* RevivalSchool.

The Nag Hammadi Scriptures. The revised and updated translation of the sacred Gnostic texts (2008). Ed. Marvin Meyer. HarperCollins Publishers.

Tyler, Ronald T (2006): *The spiritual Discernment Guide. How to detect and correct false teachings, scripture twisting and New Age counterfeits*. Pleasant Word. 2nd print.

Wilkins, W.J (1990): *Hindu Mythology. Vedic and Puranic*. 11th impression. Rupa & Co. Calcutta.

Ajankohtainen teologia

on aikakautinen julkaisu, joka on tarkoitettu teologeille ja teologiasta kiinnostuneille. Lehti välittää klas-sista uskoa nykyajan ihmiselle.

Lehti ilmestyy kahtena erillisenä numerona tai yhtenä kaksoisnume-rona vuonna 2013.

Kustantaja

Evangeliumin opintoyhdistys ry.

Päätoimittaja

Per-Olof Malk, rovasti, toiminnan-johtaja

Toimitussihteeri ja taitto

Markus Malk, TkL, TM, ylitarkasta-ja

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Lehden toimituksen alla mainitta-vaan osoitteeseen.

Tilaushinta vuonna 2013 on 12 eu-roa.

Lehteen tarkoitettu aineisto, tilaukset ja osoitteenmuutokset pyydetään lähettämään lehden toimitukseen sähköpostitse evank@evank.org, puhelimitse numeroon (019) 41 42 43 tai postitse osoitteeseen

Ajankohtainen teologia

PL 17

05831 Hyvinkää

Tilaajien keskusteluforum on inter-netissä. Katso tarkemmin alla ole-vasta informaatiosta.

ISSN-L 1798-2332

ISSN 1798-2332

Paino

Suomen Printman Oy, Hyvinkää,
2013

Tämän lehden keskustelupalsta

on internetissä. Kaikilla *vuosikerran maksaneilla tilaajilla* on oikeus käyt-tää keskustelupalstaakin niin kauan kuin tilaus on voimassa.

Keskustelupalstalle ”pääsy” edellyttää rekisteröitymistä. Keskustelu-palstan osoite on www.evank.org/a-teol. Siellä klikataan Ohjeet-sanaa ja sitten sanaa Rekisteröityminen.

Rekisteröityminen tehdään käyttäen omaa etu- ja sukunimeä ja kek-simällä oma henkilökohtainen salasana. Rekisteröitymisen aktivoiminen vie yleensä muutaman päivän. Lähetämme sähköpostitse tiedon kun aktivointi on suoritettu.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa ottakaa yhteyks toimitussihteeriin sähköpostitse, osoite markus.malk@pp.inet.fi.

Artikkelikirjoittajat

Jouko Nieminen:
Voimakkaimmat harhaopit Suomessa.

Juhani Aitomaa:
Karismaattinen liike, parantajat ja mesmerismi.

Ceta Lehtniemi:
Ajatuksia muuttuneesta kristillisyydestä ja sielunhoidosta.

Olavi Peltola:
Onko kaataminen eräs lopun ajan ihme ja merkki vai harha?

Per-Olof Malk:
Kuka vastaa opetuksen teologiasta seurakunnissa?

Ajankohtainen teologia on aikakauslehti, joka pyritään julkaisemaan kaksi kertaa vuodessa. Lehti on tarkoitettu teologeille, julistajille, seurakunnista vastaaville ja kaikille, joita opetus Jumalan pelastustyöstä ja ihmisen pelastuksesta kiinnostavat.

Tämä julkaisu koostuu Ajankohtainen teologia -lehden numeroista 1-2/2012. Niiden artikkeleissa on ajankohtaista tietoa harhaopeista.

Ajankohtainen teologia

Tilaan Ajankohtainen teologia -lehden itselleni.

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinumero: _____

Postitoimipaikka: _____

Toimita täytetty tilauslipuke julkaisijalle os. PL 17, 05831 Hyvinkää.
Voit myös tehdä tilauksen puhelimitse puh. (019) 41 42 43 tai sähköpostitse os. evank@evank.org